

A R E G G E L

Ara 10 fillér *Hungária Ferencváros 3:0!*

XVII. ÉVFOLYAM
40. SZÁM

FŐSZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST,
1938 Szeptember 26

Csehország hajlandó tárgyalni a lengyel területi követelésekről

Hitler godesbergi követeléseinek teljesítését Prága német biztosítékok megadásához köti

A világválság második vasárnapján fontos események zajlottak le, de a feszültség a péntek éjszakai drámai izgalmakhoz képest enyhült. Prága két irányban védekezik a csehszlovák államra nehezedő irtóztató, de megérdemelt nyomás ellen.

Jan Masaryk, a londoni cseh követ a késő délutáni órákban átadta Chamberlain angol miniszterelnöknek a cseh kormány válaszát Hitler godesbergi, most már pontosan és írásba foglalt követeléseire.

A válasz Benes kezére vall, nem utasítja, mert nem utasíthatja vissza a német területi követeléseket, amelyeket egyziben már elvben elfogadtak, de a szudétánemet területek átadását biztosítékokhoz köti. A másik sakkhúzása a prágai kormánynak a lengyel kormányhoz intézett jegyzék, amelyben

Prága kész nyilatkozni arra, hogy a két állam között fennálló vitás kérdésekről, tehát a lengyellakta területek átengedéséről is tárgyalásokba bocsátkozzék.

A hírt a Lengyel Távirati Iroda adta ki, tehát hitelesnek kell tekintenünk, bár Varsóban hűvös tartózkodással fogadták, mert semmi biztosíték sincs arra, hogy a veszély elmúltával Benes és barátai állják-e szavukat. Franciaországban és Angliában folynak a háborús előkészületek, bár az angol általános mozgósítás hírét az angol kormány határozottan megcáfolja. Párizsban és Londonban kora délelőttől késő délutánig minisztertanácsot tartottak a két kormány tagjai.

A francia minisztertanács határozatával Daladier és Bonnet késő délután Londonba repültek, ahol ez órában kezdődik a döntő tanácskozás az angol és francia kormány között.

I

A Lengyel Távirati Iroda jelenti: A lengyel kormány mára várja a választ a cseh kormányhoz a tescheni Sziléziára vonatkozó lengyel követelések ügyében szeptember 21-én intézett jegyzékre. A prágai külügyminisztériumban a lengyel követség titkáranak tett kijelentés szerint ez

a válasz elvben hozzá fog járulni ahhoz, hogy a területi kérdéssel foglalkozzanak.

A Lengyel Távirati Irodának azt a hírét, hogy Csehország elvben hozzájárul a területi kérdések tárgyalásához, a rádió délután 3 órakor közölte Lengyelországban. A hírt az egész országban élénk megelégedéssel fogadták. Teschen vidékén, ahol a léghő már néhány napja nagyon feszült volt,

ez a hír nagy lelkesedést keltett.

Sűrű tömeg gyűlt össze a város piacterén s ott hazafias dalokat énekelt, majd éltette a lengyel kormányt. Délután félnégy órakor a néptömeg a lengyel-cseh határ felé hömpölygött és éltette a határon túl lakó lengyeleket.

Anglia a jelek szerint e döntő órában Franciaországnak engedte át a vezetést, amelynek hadseregén nyugszik a súlypont. A párizsi kormány hosszú és nyilván viharos viták után elfogadta Daladier és Bonnet javaslatát, amelynek tartalma nem került nyilvánosságra, de a jelek szerint pontosan

megvonta a határt, amelyen túl Franciaország nem enged tovább.

Az angol és a francia sajtó még mindig nem egyhangú, a Beaverbrook-lapok még mindig az elszigetelés mellett törnek lándzsát s a Matin még mindig joggal fájjalja, hogy a fiatal franciák százeczei egy idegen nép védelmére fogtak fegyvert. A német sajtó hangja rendkívül mérsékelt és nyomatékosan rámutat arra, hogy minden háborús bonyodalomért ezután egyedül Prága viseli a súlyos történelmi felelősséget. A hangzavarból, amely az európai közvéleményben és sajtóban e percben uralkodik,

Varsó, szeptember 25.

mégis kihámozható az a tény, hogy Godesberg után ma már, amint ezt egy mérsékelt francia lap, a Journal megállapítja, csupán a csehek által már elvben elfogadott területi engedmények lebonyolításáról, tehát

csak a módszerről

van vita. Hitler godesbergi követelése határidőhöz vannak kötve, de ezenfelül meg nem erősített hírek szerint német ellenőrzést követelt a területek átadására, a népszavazásra és a lakosság-cserére. Ezzel szemben az angol-francia javaslat nemzetközi ellenőrzés alatt és nem záros határidőn belül kívánja a területátadást lebonyolítani. Ebből és a német sajtó állásfoglalásából az következtethető, hogy

a vita nem oly mélyre nyúl és nem oly lényeges kérdésekre vonatkozik, hogy megegyezéssel ne lehetne áthidalni!

Vitás kérdés volt azonban Godes-

bergben Magyarország és Lengyelország területi igényeinek kielégítése.

A lengyel igények jogosságát ügylátszik Prága már hajlandó elismerni, ami pedig a magyar követeléseket illeti, nem csupán az angol sajtó igen tekintélyes része foglal állást Magyarországgal szemben, de a francia sajtóban is egyre erősödnek a hangok, amelyek új területi elrendezés és ennek nyomában új francia politika mellett foglalnak állást.

Magyarország álláspontja

ebben a történelmi válságban változatlan és rendíthetetlen. Soha nem adjuk fel azokat az elveket, amelyekhez ragaszkodtunk, soha nem adjuk fel magyar vércseinket, soha nem adjuk fel reményeinket, amelyek mélyen gyökereznek a magyar szívekben. Hisszük és reméljük, hogy azok a kimerítő és hosszú tárgyalások, amelyek során Európa két vezető államférfia, Chamberlain és Hitler az európai békét idáig megőrizték és megmenteni törekedtek, nekünk is igazságot szolgáltatnak és a mi igényeink számára is megnyitják az igazság és emberiség útját! Lehet, hogy ezek a tárgyalások, amelyek vasárnap éjszaka Londonban az angol és francia kormányférfiak tanácskozása során döntő szakaszukat érik el, csak egy állomást jelentenek az állandó és igazságos béke útján és lehet, hogy

a magyar igények érvényesítésére még kemény diplomáciai pozícióharca lesz szükség,

amelyek során eljutunk odáig, hogy történelmi jogainkat érvényesíthessük. Ezt a diplomáciai harcot fegyveléssel, egységgel és együttérzéssel kell megvívni, nem szabad egy percre sem meginognunk és nem is fogunk, mert a magyar

nemzet ismeri a maga történelmi feladatát, amelyeket szilárd akarral és acélos elhatározással fog teljesíteni. Az igazság útban van és semmi fel nem tartóztathatja!

A cseh állam mai formájában nem maradhat fenn — mondotta Mussolini — és az angol sajtó egyik legkimagaslóbb alakja, Lord Castlerosse joggal írta szombati

cikkében, hogy a cseh állam nemzetiségeinek sokkal erősebb az igazuk, mint volt a büroknak az angolokkal szemben.

A lengyel kormány nem bízik a cseh ajánlat őszinteségében és biztosítékokat követel

Varsó, szeptember 25. (Az Információ jelentése.) Lengyel kormánykörökben

a legnagyobb fokú tartózkodással fogadták a prágai kormány bejelentését,

hogy elvben hajlandó magáévá tenni Lengyelország követeléseit a csehszlovákiai lengyel népesített helyzetével kapcsolatban. Ezekben a körökben hangoztatják, hogy Lengyelország a múltban nagyon is rossz tapasztalatokat szerzett ahhoz, hogy egyszerűen napirendre térjen a prágai taktika fölött. Prága a múltban már számos esetben tett a csehszlovákiai lengyel

népesítettnek ígéreteket, amelyeket azután nem tartott be. Ezért kellett a lengyel kormány felmondania a lengyel-csehszlovák kisebbségi szerződést is.

Lengyel kormánykörökben utalnak arra a szűnni nem akaró

kézzelfogható és messzemenő biztosítékokra van szüksége.

Ilyen biztosíték lenne például, ha a lengyel hatóságok vennék át a csehszlovákiai lengyellakta területeken a közbiztonsági szolgálat el látását.

Említésreméltó, hogy

terrorhullámra, amelyet a cseh hatóságok még most is kifejtnek a lengyellakta vidéken

és azokra a véres harcokra, amelyek az elmúlt éjszaka a határvidéken lefolytak. Lengyelországnak már eleve

a cseh választ Benes repülőgépen küldött személyes levelében juttatta el Moscisky elnökhöz.

Ez a tény azonban mit sem változtat a varsói kormány tartózkodásán.

Prága nem fogadja el a német feltételeket

Prága, szeptember 25.

Hitler emlékiratát az éjszaka folyamán adták át a cseh kormányhoz. Ezt a késedelmet az a körülmény magyarázza, hogy az emlékiratot gépkocsin ülő futár hozta Godesbergből. A cseh kormány reggel óta állandóan tanácskozik.

London, szeptember 25.

A londoni cseh követség szombaton a késő esti órákban hivatalos közleményt adott ki, amely többek között a következőket mondja:

A prágai angol követ szombaton átnyújtotta a cseh külügyminiszter-

nek azt a német emlékiratot, amelyet az angol miniszterelnök Hitler kancellártól kapott és amelyben Hitler közli, hogyan gondolja a szudétánemet-kérdés tisztázását.

Párizs, szeptember 25.

Párizsi cseh körökben azt mondják, hogy a cseh kormány

elhatározását sürgősen közölni fogja Londonnal és Párizssal, úgyhogy az érdekelt kormányok még a Londonba egybehívott angol-francia értekezlet előtt tájékozva legyenek.

Genf, szeptember 25.

(Az Havas ügynökség jelentése.) Genfi hivatalos cseh körökben kijelentik, hogy a prágai kormány még vasárnap közölni fogja a Londonban egybeülő francia és angol államférfiakkal, hogy nem fogadhatja el a német emlékirat feltételeit, nevezetesen nem járulhat hozzá ahhoz, hogy a németek részéről nyújtandó biztosíték nélkül átadja erőideit.

Franciaország a tárgyalások folytatását reméli

Párizs, szeptember 25.

(A Reggel tudósítójának telefon-jelentése.) Vasárnap hosszú és izgalmas minisztertanács volt Párizsban. A miniszterek egész nap tárgyaltak arról a magatartásról, amelyet Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter Londonban követni fog. A jelek arra vallanak, hogy

a miniszterek között nem volt teljes egyetértés a cseh kérdésben.

és hosszú vita folyt, mert Daladier és Bonnet londoni útját kétszer is elhalasztották. Daladier délelőtt hosszú tárgyalásokat folytatott Gamelin tábornokkal, a vezérkar főnökével, aki tájékoztatta a kormányfőt a végrehajtott katonai intézkedések állásáról, a behívott tartalékosok létszámáról és a határ mentén tett

intézkedésekről.

A vezérkari főnök után Marchandau pénzügyminisztert fogadta a miniszterelnök. Bonnet külügyminiszter vasárnap délelőtt a japán és az amerikai nagykövettel és a román követel tárgyalt. A minisztertanácsnak öt óraker volt vége, Daladier és Bonnet sietve hazahajtottak poggyászként s eközben Sarraut a következő hivatalos közleményt olvasta fel az újságírók előtt:

— A minisztertanács meghallgatta Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter fejtegetéseit az emlékiratról, amelyet Hitler kancellár Chamberlain miniszterelnöknek átnyújt. A minisztertanács,

egyértelműen

magáévá tette azokat a nyilatkozatokat, amelyeket Daladier és Bonnet

Londonban az angol kormánytól megtenni szándékozik.

Az a tény, hogy a francia minisztertanács nemcsak általános tárgyalási elveket egyezett meg, hanem pontos deklarációt fogalmazott, arra vall, hogy

Daladier és Bonnet Londonban Franciaország végleges és vissz-

Megérkezett a cseh kormány válasza

A francia miniszterelnök előtt már egy másik fontos látogatás történt a Downing Street 10. alatt: megjelent Masaryk Jan, Csehszlovákia londoni követe és

átnyújtotta Chamberlainnek a prágai kormány válaszcjegyzékét Hitler memorandumára.

Párizsban egyébként a szombati izgalmak után a feszültség némiképpen enyhült. A város talán még a szokottnál is jobban kiürült ezen a vasárnapon, mert az emberek nemcsak hétvégi kirándulásra utaztak el, hanem sokan hosszabb időre vidékre költöztek. Autobusokra félóránig is kell várni, mert

nagyon sok autobuszt mozgósítottak.

Egész vasárnap óriási nézőserege volt az Avenue de Versailles-nak, ahol a behívott autobuszok sorakoztak. Már levették róluk a számokat és az útirányjelzéseket. Ezerszámra állanak a hadseregszolgálatra berendelt magánautók is.

A francia külügyminisztérium felhivatalos lapja, a Temps, vasárnap esti vezércikkében megegyezően figyelmeztet arra, hogy a tárgyalási alap még mindig fennáll.

Az angol-francia tervezet és a német emlékirat számos azonos pontot tartalmaz, s ezen az alapon tovább folytathatók a tárgyalások.

A jelenlegi körülmények között egyenesen a végrehajtási módozat tekintetében állanak fenn ellentétek. Ezek az ellentétek is aránylag jelentéktelenek. Remélni kell, hogy

Órákat adhat egész télen át

irigykedő barátnőinek a kényelmes, helyes és takarékos fűtésről, ha a lakásába beállított tetszetős külsejű Gyöngykályháról szerzett nagyszerű tapasztalatait közli. Az olesó Gyöngykályha a téli erős hidegek idején is egyenletes meleget áraszt és ha este megrakják, reggel még meleg a szoba, könnyű a korai felkelés. A legolcsóbb szénfajtával, a gyöngyszénnel fűthető, kezelése kényelmes és egyszerű. A fűtési költségekben nagy megtakarítás érhető el. Cserépkályhájába is beépíthető a hasonló rendszerű Gyöngy előtét. Megtekinthető: a Magyar Radiátorgyár Rt. VI., Andrassy út 13. szám alatti helyiségében és a vaskereskedésekben.

szavonhatatlan álláspontját szögezik le.

A francia vezető politikusok azon a véleményen vannak, hogy ezáltal Franciaország veszi át a diplomáciai tárgyalásokban Anglia vezető szerepét.

Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter vasárnap délután 5 óra 40 perckor szállt fel a le bourgeti repülőtéren. Kíséretükben vannak: Genevier, a miniszterelnök kabinetfőnöke, Kayser attasé, Léger külügyminisztériumi vezérfitkár, Rochat, az európai ügyek osztályának igazgatója és Henry, a külügyminiszter kabinetfőnöke. Londoni jelentés szerint a francia államférfiak hét óra után néhány perccel érkeztek meg a craydoni repülőterre, szállodájukba hajtottak és azután a Downing Streetre siettek.

a prágai kormány meggondolja magát, mielőtt visszautasítja a német emlékiratot és döntésénél meghallgatja Párizs és London véleményét.

Két fontos beszédet várnak Párizsban nagy izgalommal: Hitler hétfő esti beszédét a berlini Sportpalastban és Chamberlain keddi beszédét az angol alsóház ülésén. Párizsban örömet keltett, hogy az Egyesült Államokban elégtétellel fogadták a részleges francia mozgósítás híreit. A francia katonai intézkedések — hír szerint — megállapították az amerikai izolációs mozgalmat és az amerikai közvélemény ismét fokozott rákényszerrel fordul a nyugati nagyhatalmak felé.

Andersen György

Római vélemény szerint a diplomácia hat nap alatt sokat tehet

Milánó, szeptember 25.

(Az Információ jelentése.) A Gazzetta del Popolo véleménye szerint a diplomácia a rendelkezésre álló hat nap alatt még értékes munkát fejthet ki,

nagy erőfeszítésekre lesz azonban szükség, hogy meggyőzzék Benest és katonai környezetét.

A turini Stampa megállapítja, hogy Benes felelőtlen intrikáit most már leleplezték, míg az új német emlékirat Hitler törelmét bizonyítja. Sokáig eltart még, amíg a békés megoldást sikerül létrehozni.

Jelentem: Londonban személyesen választott mintáim szövetei beérkeztek. STAUB SZABÓ

Ma arról döntenek Londonban, mit tegyen Anglia és Franciaország, ha a németek megtámadják Csehszlovákiát?

London, szeptember 25.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap London a francia miniszterelnököt és külügyminisztert várta, — nyolc napon belül immár másodszer — de a két francia államférfi a késő esti órákig nem érkezett meg. Délben két órakor párizsi távirat jött a downingstreeti miniszterelnöki palotába és ez a sürgöny közölte, hogy a francia miniszterek látogatása néhány órával eltolódik, mert a francia kormány hosszú minisztertanácsot tart. Megérkezésüket este 7 órára várják és az első tanácskozást este 9 órára tűzték ki. Londonban rendkívüli feltűnést kelt a francia miniszterelnök és miniszter kérése, amit annak tulajdonítanak, hogy

a francia kormányon belül nincs meg a teljes egység a csehszlovák problémával kapcsolatban.

Vasárnap délelőtt és délután is az

angol kabinet hosszasan tanácskozott. Chamberlain miniszterelnök beszámolt a kormánynak németországi útjáról, délből pedig a Buckingham-palotába sietett, hogy az uralkodót tájékoztassa godesbergi tárgyalásának részleteiről és eredményéről. Vasárnap délelőtt nagy izgalmat keltett Londonban néhány lapnak az a híre, hogy az angol kormány hétfőn, de legkésőbb szerdán elrendeli az általános mozgósítást.

Érdeklődtem a hadügyminisztériumban, ott azonban a mozgósítás hírére a leghatározottabban megcafolták és kiementették, hogy ez a terv egyáltalán fel sem merült.

A józan angol közvélemény felfogása szerint a mai helyzet akármilyen komoly is, nagyjából nem rosszabb és nem súlyosabb, mint amilyen Chamberlain első németországi útja után volt.

Ezek a követelések csak annyiban súlyosabbak a német vezér és kancellár további kívánságainál, hogy szigorú határidőhöz kötötték azokat és hallgatólag az is benne foglaltatik, hogy

az ultimátum visszautasítása esetén a német hadsereg fegyverrel szerez érvényt Hitler követeléseinek.

Az angol miniszterelnökhöz közelálló személytől úgy értesültem, hogy Anglia és Franciaország minden kommentár és megjegyzés nélkül juttatja el a csehszlovák kormánynak a német követeléseket és Chamberlain teljesen a csehekre bízta: döntsenek maguk arról, hogy elfogadják-e vagy visszautasítják az ultimátumot?

A cseh kormány már szombatkor vasárnapra virradó éjszaka tanácskozott, de döntenie még nem tudott.

Beavatott körök szerint két komoly aggodalmuk van a cseheknek, amiért egyelőre haboznak: 1. attól tartanak, hogy ha a cseh Maginot-vonalat átadják a németeknek, akkor Csehszlovákia mint katonai hatalom, teljesen elveszti jelentőségét; 2. aggodnak, hogy ha Németország előbb szállja meg a szudétanémet területeket, mielőtt az új cseh határokat biztosítanák, akkor Csehszlovákiának minden további német, magyar és lengyel

Komoly angol körök mégis úgy vélekednek, hogy Csehszlovákia teljesíti a német követeléseket, mert nem tehet egyebet. Prágában ugyanis nem tudják, hogy Anglia és Franciaország milyen álláspontra helyezkedik a németek fegyveres támadása esetén,

MINDEGY, HOGY
HOL
LAKIK—

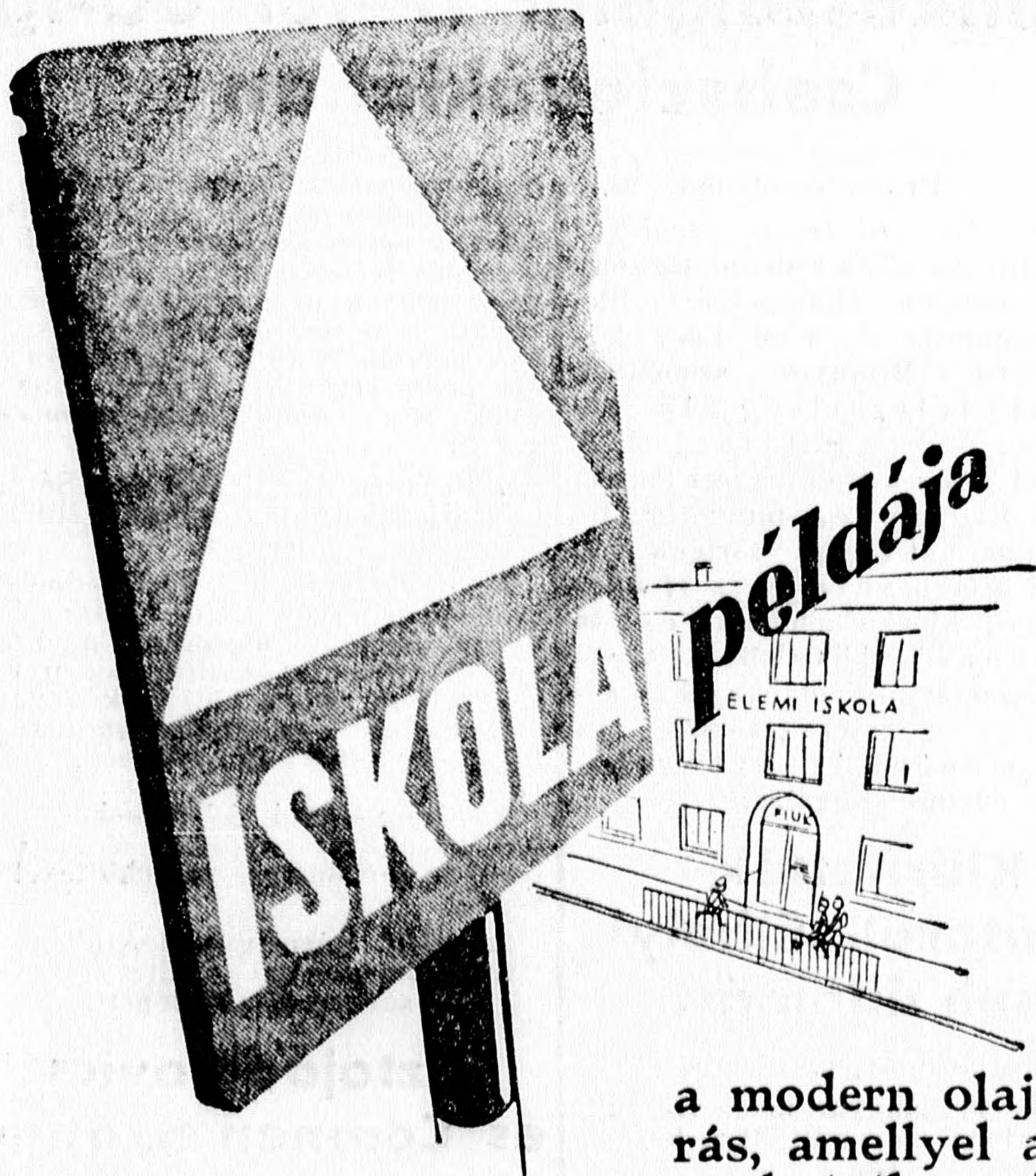

követelést fenntartás és habozás nélkül teljesítenie kell, mert még súlyosabb helyzetbe kerül a szudétanémet területek megszállása után, mint amilyen válságos helyzetben most van.

Mit követel Hitler?

Hitler követelése, mint beavatott és megbízható helyről megtudtam, a következők:

1. Prágának október 1-éig intézkednie kell, hogy a cseh rendőrség és katonaság visszavonuljon a szudétanémet területről; 2. mindazokat a szudétanémet területeket, amelyeken a lakosságnak hetven százaléka német, megszállja a német katonaság és a német rendőrség; 3. azokon a területeken, ahol a német lakosság kevesebb, mint hetven százalék, népszavazást kell tartani, még pedig nyomban a német ultimátum lejáratá után; 4. Németország garantálja Csehszlovákia új határait, de csak abban az esetben, ha Magyarország és Lengyelország szintén hajlandó garanciát adni.

a modern olajgyártásnak a Clearosol-eljárás, amellyel az egész világon ismert, utánozhatatlan minőségű Mobiloilt előállítják.

Mobiloil

BEJEGYZETT VÉDJEGY

VACUUM OIL COMPANY R.T. BUDAPEST

viszont a cseh kormány jól tudja azt, hogy Európában nem lesz béke mindaddig, amíg a csehszlovákiai kisebbségek ügye meg nem oldódik.

Miről tanácskoznak a francia és angol miniszterek?

A vasárnapi angol és francia minisztertanácsok, valamint a vasárnap éjszakai angol-francia tanácskozások abban a fontos kérdésben döntenek:

milyen magatartást tanúsítson a két nyugati nagyhatalom, ha Németország október elsején megtámadja Csehszlovákiát?

Chamberlain miniszterelnök szilárdan és változatlanul bízik a békés megoldásban, mégis meg kell említenünk, hogy az európai katonai intézkedések nagymértékben nyugtalanítják az angol közvéleményt. A svájci légi haderőt Zürichben összpontosították, a norvég hadiflotta várakozólag kezdte, Belgium haderőt állított keleti határára, Franciaországban mintegy kétmillió katona áll fegyverben. A franciák vasárnapra virradó éjjel hallhatták és láthatták, hogyan készül több száz ezer munkás lázas szorgalmával a Sigfried-vonal.

Anglia békét akar!

Angliában minden nyilvános helyen óriási plakátok szólítják fel a közönséget, hogy

szerezze be gázmaszkját és készüljön el minden eshetőségre.

Több vasárnapi lap cikket közöl arról, hogyan áll az angol fegyverkezés és Nagybritannia mai készültségét összehasonlítják a birodalom 1914. évi készültségével. Mindezen komoly jelek figyelembevételével sem szabad azt gondolni, hogy Londonban komoly háborús hangulat uralkodik. A lakosság általában nyugodt és mérsékelt és mindenki, optimis-

MOZIK

Corso: A legforróbb Kaland
1/26, 1/8, 1/210.

Forum: 1/6 és 1/8 órákor **Mégis ártatlan.** 7, 10-kor **Díszbemutató: Vágyak.** Külön híradó Revízió nagygyűlés.

Jránia: 4. nétré prolongálva: **A berlini olimpiász 1. rész: A nemzetek ünnepe**
1/25, 7, 1/29.

Rózsadomb Káfé-Restaurant (Keleti Károly ucca 9.)
Tánc, zene, vacsora!

Lánchíd-penzió
II., **Pala ucca 11. a.**, a Lánchíd budai oldalán. Csendes uralma a gán háza. Központi fűtés. Folyó hideg-melegvíz.

Tokaji a borok királya, Fuchs-tokaji a koronája

Lerakat: **TOKAJI MINTAPINCE**
Telefon: 181-274. **FUCHS LASZLO**
Budapest, V., Nádor ucca 5.

Gundel
GELLÉRT LIGET

Holub Söröző
Kossuth Lajos ucca 12

Gábé buffet konyhája italai elismerten jók, olcsók
Rákóczi út 41

MAJESTIC luxuspenzió, Svábhegyen, a Fogas-megállónál, tündéri kilátással, fejedelmi fürdőszobás lakosztályokkal és ellátással, legnagyobb komforttal
UDÜLOK KIRÁLYA. Nászutasok paradicsoma. Telefon: 16-54-16

ASTHMÁSOK! CUKORBETEGEK!
RÓZSADOMBI GYÓGYINTÉZET
diétás, klimatikus **szanatórium**
II., Alsótörökvesz út 4. T. 152-998. Autobuszmegálló.

NORMAFA PENZIÓ, SVÁBHEGY legmagasabban fekvő luxusüdülője. Nyilvános Café-Restaurant. Közp. fűtés, hideg-meleg folyó víz. T. 165-152, 165-153

Géperőre berendezett javítóműhely
KOVÁCS ALADÁR Irógépek olcsó Karbantartások IRÓGÉPVÁLLALATA beszerzési Irógép-kellékek Budapest, VII., Nagyatádi Szabó u. 46. T. 142-861 helye

Svábhegy Mirabell KARTHAUZI ÚT 6. (fogas mellett) fürdőszobás, délfekvésű teraszos szobák, 100%-os komfort, közp. fűtés. Olcsó árak. Telefon: 165-513 és 165-405

Rajna fokajit SIDOLING SPECIALISTA
Terez körút 1/c. kém- és ablaktisztítószer. Schwarz úrdívat V. Szent István körút 8

HOTEL RIO nely légvédelmi tetővel és gázbiztos pincékkel épült,
gáz- és bombabiztos!

ták és pesszimisták egyaránt, *békét akarnak és*

hisznek benne, hogy Hitler és Chamberlain békeakarata megtalálja a súlyos válságból kivetelő utat.

A vasárnapi lapok egyértelműen rámutatnak arra, hogy **a döntés most Csehszlovákiától függ**

emelynek választ *Masaryk követ vasárnap késő délután átadta a Downing Streeten.* A lapok találgatásokba bocsátkoznak, hogy vajjon Csehszlovákia elfogadja-e a feltételeket? A Sun-

day Express jelentéseinek ezt a címet adja:

Európában új remény éled.

A lap egyébként azt írja, hogy *Hitler követeléseinek enyhésége meglepetést keltett.* A bírálat a miniszterelnök politikájával szemben *Chamberlain hazaérkezése óta lényegesen enyhült,* de mégis figyelemreméltó, hogy a munkáspárt hétfőn este óriási meretű gyűlést tart, amelyen *Atlee* órnagy keményen bírálja majd Chamberlain miniszterelnöknek a csehszlovák ügyben folytatott politikáját.

Mikes György

Nagygyűlés országszerte a felvidéki magyarság önrendelkezési jogáért!

(A Reggel tudósítójától.) Hódmezővásárhely közönsége vasárnap délelőtt a *Kossuth téren* a felvidéki magyarság önrendelkezési jogának kivívása érdekében nagygyűlést tartott. *Hollósy Antal* után dr. *Csoltsh Gyula* a tótok, *Csuvára Broniszláv* a lengyelek, *Fuhrmann Ferenc* a németek nevében mondott lelkesítő beszédet. A nagygyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely szerint

Hódmezővásárhely egy emberként áll a nemzet felelős vezetői mögött.

Szabolcs vármegye és Nyiregyháza társadalmi egyesületei a városház

előtt tartottak nagygyűlést. *Szohor Pál* polgármester és *Sassi Szabó László* beszélt. A

rákoskereszturi gyűlésen hatezer ember vett részt,

Kiskunhalason négyezren tüntettek a felvidéki magyarság békés felszabadítása mellett. *Nagykanizsán* a MANSZ nevében dr. *Krátky István* táviratot intézett Mussolinihoz. *»Kérjük,»* mondja a távirat *»engedje a Mindenható szerencsésen diadalra jutni magyar hazánk érdekében indított akcióját.»*

Orosháza tiltakozó gyűlésén dr. *Szeményai Bálint,* dr. *Kovácsy Albert* és dr. *Torkos Béla* beszélték és táviratban üdvözölték *Imrédy* miniszterelnököt.

Paján tízezres tömeg jelenlétében *Tenumo-*

lios József katolikus és *Kemény Gábor* evangélikus lelkész mondott beszédet. Táviratban üdvözölték *Mussolini,* *Hitler* és *Moscicki* lengyel elnököket.

Gyöngyösön

a *Revíziós Liga* és a *TESZ* közös nagygyűlést tartottak 8000 lelkes

résztevő jelenlétében. **Budaörsön** vasárnap délből fél tízenkét órákor megkoszorúzták a Hősi Emléket s ezzel kapcsolatosan az elszakított felső-magyarországi részek visszaesatolásáról dr. *Koncz Árpád* helybeli ügyvéd beszédet mondott. Az ünnepségen mintegy *félt ezer ember vett részt.*

Szigorú új légitforgalmi rend lépett hatályba!

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar királyi Légügyi Hivatal 479/064/1938. szám alatt rendeletet bocsátott ki a légitforgalom ideiglenes korlátozása ügyében. A Légügyi Hivatal az alábbiakat rendeli el:

I. Budapest egész területe, továbbá a Budapest középpontjától (a Lánchíd duna-balparti, pesti hídfőjétől) vont 20 kilométeres sugarú kör által bezárt terület felett a polgári légjáróművek közlekedése tilos. Kivételt képez a budapesti közforgalmi repülőter közep-pontjától számított öt kilométer sugarú kör, továbbá — kizárólag motor nélküli repülőgépek részére — a háromhatárhegyi vitorlázó terep.

II. A budapesti közforgalmi repülőteret bármely polgári repülőgép csak nyugatról közelítheti meg és nyugati irányban hagyhatja el a budapest-bécsi vasútvonal mentén. Másfelől, mint nyugat felől érkező légi járművek Bia vasútállomásig — a 143. magassági pontig — kötelesek repülni és onnan a vasútvonal mellett a repülőterre irányt venni. A másfél-

mint nyugat felé induló gépek a vasútvonalat Bia magasságában hagyhatják el és ott vehetik fel repülési irányukat.

A második pontban foglaltaktól el lehet térni olyan rossz látási viszonyok mellett, midőn a forgalmi repülőgépek rádióirányítással repülnek. Ilyen esetben utasításaikat magatartásukra nézve rádióon kapják meg.

III. A Budapest felé tartó és onnan induló repülőgépek kényszerítő időjárási viszonyok kivételével Budapesttől számított 100 kilométeres körzetben olyan magasságban repüljenek, hogy ismertető jeleiket a földről el lehessen olvasni.

Amennyiben egyes gépek mégis tilos terület felett repülnének, azokat *kellő figyelemzítés (fekete füstöl, vagy fehér, esetleg zöld fényt gerjesztő lövedékek kilövése)* után, ha azonnal nem szállanak le, *tűz alá fogják.*

Ez a rendelet azonnal hatályba lép és visszavonásig marad érvényben.

Nőkre is kiterjedő háborús munkaszolgálat 17-től 60-ig Csehszlovákiában

Prága, szeptember 25.

(A Cseh Távirati Iroda jelentése.) A kormány az államvédelmi törvény alapján minden állampolgárt illetően kimondotta a védelmi kötelezetet. Bizonyos személyek munkakötelezettség alá esnek, ami nőkre is kiterjed. A rendelkezés a korhatárt nem említi. Bérekről és munkafeltételekről külön intézkedés történik. E szolgálat alól mentesek a 17 esztendőnél fiatalabbak és 60 esztendőnél idősebbek. A védelmi kötelezet állapottában az állampolgár tulajdona is messzemenően igénybevehető államvédelmi szolgálatra.

Kiürítették a sátoraljaújhelyi cseh állomást

Sátoraljaújhely, szeptember 25. Az este 18 magyar nemzetiségű cseh katona menekült át a határon.

Családtagjaikat is sikerült magukkal hozniok. Délután a sátoraljaújhelyi határhídnál megálló katonavonatról leugrott és teljes felszereléssel átfutott a határon. Amikor a cseh őrség észbekapott, már túlléptek a sorompón és magyar területre léptek. Más helyeken is

több menekült lépte át a határt, főleg a mozgósítás elől menekülő magyarok és rutének.

Sátoraljaújhelyen közvetlenül a határon vezető sín páron *cseh páncélos vonatok cirkálnak, amelyek gép-*

legyvereiket a néhány méternyire lévő házsorokra szegezik. A sátoraljaújhelyi cseh kisállomást vasárnap a csehek teljesen kiürítették s csak négy pénzügyőr maradt a helyén. A vasúti és postai összeköttetést a csehek megszakították, a telefonhuzalokat pedig elvagták. A szomszédos hegyek tele vannak cseh katonasággal és

a tüzérség ágyúi állítólag Sátoraljaújhely felé vannak irányozva.

Katonai vonatok közlekednek állandóan Ungvár felől Kassa irányába, amelyek nagyrészt magyarokat és ruténeket szállítanak nyugat felé. Több ízben hallották a határszélen, hogy a vonatokon magyar nőket *énkeltek és Magyarországot éltették.*

A legénységnek jelentéseket olvasnak fel a kaszárnyákban arról, hogy magyar területen a menekülteket kivégzik.

Zemplén vármegye területén a teljes légvédelmi elsötétítés vasárnap életbe lépett.

Sztójadinovics és Comnen Szabadkán tanácskoztak a „kisantant” politikájáról

Belgrád, szeptember 25. Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök szombaton este Belgrádból Szabadkára utazott, ahol találkozott a *Genf-ből hazatérő Comnen román külügyminiszterrel.* A két államférfi arról tanácskozott egymással, hogy a mostani nemzetközi válság mennyiben érintheti esetleg a *kisantant politikáját.*

Olaszország katonai intézkedéseket tesz, ha a többiek folytatják...

— mondja Mussolini

Róma, szeptember 25.

(A Magyar Távirati Iroda jelentése.) Mussolini miniszterelnök északolaszországi útja során vasárnap délután Vicenzába látogatott el, ahol beszédet intézett a város főterén összegyűlekedett hatalmas tömeghez.

— Már a tegnapi napon megkezdődött

a várakozás és a szünet hete Európában

— kezdte beszédét Mussolini. — Egyetemesen elismert tény most már, hogy az 1919. évi békeszerződésekben hibákat követtek el. (Ugy van! Ugy van! kiáltotta a tömeg.) Én már 1921-ben felismertem, de kérlek titeket, hogy ezért ne tulajdonítsatok nekem prófétai tulajdonságokat, mert a próféták nem tartoznak a mi fajunkhoz. (Viharos derültetés.) Én már akkor előreláttam azt, ami a mostani napokban bekövetke-

— A mai napig Olaszország nem tett semmiféle katonai jellegű intézkedést, de ha a többiek folytatják a tartalékosok behívását és a határra küldését és ha tovább folynak a flottaösszevonások, akkor világos dolog, — és senki sem lepődhetik meg rajta — hogyha Olaszország is megteszi a maga intézkedéseit.

— A világ már bizonyosságot kapott a mi határozottságunkról és akaratunkról akkor, amikor meghódítottuk a birodalmat, küzdve az európaiak által felszerelt és vezetett abesszín hadsereg ellen és ellentáltunk 52 állam gazdasági ostromának.

A tömeg itt nagy fűtülésben tört ki.

— De minél nagyobb lett a papírhalmaz a genfi asztalon, — folytatta a Duce — annál bizonyosabb voltam benne, hogy az olasz nép egy pillanattig sem fog ingadozni. Ma mindazok, akik vezérkolomposai voltak a meg-

zik.

Ha tehát hibákat követtek el, azokat helyre kell hozni, mert ördögi dolog ragaszkodni az elkövetett hibákhoz.

— Helyre kell hozni! — zúgta ütemesen, karban a tömeg.

— Most nemesak fenn akarják tartani azt a hibát, amelyet

Csehszlovákiának túlságosan nagyra való felfújásával

elkövettek, hanem nem bánnák, ha emiatt az európai népeknek egymásra kellene rohanniuk. Éppen ezért, amíg ennek ellenkezőjéről meg nem bizonyosodunk, azt kell mondanom, hogy itt

a világ egyik legtragikusabb visszasságával állunk szemben.

Mégis bízunk kell a felelős emberek lelkiismeretességében.

torlásnak, letűntek a szüntérről. Sokan feledésbe merültek, mások pedig szégyenkezve félrevonultak.

Az olasz nép most, négy év után, jobban, mint valaha, készen áll arra, hogy újabb megpróbáltatásokkal szembenézzen.

(Ha kell, azonnal! — kiáltja a tömeg.) Az olasz népek ezekben a napokban egyetlen arca van és ez a tömeg arca, egy erős népnek az arca. A tömeg szüneti nem akaró lelkes éljenzéssel fogadta Mussolini beszédét.

Párizsi figyelmeztetés:

„Prágának újabb áldozatot kell hozni!”

Párizs, szeptember 25.

(Az Információ jelentése.) A vasárnapi francia lapok kiemelik:

az elkövetkező napokban a prágai kormány magatartásától függ, hogyan alakul az európai helyzet?

A Paris Midi megállapítja, hogy

abban az esetben, ha a prágai kormány megértést mutat az új német javaslattal szemben, úgy a béke fenntartása bizonyosra vehető.

A Journal furesztja, hogy világégs veszélyét idézte fel egy egyszerű eljárás módosítást megállapítása. Arról van szó, — írja a lap — hogy egy elvben elfogadott tervezet technikai megoldásánál merültek fel oly

nehézségek, amelyek az egész világot lángba boríthatják. Csak a gyors megoldás hátríthatja el a fenyegető veszélyt.

A Matin figyelmezteti Prágát: nagyon ügyeljen a békére!

A lap esodálkozik azon, hogy Franciaország nem kapcsolódik be erőteljesebben a kérdések megoldásába és nem segíti elő, hogy véglegesen megoldjanak olyan problémákat, amelyek háromnegyed részben már megoldódtak. Remélni kell, hogy a további behívások most már megszűnnek, — írja a lap — mert elképzelhetetlen, hogy a parlament kétszer is ne gondolja meg, hogy hozzájárulását adja olyan intézkedésekhez, amelyek a civilizáció rombadöntéséhez vezethetnek.

A féléves Petiti Parisien szintén hangsúlyozza, hogy Prágának újabb áldozatot kell hoznia.

Ha már meghozta az első nagy áldozatot és lemondott a szünetéről vidékről, úgy hozzá kell járulnia az elcsatolás módosításához is. Nem lehet, hogy Chamberlain békeközvetítése a részletkérdéseken elbukjon.

A baloldali sajtó, főleg az Humanité, továbbra is sikraszáll Csehszlovákia mellett és élesen támadja a francia külpolitikát. A francia külpolitika gyakorlatban megszünt létezési és Bonnet külügyminisztert félreállították — írja a lap.

A csehszlovák kérdés megoldására

október elsejéig a csehek ürítsék ki mindazokat a németlakta területeket, amelyeken 75 százaléknál nagyobb a német lakosság számaránya. Egy külön megállapítandó terv alapján a német csapatok fokozatosan megszállják ezt a területet. Vegyes angol-francia bizottság ellenőrzése mellett hajtsák végre ezután a lakosságserést és a köztársaság többi részében a népszavazást. Ami a jövőbeni cseh köztársaság határainak biztonságát illeti, arra vonatkozóan a német álláspont — ellenőrizhetetlen hírek szerint — abban foglalható össze, hogy a magyar és a lengyel követelések teljesítésével, a prágai kormány előbb Magyarország és Lengyelország határbiztosítási szavatosságát szerezzék meg.

Hitler ma este 8 órakor beszédet mond

(A Német Távirati Iroda jelentése.) Göbbels birodalmi miniszter kihirdette, hogy hétfőn este 8 órakor tömeggyűlést hívnak egybe a berlini Sportpalotába. A gyűlésről az összes német adóállomások helyszíni közvetítést adnak. Ez alkalommal

Hitler vezér és kancellár beszédet mond.

A vasárnapi lapok egyhangúan kiemelik azt a felelősséget, amely most Prágára hárul.

A Berliner Börsenzeitung írja: Az idő fut. Az óramutató tizenkettő felé halad.

A világ Prágától gyors és világos igent, vagy nemet vár.

Mind a négy nagyhatalom erőfeszítései és fáradozásai e kérdés megoldására sokkal nagyobbak voltak, sem hogy megengedhetnék, hogy büns kezek e fáradozásokat rombadöntsék. Tudjuk és méltányoljuk, hogy főleg Franciaországnak nehéz volt átküzdenie magát bizonyos felismerésekhez és elhatározásokhoz.

Idegtépő hetek vannak Európa mögött.

Ez a földrész fellélegzett abban a pillanatban, amikor a vezér az önenvelkezés nemes jogára apellált és ez a fellebbezés Londonban és Párizsban méltó visszhangra talált.

A Völkischer Beobachter szerint a további fejleményekért teljesen Prága felelős.

30%
arany- és
takarékulcs

BEMUTATJA

Sternberg

Telefon
136-069
144-354
137-709

Magy. kir. és udv. hangszergyár
VII., Rákóczi út 60.

Az ország legnagyobb és legszebb rádióterme!

Fenti rádiókat bemutatja és szállítja

Márton Pál okl. gépészmérnök

IV., Kossuth Lajos ucca 4. T. 389-116

A Belváros legrégebbi rádiószaküzlet

vonatkozó legújabb német emlékirat tartalmát még mindig nem hozták nyilvánosságra. A francia lapok különböző találgatásaiából a tervezet következő tartalma kristályosodik ki:

A DAL KIRÁLYNŐJE ÉS KIRÁLYA ISMÉT EGYÜTT!

Jeanette MacDONALD
Nelson EDDY

Rendezte: ROBERT Z. LEONARD az Orgonavirágzás rendezője

NYUGAT LÁNYA

Prolongálva kizárólag DÉCSI

KMAC HIVATALOS ÁLLOMÁS

AUTOSERVICE

MIRO ES RONA BP. ZAPOLYA UJ 15-17

T. 291-300 T. 292-578

Új telephely. új berendezés

A modern autószoigálat csodája

EGYSZER
VETTEM
RABJÁ
LETTEM

1 perces
szappanozás

Pesti kis notesz

1.

Gróf Károlyi Gyuláné Horthy Paulette pár nap előtt könnyebb természetű műtéten esett át. A műtétet Adám tanár végezte s a grófné gyógyulása zavartalanul halad előre, úgy-hogy rövidesen elhagyhatja a Faszor-szanatóriumot, ahol fekszik.

*

Előkelő közönség Smart levendula-vizet használ. 100 gr P 2.40. (Bécsi u. 9.)

2.

Az egyiptomi királyné öfelsége vásárnap este a 8 óra 15 perckor induló római gyorsvonattal Olaszországban keresztül Párizsba utazott! A királyné, három lánya és kísérete nyolc hetet töltött összesen Budapesten; kíséretéhez tartozott két udvarhölgy, egy udvarmester, két szárnysegéd és Sadek bey római egyiptomi követ. A magas társaság a margitszigeti Palatinus-szállóban lakott tudvalevőleg, ahol állandóan huszonhét szoba állott rendelkezésükre, de volt olyan hét is, amikor külföldi vendégeik érkeztek, hogy harminchat szobát is igénybe vettek. A királyné fürdő- és ivókúráját tartott a Margitszigeten s búcsúnyilatkozataiban hangsúlyozta, hogy milyen remekül érezte magát Budapesten, kilátásba helyezvén, hogy a jövő esztendőre is feltehetően el fog látogatni a magyar fővárosba. A királynénak és kíséretének hat autótól álló parkja, tengelyen ugyancsak vasárnap este indult el Párizsba; a fejedelmi társaságot az úton a londoni Cook-nak egy tisztviselője kíséri mint útimmersall.

*

Sugár és Barna cég őszi divatkülönlegességei a Midnight Blue (Éjféli kék) freskó frakk és szmókingöltöneyei.

3.

Európa válságos napjai természetesen bizonyos mértékig izgalmat és nyugtalanságot keltettek a Budapesten tartózkodó idegenek körében is. Figyelemreméltónak tartjuk, hogy az amerikai konzulátus, amely a követségtől teljesen függetlenül működik és amely minden Budapestre érkező amerikai állampolgár útlevelét a legpontosabban számolva tartja, az elmúlt héten naponta és személyesen hívott fel minden Pesten tartózkodó amerikai, hogy informálja az utazási lehetőségekről. Amint a Notesz értesül, a Budapesten tartózkodó amerikaiak egyrésze el is utazott a korábbi verőfényében pompázó fővárosunkból, ahol olyan remekül érezték magukat s nincs kizárva, hogy arra érkeznek majd acéltornyos amerikai hazájukba, hogy közben Európában — kitört a béke...

4.

Kevesen tudják, hogy állandóan Budapesten tartózkodik, itt él Buzoni-nak, a világhírű zongoraművészek, zongorapedagógusnak és komponistának az özvegye, aki teljes visszavonultságában csak néhány magyar ismerősével és barátjával érintkezik. Azoknak tehát, akik Buzoni szerelmi bagyateka iránt az egész világon érdeklődnek, Pestre kell ilyenformán jönnök, ha anyagot óhajtanak gyűjteni. — A napokban utazott viszont el Budapestről egy másik érdekes idegen, Edward Dent, a can-

SVÁBHEGYI SZÉCHENYI PENZIÓ

Rege út 1. Telefon: 165-222

Subalpinmagasság, Hideg-meleg folyó víz. Gyönyörű kilátás. Nagy fenyves park. Elsőrendű ellátás. Diéta. Fogaskerekű Szechenyi hegyi végállomásnál. **Előnyös árak!**

bridge-i egyetemen a zenetörténelmi tanszak nyilvános rendes tanára, aki azért töltött hosszabb időt Budapesten, hogy Kodály »Háry János«-át angolra fordítsa. Mint lelkiismeretes fordító, előbb hónapokig tanult Angliában magyarul, majd magyar nyelvtudását Pesten tökéletesítette. Egyébként ő fordította Mozart műveit is németből angolra.

*

Társaságban és mindenütt az utánozhatalan Kosztelitz Lavendula kölnivíz.

5.

Ez a legújabb aktuális berlini vicc, amely szelvében jár most egész Németországban. Ime: a berlini Gauleiter előtt megjelenik egy félreismerhetetlen férfi, aki esodálatraméltó naivitással és merészséggel egyrészt nagyobbösszegű valuta kiutalását, másrészt a valuták kivételére szóló engedély kiállítását kéri a mindenható Gauleiter-től. A Gauleiter ránéz a kérvényezőre és így szól:

— Maga egész biztosan örült, hogy ilyesmire gondolni is mer. Én magát most becsukhatnám két esztendőre, de mert ma jókedvem van, kivételesen csak annyit mondok: adieu!

A kérvényező elmegy. A Gauleitert nemsokára áthelyezik Bécsbe. Hivatalbalépésének harmadik napján megjelenik előtte ugyanaz a berlini kliens és előterjeszti kérelmét nagyobbösszegű valuta kiutalására s annak kivételére. A Gauleiter nézi, nézi, majd így szól:

— Mondja csak, nem volt maga már nálam Berlinben hasonló kérelemmel? — De igen — feleli a hitsorsos.

— Hát most már egész biztos, hogy maga megörült. Én most magát elvitethetném koncentrációs táborba, de mert véletlenül jókedvem van, megint csak azt mondom, hogy adieu! Figyelmeztetem azonban, hogy ha Prágóban is a szemem elé mer kerül, — akkor nincs irgalom!

*

Friks harisnyaimpregnáló újdonságot vesz minden hölgy, mert nem szabad le a szem harisnyájáról. Mindenütt kapható.

6.

Alpár Gitta, aki tudvalevőleg dél-amerikai turnéja után nemrég Newyorkba érkezett, ahol a rádióban adott egy estét, a napokban hajóra száll, hogy visszautazzék Európába. Egy Budapestre érkezett levelében cáfolja azt a róla elterjedt hírt, hogy újból házasságot kötne volt férjével, Fröhlich Gusztávvá.

*

Neumann Berta felhívja a nb. hölgyek figyelmét újonnan létesített leányosztályára.

7.

Két kolozsvári Notesz: Bornemisza Elemérné Karola báróné hétfőn először érkezik újra Budapestre Kolozsvárról azóta, hogy özvegyesre jutott. — Mint a Notesz részvétellel értesül, a kolozsvári magyar társadalmi élet egyik vezető magyar úridámja, Öváry Elemérné, Kolozsvár utolsó tisztifőügyészének felesége, akinek háza a helikonista írók irodalmi szalonja hosszú évek óta, súlyosan megbetegedett. Pajzsmirigy-bántalmaj vannak, amelyek következtében hetek óta az ágyat őrzi. A hír a budapesti társasági és irodalmi körökben is bensőségesen együttérző részvételt keltett és aggodalmas szeretetteljességgel remélik, hogy mihamarabb kedvezőbb hírek érkeznek Öváry Elemérné betegsége mellől...

*

Baktay Ervin, a kiváló indológus oktatóber 2-án d. e. 11-kor Indiáról ad elő az Urániában!

Ne vegyen zongorát

amíg be nem kéri az ország egyetlen zongoragyára, a

MUSICA

Budapest, VII, Erzsébet körút 43 (Royal), telefon: 145-063

díjmentes képes prospektusát és közismerten olcsó árajánlatát!

Előnyös fizetési feltételek!

8.

Lengyel Menyhért feleségével együtt a napokban visszaérkezett kéthónapos jugoszláviai nyaralásából s rövid időn belül útrakerel Hollywood-a. Lengyelné, aki ezideig Londonban élt állandóan, ezúttal elkíséri az irát Kaliforniába.

*

Elegáns úri illat a Smart levendula toaletteviz (Bécsi u. 9).

9.

Fővárosatyánk pénteki közgyűlésüket nem az Újvárosbázán, hanem a pesti Vigadó nagytermében tartják. Az Újvárosbázán disztermét ugyanis renoválják: a mennyezete, falai megrepedeztek, a vakolata hullik. Szakértők szerint az 1-es és 9-es autobuszok, amelyek a szűk Váci utcán közlekednek, helyesebben közbörögnek, rongálták meg a szép épületet. Érdekes városházi hír: vitéz Kiss Lajos tűzoltóparancsnok a légvonalom élére kerül, utódja Theasdale Ottó lesz.

10.

Vasárnap Székesfehérvárra érkezett dr. Aroi Järventaus, a finnek világhíres regényírója feleségével. A jeles

Férfiszövet

különlegességek
rendkívül olcsó áron!

Pogány és Társa

Deák Ferenc ucca 21

írók baráti kapcsolatok fűzik Irányt Kamil evangélikus lelkészhez.

11.

Békeffi László kis irodalmi kabaréja hézagpótló hivatást tölt be: amit például az újságok sem írhatnak meg, de amiről mindenki szeretne beszélni, azt ő úgy — nem mondja el kis dobogójáról, hogy — mégis elmondja... Természetesen mindig arról az oldaláról állítva be a dolgokat és eseményeket, elmesél megjegyzéseit és esufondáros bírálatait úgy fogalmazva meg, hogy az mindig a felszabadultság derűjében esattan és lobban el. Idénynyitó konferanszai is ebben az értelemben igen találóak, szellemesek és hatásosak. Az új műsor egyébként egyenes. Van a kis darabok között egy-két kis remekmű is és vannak kevésbé sikerült darabocskák. Végeredményben a bemutatkozás jól sikerült s abban Békeffin kívül, aki mint színész is brillírozott, különösen Komlós ösi színészeje és humora érvényesült sikeresen. Remek a kis genfi blüett és a »francízs« vígjáték, előbbiben Kondor Ibolyának és a férfikarnak van fulmináns sikere. A »lamberth walk« című jelenetet a közönség meg akarta ismételtetni, de a szereplők nem voltak hajlandók. Dán Kláriban új finom színpadi jelenséget ismertünk meg. Lesz belőle.

(e.z.)

Gazdasági felkészülés!

A gazdasági felkészültség ma már legalább olyan fontos feltétele nemcsak a háborúnak, hanem a céltudatos, akár védő, akár támadó külpolitikának is, mint a fegyverkezés s a szövetségek. Egyetlen pillantás a külföldi lapok hasábjaira elég e tétel igazolására

Anglia hónapokkal ezelőtt, rendkívül ügyes clókészítéssel néhány főszerződésen közel egy évre elegendő bűzkészletet vásárolt fel,

anélkül, hogy a világgiacon tudták s a bűzárak emelkedtek volna. Németország hatalmas gazdasági és anyagi felkészültségéről Göring tábornagy Nürnbergben beszámolt s még a forgószél központjától távol eső semleges államokban is, a gazdasági élet legtöbb szakaszán erős felkészülés figyelhető. Magától értetődik, hogy

ebben a felkészülésben mi se maradhatunk el.

A tőlünk nyugatra eső államoknál szerencsésebb a helyzetünk, mert mezőgazdaságunk termelése bőven elegendő az ország élelmezésének ellátására. Ehhez is szükséges azonban az erősebb központi vezetés, a szakszerű irányítás, azoknak a szervezeteknek a segítségével, amelyek évekket ezelőtt kiépültek, mint a Futura s a kormány rendelkezésére állanak.

Ipari termelésünk, főleg pedig a nyersanyagellátás terén már sokkal súlyosabb és bonyolultabb a feladat.

Európai konflagráció esetén semleges kisállamnak igen simulékonny és ügyes politikára van szüksége,

hogy nyersanyag és egyéb szükségletét biztosítsa. Svájc szolgálhat példa gyanánt, amely a világháborúban ipari behozatalának és szén-szükségletének javarészt Németországból, nyersanyag- és élelmezés-impórtjának javát pedig egy francia kikötőn keresztül tengerentúlról fedezte s így megőrizte belső egyensúlyi állapotát a két harcoss tábor között. A külkereskedelem átállítása is fontosabb az ipari termelés folytonosságának s a nyersanyag-elosztásnak biztosítása. Not measures but men!

Nem a rendszabály a fontos, hanem az ember, aki végrehajtja

— mondja az angol közmondás. Az ipari termelés központi irányítása és ellenőrzése válságos időben természetes és magától értetődő, de

mindennél fontosabb, hogy a központi vezetésben részt kapjanak az ipari szakértők,

hogy e vezetés ne legyen bürokratikus, hanem gyors, előrelátó és szakszerű s a végrehajtó szervek maguk is ismerjék az ipar belső működését, szükségleteit és idegrendszert, mert a kár, amit a hozzá nem értő kéz okozhat, sokszor jóval nagyobb, mint a központból kiadott okos és bölcs rendelkezés minden haszna. A gazdasági felkészülés legfőbb szabálya azonban a teljesség és szervezethez, ami annyit jelent, hogy

a gazdasági élet minden szakaszára, a termelés és elosztás minden mozzanatára kell hogy az ellenőrzés kiterjedjen,

mégpedig nyomban, mihelyt ennek a központi irányításnak a szüksége felmerül, mert különben a fogaskerek rosszul kapcsolnak s a gazdasági gépezet ütemes munkája lecsökken.

Kiss Dezső

SZOMBATON
PREMIER

KÖLCSÖNKÉRT
SEKSZPIR

Komédia

Benes már 1921-ben hozzájárult a határrevízióhoz

Irta dr. Németh Alfréd
ny. miniszteri tanácsos

Elérkezett az ideje, hogy fellebbent-
sük a fátyolt az úgynevezett »brucki
tanácskozásokról« a háborút követő
esztendőök egyik szenzációsan érdekes
epizódjáról, melyről a nyilvánosság
eddig csupán rejtelmes célzásokra
volt utalva.

Előkelő politikai társaság gyűlt
össze 1921 március 14-én a Keleti pá-
lyaudvar várótermében. Gróf Teleki
Pál miniszterelnök, Gratz Gusztáv
külgügyminiszter, Walko és Sci-
tovszky államtitkárok, gróf Khuen-
Héderváry Sándor követségi taná-
csos és számos gazdasági szakelődő
indult után a beesi gyorsvonathoz
csatolt szalonkocsiban. A magyar
urak Királyhidára utaztak, amely
akkor még határállomás volt Ma-
gyarországnak. Királyhidáról hala-
dektalanul folytatták útjukat gróf
Harrach osztrák arisztokrata közeli
kastélyába, ahová rövidesen más elő-
kelő külföldi vendégek is megérkez-
tek. Csehszlovákiából jöttek át Benes
Edvard külgügyminiszter, Hotovetz
csehszlovák kereskedelmi miniszter
és a szakreferensek egész sora, kö-
zöttük Masaryk János, Masaryk Ta-
másnak, a csehszlovák köztársaság
elnökének fia, a jelenlegi londoni
követ.

Két napon át, március 15-én és
16-án, ültek együtt, szinte megszakít-
ás nélkül a magyar és cseh állam-
férfiak. A két ország vezető politi-
kusainak találkozója érthető feltü-
nést keltett nemcsak a magyar köz-
véleményben, de nagy érdeklődést
váltott ki az európai hatalmak kül-
ügyi hivatalaiban is. A megbeszélé-
sek azonban a grófi kastély magá-
nyában a teljes diszkréció légkörében
folytak le és a félhivatalos híradá-
sok szokásos szűkszavúsága sem volt
alkalmas a nagy érdeklődés kielé-
gítésére.

A tárgyalások célja bizonyos
gazdasági és kereskedelmi megállapo-
dások létesítése és emellett egyes poli-
tikai természetű kérdések tisztázása,
amelyek elintézése nélkül a gazdasági
problémák sem volnának megoldha-
tók, — így jelölte meg az első híradás
a megbeszélések célját. A tanácskozá-
sok befejeztével pedig félhivatalosan
megállapították, hogy a kérdések
egyöntetű rendezésére különös jóindu-
lat mutatkozott.

Március 17-én délben érkeztek vissza
Budapestre a magyar államférfiak.
Félhivatalos jelentés szerint a
miniszterelnök és a külgügyminiszter
haladéktalanul a királyi várba sietett,
hogy a Kormányzónak megtegyék je-
lentésüket, délután pedig összeült a
minisztertanács, amelyről a félhivata-
los kommuniké azt jelentette, hogy
»vaesora után a késő éjszakai órákig
húzódtott«.

Egy előkelő külföldi újság szerint a
cseh-magyar tanácskozások során na-
pirenden volt »a háborús politika el-
haltolása és a gazdasági tömörülés
lehetőségének megvizsgálása«.

Mi történt 1921 március 15-én és
16-án a Harrach-kastélyban?

Az események helyes értékelésére
szükséges vázolni az akkori nemzet-
közi helyzet képét. Akkor még nem
volt kisanant, sőt az utódállamok
szerződéses összekövésoldása még egy-
általán nehéz vállalkozásnak tetszett.
1920 augusztusában létrejött ugyan
már egy jugoszláv-cseh egyezmény,
egyelőre azonban nehézségek állot-
tak fenn a harmadik résztvevő, Ro-
mánia tekintetében, mert Take Jo-
nescu, az akkori román külgym-
niszter húzódozott föle, hogy országa
kezeit megkösse. Végre is csak 1921
áprilisában kerülhetett sor a kis-

antant szerződéseinek megszővege-
zésére. Ez az alakuló szövetség azon-
ban akkor még nem Franciaországra,
hanem Olaszországra készült tá-
maszkodni. 1920 novemberében meg is
kötötték már a rapallói szerződést
Olaszország és Jugoszlávia között.
Párizsban a középeurópai helyzetnek
ez az alakulása azonban nem váltott
ki túlságos lelkesedést annál kevésbé,
mivel 1920-ban Franciaország és
Olaszország viszonya nem volt zavar-
talan. Talán párizsi befolyások is
közrejártak abban, hogy az akkor
Olaszországra támaszkodó kisanant
alakítása előtt a magyar és cseh-
szlovák vezető államférfiak együ-
ltek a zöld asztal körül. Sőt, mond-
hatni, hogy gróf Harrach kastélyában
folyt le az utolsó kísérlet a kisanant
alakulásának megelőzésére.

A magyar-csehszlovák közeledés
gondolata abban az időben nem volt
újkeletű. Már Huszár Károly kormá-
nyának idején felmerült a kérdés,
nem volna-e lehetséges a két ország
politikai és gazdasági ellentéteit
egység útján kiküszöbölni? Hein-
rich Ferenc akkori magyar kereske-
delemügyi miniszter, Benes csehszlo-

vák külgügyminiszter, Tusár berlini
csehszlovák követ, Gratz Gusztáv bé-
csi magyar követ és mások érlelték a
gondolatot, amíg végül eljutottak
oda, hogy a felelős államférfiak
együttes tanácskozásban megkísérlik
az ellentétek kiegyenlítését. Amint az
ilyen kényes tárgyalások előtt rend-
szerint megesik, gondot okoztak a for-
maságok. Hol jönnek össze a tár-
gyaló államférfiak? A magyarok ter-
mészetesen húzódoztak attól, hogy
Csehszlovákiába utazzanak, a csehek-
nek pedig magyar tárgyalóhely nem
volt inyükre. Felvetődött az a gon-
dolat is, hogy dunai gőzösön tartják
a megbeszélést, amíg végül megállá-
podtak, hogy gróf Harrach birtokán
ülnek össze, aki gróf Szapáry László
közvetítésére készséggel bocsátotta
rendelkezésre ősi kastélyát.

A grófi kastélyban két napig ta-
nácskoztak. Időnként bevonták a
megbeszélésbe a szakelődőket, de a
nagy politikai problémákat gróf Te-
leki Pál, Gratz Gusztáv, csehszlovák
részről pedig Benes külgügyminiszter
és Hotovetz kereskedelemügyi minisz-
ter négyes konferenciában tárgyalták.

Magyar részről a közeledés előfeltételének a határok igazságos kiigazítását jelölték meg! Határozottan és világosan le kell szögezni, hogy cseh részről a magyar álláspontot honorálták. Benes kijelentette, hogy a párizsi béketárgyalások során nem annyira ő, mint inkább Kramarz erőszakolta a szertelen határokat.

Harold Nicolson »Peacemaking
1919« című munkájában megírja, hogy
Kramarz még a mai határokon túl-
menőleg korridor is követelt Cseh-
szlovákia és Jugoszlávia között.
Hozzá kell még tennünk, hogy cseh-
szlovák részről a területi megoldás
előkészítésére bizonyos határidőt
őhajtottak. A tanácskozás azzal a meg-
állapodással végződött, hogy a tár-
gyaló felek újból összeülnek. A fél-
hivatalos kommuniké joggal jelent-
hette, hogy »a kérdések egyöntetű
rendezésére különös jóindulat mutat-
kozott«.

Két héttel utóbb IV. Károly vissza-
tért Magyarországra. Ennek a várat-
lan eseménynek hullámai tovább-
gyűrűztek a nemzetközi politikában.
Az európai légkör a kényes tárgya-
lásoknak már nem kedvezett. Idehaza
új kormány vette át az ügyek inté-
zését és utóbb már csak augusztus
havában találkozott Marienbadban

Benes Bánffy Miklós gróffal, az új
magyar külgügyminiszterrel. Formális
tárgyalásokra többé nem került sor.
Egy jelentős tény azonban leszö-
gezhető és az a következő: egy ma-
gyar államférfi, aki a királyi hídai ta-
nácskozás részleteiről tájékozva volt,
1929-ben ismét szóhozvonta ezt a tár-
gyalást Masaryk elnöknek, aki ki-
jelentette, hogy ők ma is állják a
nyolc esztendő előtt vallott álláspont-
jukat, de a területi változtatást a
parlament hozzájárulásához, továbbá
a béke signatárius hatalmainak és a
kisanantnak beleegyezéséhez kötötte.

Nyilvánvaló tehát, hogy az elmúlt
értizedek során cseh részről több-
 ízben történtek olyan értelmű meg-
nyilatkozások, hogy a csehek nem ra-
gaszkodnak mereven jelenlegi hatá-
raikhoz. Ennek a ténynek leszögeze-
se a jelen pillanatban fontos és szük-
séges.

Kicsoda Sirovy tábornok?

Varsó, szeptember 25.

(A Reggel tudósítójának telefon-
jelentése.) Sirovy tábornok, az új
cseh miniszterelnök húsz év óta a
leggyűlöltebb nevek egyiké
Lengyelországban! Jan Si-
rovy most ötvenéves, atyja
kötélverő volt, a család Morvaország-
ból a mult század végén Lengyel-
országba költözött. A mai miniszter-
elnök építész mérnöki okleve-
let szerzett és Varsóban volt
építési irodája. Itt érte a világháború
kítörése. Lengyelországban
szabadcsapatot szervezett
az ott élő cseh gimnazisták-
ból és egyetemi hallgatók-
ból, majd maga köré gyű-
jtötte a monarchia területé-
ről menekülő katonaszöke-
vényeket. Szabadcsapatával
Kárpátokban harcolt az osztrák-ma-
gyar hadsereg ellen. Amikor
zászlóáruló cseh hadi ogyokból meg-
alakították az első cseh gyalogos ez-
redet, előbb őrmester, majd hadnagy
volt. A zborovi csatában el-
vesztette jobbszemét; ezért
visel fekete kötést. 1918-ban
már a cseh légio parancs-
noka és résztvesz a cseh lé-
gio oroszországi hírhed
visszavonulásán. Ez a légio
rengeteg magyar, osztrák és
lengyel hadifoglyot gyil-
kolt le, falvakat, városoka-
rabolt ki, elvetemültségben
kegyetlenségben verseny-
ezett a bolsevik bandákkal.
1926-ban Sirovy már a cseh hadsereg
vezérkari főnöke. Azóta hadügy-
miniszter és legutóbb a cseh hadsereg
főfelügyelője volt.

Lengyelországba érkezett a prágai angol kolónia

Teschen, szeptember 25.

A prágai brit kolónia, amely utá-
sítást kapott Csehszlovákia elhagyá-
sára, vasárnap reggel különvonaton
ideérkezett. Minthogy semmiféle vo-
nat nem mehet át a határon, a külön-
vonat utasai gyalog tették meg az
utat a hídon át. Angliába Stockhol-
mon és Norvégian át szándékoznak
utazni.

Sok külföldi lap tudósító is eluta-
zott Csehszlovákiából, minthogy
Londonnal és Párizssal nem tu-
dott érintkezni.

Minthogy a vasúti összeköttetés
Lengyelország és Csehszlovákia kö-
zött megszakadt, a Lengyelországból
Olaszországba és Jugoszláviába menő
nemzetközi vonatokat Berlinen, Bo-
roszlón és Nürnbergben, illetve Bécsen
át irányítják. Az Olsa hídján át tel-
jesen megszűnt minden forgalom.

A folyó cseh és lengyel oldalán
szuronyos katonák ágyúk mel-
lett álva néznek egymással far-
kasszemet.

Feleség-vagy szerető?
Mint reflektor világít ebbe a kér-
desbe ez a tökéletes francia film!

CHARLES BOYER
Szerelmi vihar
L'ORAGE
STANDARD-FILM
MA PREMIER!
RADIUS
Előadások 3/6, 3/8 és 3/10

Osszel is kellemes
a dunaparti
Biarritz Kávéház
terrasza
A legizlésebb Cafe-Restaurant!

Mit kell tennünk készültség riadó támadás esetében?

(A Reggel tudósítójától.) Tulajdonképpen a régi közmondással kezdhetjük: *„Jobb félni, mint megijedni...”* Ami modern nyelvre fordítva annyit jelent, hogy: *„jobb a légi háborúba nyugodtan, tisztán fejjel fölkelésülni, még akkor is, ha ennek a légi háborúnak közvetlen veszélyét nem érezzük, mint — meglepetéseket készületlenül átélni!* Ezért idézzük a Légoltalmi Liga hasznos, gyakorlatiasan szerkesztett kis füzetéből — »Hogyan védekezünk a légitámadás ellen« — az alábbi nagyon szükséges tudnivalókat és tanácsokat:

1. Teendők „honi légvédelmi készültség” esetén

1. Előkészítjük a lakás elsötétítéséhez szükséges eszközöket. 2. Csak a legszükségesebb világítást hagyjuk meg. 3. A szükségvilágítás eszközeit (szelblámpa) előkészítjük. 4. Tömítjük az óvóhelyet, hogy a gáz be ne hatoljon. 5. Az ablakokat két oldalt papírral keresztalokban átragasztjuk, hogy a légnomáskák ellenálljanak. 6. Minden edényt vízzel töltünk meg, hogy tűz esetén kellő mennyiség álljon rendelkezésre. 7. Az óvóhelyesomagot a kijárat mellé tesszük. (Az óvóhelyesomag: takaró, élelmiszer, villanylámpa, gyermekek játékszere, kisgyermeknek tej, fontos személyi okmányok.) 8. Uccára gázalaccal és élelmiszerral menjünk ki.

II. „Légvédelmi riadó” esetén

A) Általában: Nyugalom! Ne kiabálj! Ne tolokodj! Ne okoz riadalmat! Siess az óvóhelyre, vagy keress más menedéket! Segíts az aggoknak, nőeknek, gyermekeknek, tehetetleneknek! Engedelmeskedj! Ne légy kíváncsi! Az életedbe kerülhet!

B) A házbán. Keveset beszélj! Gyorsan cselekedj! Uccára ne menj ki! Ne állj

az ablakhoz! Elsötétítés! Tedd be az ajtókat és ablakokat! A kályhák tüzeit eloltani! Gáz- és vízvezetékét elárni! Gázalaccal magadhoz venni! A lakás ajtaját kulccsal ne zárd be! Óvóhelyesomaggal siess a megjelölt útvonalon az óvóhelyre! Az őrség a fölszerelésével siessen a helyére!

C) Az uccán: Tűnj el az uccáról! Siess a legközelebbi óvóhelyre, vagy más védett helyre! Járművel az út baloldalán azonnal állj meg! Segíts embertársaidon!

III. Légi támadás alatt

A) Általában: Nyugalom! Önuralom! Küzd le a vakrémülett!

B) A házbán: Új nyugodtan az óvóhelyen! Ne dohányozz! Keveset beszélj! Intsd le a fecsegőket! Ne égess gyertyát, vagy nyílt lángot! Óvóhelyet elhagyni az óvóhelyparancsnok engedélye nélkül tilos!

C) Az uccán, vagy szabadban. Védett helyen maradj! Gázfelhőben, ha nincs álarccod, nedvs kendőt a szájad és orrod elé! Nyugodtan vegyél lélegzetet! Gázfelhőből a széllel ellentétes irányban, vagy oldalról igyekezz kijutni!

D) Nyilvános helyeken: Őrizd meg nyugalmad, védelmedről gondoskodnak! Ne menj ki az uccára!

IV. Légi támadás után

A) Általában: Ne csoportosulj! A helyreállító munkákban segíts!

B) A házbán: Óvóhelyet azonnal szellőztess és rendben hagyd el! Gázal szennyezett ruhádat az óvóhely előterében lévő edénybe tedd! Ne nyulj föl nem robbant bombákhoz! Mielőtt lakásodba belépsz, győződj meg arról, hogy nincs-e gázzal szennyezve? Szellőztess a lakást, de ne feledkezz meg az elsötétítési szabályokról! Ellenőrizd az élelmiszereket! A felhasznált vizet pótold! Ne csoportosulj, ne fecsegi, térj vissza munkádhoz!

C) Az uccán vagy szabadban: Siess munkád után, ne csoportosulj! Rémhírtérjesztőknek, röpiratoknak ne ülj fel! Add át azokat a legközelebbi rendőrnek! A gázveszélyes helyeket kerüld ki! Fel nem robbant bombákhoz ne nyulj!

ujságokat, nem jelentkezik-e a táská tulajdonosa? Otthon tartottam a szekrényemben, de meg sem mertem olvasni, félttem, hogy megszédülök.

Most közbeszól a fiú édesanyja. Azt mondja, hogy *„úgysem nyúlt volna hozzá, szerény, takarékos ember.”*

— Péntek éjjel végre megtaláltam az egyik újságban a tulajdonos hirdetését. Reggel olajos, piszkos munkaruhában bementem a rendőrségre és átadtam a táskát.

Ekkor különös dolog történt.

Megérkezett Günz József tapoleai kereskedő, a pénztáska tulajdonosa és

közölte velem, hogy a jutalmul kitűzött háromszáz pengőt nem adja meg,

mert négy nappal később jelentkeztem és ezalatt az idő alatt neki — sok költsége volt a kereséssel...

— Mennyit kapott végül is? — kérdezzük.

— Először 1500 pengőt akart adni, — mondja szemmel láthatóan bosszankodva a becsületes megtaláló — végül megállapodtunk 2000 pengőben. Megjegyzem, én ugyan nem alkudtam volna... M. M.

Amikor lealkusznak a becsületes megtaláló jutalmából...

21 ezer pengő kalandjai a telefonfülkétől a rendőrségig

(A Reggel tudósítójától.) Az elvesztett és megtalált 21 ezer pengő esete olyan, mint a *tanítómesék az iskolás könyvekben.* Egy kereskedő az uccai telefonfülkében hagyta akatáskáját, benne *ceskély 21.000 pengővel.*

Háromezer pengő jutalmat

ajánlott fel a becsületes megtalálónak és az — *csodák csodája!* — valóban jelentkezett. *Schwarz Miklós*-nak hívják, foglalkozása *benzinkútkezelő,* kora 24 év s havi jövedelme — *50–100 pengő.* A Reggel munkatársa vasárnap meglátogatta a Défy ucca 16. alatt.

— Megtaláltam, visszaadtam, ennyi az egész — mondja. — Őcska táská volt,

gondolkodtam is, hogy bemenjek-e érte,

amikor megláttam a Vilmos császár úti telefonfülkében. Kinyitottam és *ma'd hanyattvágódtam:* tele volt vadonatúj ropogós százasokkal! Eppen siettem a benzinkúthoz éjszakai szolgálatra és így nem tudtam a pénzt rögtön a rendőrségre vinni. *Megfordult az eszemben, hogy a talált pénzért valami jutalom is jár és ezért másnap, harmadnap figyeltem az*

„Arzénjárvány” egy szabolcsi faluban: 4 halott, 15 súlyos beteg!

Nyiregyháza, szeptember 25.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap szállították Kemecseről a tizenötödik súlyos arzénmérgezéses beteget a nyiregyházi kórházba. Valóságos »arzénjárvány« pusztított a faluban,

a tizenöt betegnek kívül már négy halálos áldozata is van!

Néhány nappal ezelőtt Gégény András 20 éves Piroška és 23 éves Margit nevű lánya s 6 éves András fia vacsora után rosszul lett s mire beszállították őket a nyiregyházi kórházba, meghaltak. A boncolás megállapította, hogy a Gégény-családot

arzén ölte meg.

A kemecsei esendőrség kiderítette, hogy Bálint András vincellér, Gégény Margit férje, néhány nappal ezelőtt

negyed kiló arzént vitt haza és betette a szekrénybe.

Kenyérsütésnél a fehér lisztbe arzénport belekeverték a lisztbe. Gégényék halála után a maradék lisztet elvitték a rokonok. Özvegy Nagydai Andrásné sütött beöle legközelebbi kenyeret, ő és kislánya és kislánya, Mihály meg Ilona a debreceni kórházban fekszenek. Az arzénos liszt utána Vince András családjához került. Vince, a felesége, ifjabb Vince András, Vince Ambrus és Vince Ferenc szintén ettek az arzénos kenyérből s most

életveszélyes állapotban

fekszenek a nyiregyházi kórházban.

Az »ingyen lisztnek« nagy keletje lehetett, mert a tömeges megbetegedés után még mindig volt, aki kenyeret sütött belőle. *Engedi Gábor, a felesége, Gábor, Vera Sándor és Péter* nevű gyerekeik vasárnap lettek rosszul az arzénos kenyértől. A Reggel munkatársa beszélt

a kemecsei főjegyzővel,

aki közölte, hogy időközben már összeszedték az egész faluban a gyanús lisztet. A tömeges mérgezésnek az az egyik oka, hogy a falubeliek nem hittek el, hogy a liszt okozza a mérgezést.

„Leszünk mi még Horthy katonája...”

Balassagyarmat, szeptember 25.

A megszállott Tótygarmat községben az este a besorozott magyar legények nagy tüntetést rendeztek magyarságuk mellett. Magyar dalokat énekeltek, többek között azt, hogy

»Merre van a magyar határ...
Leszünk mi még Horthy katonája...
Nincsen párja a magyar bakának...«

A hangulat pattanásig feszült az egész községben.

— Az őszi nagytakarítás alkalmával aktualitást nyer a falak és bútorok Eternit-lemezzel való bevonása, mert szép, higiénikus és munkamegtakarítást jelent. Bemutató: VI. Ó ucca 4.

A HEZOLITE-RAPID ismertetése

A borotválkozás a ma kultúrférfijánál egy mindennapos művelet és talán csak a rendkívül erős megszokottság, vagy a napi használati cikkek iránt mutatott közömböség volt az egyedüli ok, hogy ma, amikor a kémia napról-napra produkálja a legkiválóbb egészségügyi és szépségpolási készítményeket, a borotválkozás megőrizte legprimitívebb formáját.

Miért borotválkozik Ön úgy, mint a középkorban?

Miért engedi Ön, hogy arcát szappanokkal percekig dörzsöljék?

Miért engedi Ön, hogy arcborét esetleg kiszárítsák és hajlataiban gyulladással kitételeket idézzenek elő?

Ne vezesse Önt a megszokott víz, szappan és ecset nélkül 1 perc

alatt a HEZOLITE-RAPID arcápoló gyors borotvakrémmel.

Bőre bársonyos simaságú, rugalmas és természetes zsírosságú lesz; nem kaparja fel többé bőrét és nem lesz a borotválkozás ezután Önnek egy mindennapos tortúra, mert a

HEZOLITE-RAPIDDAL egy perc alatt tökéletesen megborotválkozik.

A HEZOLITE RAPID kikísérletezésénél az a szempont vezette a kutató vegyész, hogy az arcbőrre egy minden szempontból ártalmatlan krémalapot találjon, mely a bőrre való gyors beszívódásával a szakálltövek felpuhítását idézze elő, ami a legfontosabb követelménye az új, gyors borotváló krémnek. Ezen problémának megoldásával még nem elégedünk meg, mert a legfontosabb célkitűzés az volt, hogy a szakáll felpuhítása mellett az arc is rugalmasan reagáljon a borotválkozás alatt és azt követően, ami azután teljesen kiküszöböli az arcbőr feldörzsölését vagy esetleges gyulladását. A HEZOLITE-RAPID az a készítmény, amely nemcsak ezeket az előnyöket nyújtja, hanem időben és pénzben is minden követelménynek megfelel.

A legmodernebb kémiai elvek alapján összeállított — teljesen ártalmatlan — HEZOLITE RAPID három főelőnye:

megbízható, gyors, olcsó.

Ne töltse idejét hosszadalmas ecseteléssel, borotválkozzék egy perc alatt az ideális HEZOLITE RAPID arcápoló gyors borotvakrémmel.

Egyetlen kísérlet meggyőzi Önt arról, hogy a HEZOLITE RAPID az az ideális arcápoló gyors borotvakrém, amit Ön oly rég keres és sohasem fog mást használni. Kapható: drogériában, illatszertárban és minden szaküzletben.

Kérje fodrászát, hogy HEZOLITE-RAPID arcápoló gyors borotvakrémmel borotválja.

Készít: **Dr. HOLCZER ISTVAN** vegyész, Budapest, Teréz-körút 8

HASZNÁLATI UTASÍTÁS:

Vékony rétegben kenjük fel ujjunkkal akár száraz, akár a gvingén bevezetett arcra a krémet, oly módon, hogy az arcbőr, illetve a szakáll átmedvesedjék a krémtől (ne dörzsöljük, hanem kenjük a krémet). Egész kemény szakáll vagy különösen érzékeny arcbőr esetén gyengén masszírozzuk ujjunkkal (nem dörzsölni) a bekrémezett arcot a borotválás utáni könnyű érzés elősegítése érdekében.

Leborotválkozás után az arcot vízzel átmedvesztjük és az így felfrissített Hezolute-Rapidal telített arcbőr újabb krémezés nélkül kiborotválható; a krém vastagsága egyénien megállapítható, ha mértékadónak vesszük, hogy a próbadozoz 4—5 borotválkozásra elegendő.

Próbadozoz 24 fillér. Ezen 24 fillért is visszatéríti bármely szaküzlet, hol a Hezolute vásárolható, vagy a készítő olyképpen, hogy minden eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál egy visszaadott üres próbadozoz 24 fillérben levonásba hozható.

EREDETI CSOMAGOLÁSOK ÁRAI:

Nagy tubus 88 fillér Eredeti doboz . . 1.50 P Óriási tubus 2.— P Családi doboz 3.— P 1 kg-os óriási családi doboz 7.— P

Figyelmébe ajánljuk a HEZOLITE pengéket, amelyek a krémmel borotválkozóknak különösen alkalmasak.

**Megszólt az angol közvélemény:
„A helyzet súlyosbodását
csak úgy akadályozhatjuk meg, ha bátran
átrajzoljuk Európa térképét!”**

London, szeptember 25.

Az angol sajtó mind sürgetőbb közlő békerekvizitót sürgető nyílt leveleket.

Sir Brian Barttelot írja a Timesban: Addig nem lehet tartós béke és jóindulat Európában, amíg jövő nem teszik a multak tévedésé.

Csehszlovákia határainak módosítása égetően szükséges volt, amióta ezt az államot megteremtették.

Az angol munkáspárt már 1919-ben és 1920-ban követelte ezt. A baj most éppen olyan súlyos, mint akkor volt, de sokkal veszedelmesebb!

MaeCurdy királyi tanácsos írja ugyancsak a Timesban: Tűbbször jártam a háború óta Marienbadban és nem felelhettem el magyar orvosom fájdalomát, akit porig sujtott a Magyarország ellen elkövetett igazságtalanság érzése.

Az antanthatalmak darabokra tépték és a farkasoknak lökték oda Magyarországot.

Sir Ernest Benn szabadelvű képviselő írja a Daily Telegraphban: Hiába keresek indokokat a Csehszlovákiának nevezett furesa nemzetiségi mozaik létjogosultságának igazolására. A csehek a békeétekezletnek adott kisebbségvédelmi biztosítékokat nyilván úgy értelmezték, hogy a lakosság egyik fele elnyomhatja a másikat.

A Manchester Guardian három hasonló irányú nyílt levelet közlő egyszerre:

H. F. Horrabin és Raymond Postgate, az ismert baloldali politikus hangzották, hogy

egyetlen épelméjű ember sem harcolna Csehszlovákiáért vagy a békeszerződések szentségéért.

A nemzetközi helyzet súlyosbodását csak úgy akadályozhatjuk meg, ha bátran átrajzoljuk Európa térképét, szétteplük a békeszerződéseket és új békeértekezletre hívjuk össze a hatalmakat.

Leyton Richards írja: Általános értekezletet kell össze-

hívni a békeszerződések mindama szakaszainak módosítására, amelyek elkeserítik a legyőzött hatalmakat.

Váltsa fel az igazság a győztesek erejét mindenütt, ahol jogos sérelmek állanak fenn.

Austin Knowles nyíltlevele hangoztatja, hogy Csehszlovákia a gyűlölség és félreértések gyermeke és épségének fenntartása azt jelentené, hogy a békeszerződések visszavonhatatlanok. Miért áldozza életét az ifjú nemzedék olyan szerződésért, amelyet nem is ismert, midőn megkötötték?

Vasárnap este, menekülő magyaro'k és Csehországban súlyosan bánta'mazott kü földiek között, a nyugati pályaudvaron

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután hat óra. A nyugati pályaudvar csarnokának érkezési oldalán sűrű tömegben állnak az emberek. Aggódo areok lesik-várják izgatottan, türelmetlenül a Szob felől érkező vonatot. Az érkezési idő 5 óra 16 perc, de még az sem érkezett meg, amelynek 13-kor kellett volna befutnia. Az ügyeletes tisztet izgatott emberek veszik körül, valósággal megrohánják, alig győz válaszolni a rengeteg kérdésre. Végre 6 óra után négy perccel, csaknem

egy órával késéssel megérkezik a vonat.

Az első két kocsit az, amelyet Szobnál, a megszállott Felvidékről jöve, a magyar vonathoz kapcsolnak hozzá. Csomagokat, spárgával összekötött batyukat emelnek le a vonatból a hordárok. Meggyötört, sápadt arcú emberek, réveteg szemű asszonyok állnak csoportokban, az összehalmozott csomagok mellett. A várakozók izgatott kérdésekkel rohanják meg őket, neveket kiabálnak, hozzátartozók neveit. Egy kisírt szemű öreg néni megtalálta azt, akit keresett: két fiatal lányt, az unokáit.

— És a Béla? Mi van a Bélával?
Rémülten hangzik a kérdés. A két lány egyszerre válaszol:

— Ott tartották a határon...

Megszólítottam az egyiket:

— Kassáról jöttünk. Már nem bírunk ki... Nem volt se éjjeliünk, se nappalunk. Éjszakánként a koromsötét uccákon

a nemzetőrség emberei lövöldöznek vaktában.

A szomszédunk ablakát puskatussal zúzták be, mert fény szűrődött ki az uccára...

Egy pap száll ki a harmadik osztályú kocsiból. A két fiatal magyar lány fejbőlintással köszönti.

— Kanadai jezsuita páter. A csehek sokat zaklatták!

A többi már ő mondja el:

— Átutazóban voltam Prágában és csak néhány órát akartam ottmaradni. Megszólítottam egy jól öltözött járókelőt az uccán, hogy valamit kérdezek tőle. Amint meghallották az arra haladók, hogy angolul beszéltek,

elkezdtek szidalmazni angol és papi mivoltomért...

Alig hogy visszatértem a szállodámba, detektívek jöttek és elkérték az útlevelemet. Két napon keresztül kellett szaladgálnom, míg végre tovább utazhattam.

Egy bőrkabátos fiatalembert nagy

tömeg áll körül. Arcán két foltok és daganatok. Törve beszél magyarul. Bardatics Antanak hívják, Brnmben volt az egyetlen jugoszláv állampolgár. Minden ok nélkül elfogták.

Nincs jobb, mint az

UNIO
amerikai
rendszerű
folytonégő kályha

DETLANTAL R.T.
kályhaosztály
Budapest, VI, Andrássy út 9
Tel.: 117-020

kegyetlenül megverték és öt napig tartották bebörtönözve. Elmondja, hogy az egész úton a rambolás jelei láthatók. Az autótak nagyrészt használhatatlanná tették, kisebb hűdakat felrobbantottak, a viaduktokat aláaknázták. A lakosság hangulata még a cseh vidékeken is rendkívül elkeseredett. A katonaság, a nemzetőrség és a vörös gárda a legbrutálisabb terrortartja rettegésben az embereket. Közben a vonatról esendőőrök szállnak le két cseh katonát és három civil fiatalembert kísérnek.

Szudétánémetek. Ma délután úsztak át az Ipolyon.

Lelkes tömeg veszi körül őket. Az egyik kissé sápadt. Fehér kendőbe van becsavarva a keze, átszívárog rajta a vér. Cseh határőrök l'ek rá... Akik hozzátartozóik megérkezését hiába várták, azt a felvilágosítást kapiák, hogy a csehek

ötletszerűen engedik át, vagy tartják vissza a vonatokat.

Bár a magyar államvasút mindent megtesz, hogy a menetrendszerű közlekedésben ne legyen nagy késés, nem lehet meggyorsítani a közlekedést. Az irodában cseng a telefon. »A 8 óra 16-os Orient expressz a határzár miatt 2 óra 47 perccor érkezik a keleti pályaudvarra, Hegyeshalomon keresztül.«
Jeszenszky Gábor.

**Frontharcosok
előnyben!**

Két veterán hadi szerelmi párbaja
LOUISE HOVICK miatt:

**FÉLTÉKENY
BARÁTOK**

A főszerepben a robusztus erejű drámai hős első komikus szerepében:

**VICTOR
MCLAGLEN**

A pazar humorú bohózat legmulatságosabb jelenete az

ESKÜVŐ A TÉBOLYDABAN
és a New-Yorki Frontharcos Kongresszus!

**PÁNIK A
CIRKUSZBAN**

Bravúros wildwest-film izgalmas fejezetei:

**CHUT, A VADON ÁRVÁJA
MENEKÜLÉS A VADONBA
A BOXOLO KENGURU
SZOKÁS AZ ÜLDÖZŐK ELŐL
A CIRKUSZ CSILLAGA
A SHERIFF GYŐZELME**

**Már ma látható
OMNIA**

Előadások: 5, 7, 8 és 10 órákor.
Jegypénztár: 13-01-25.

A NAGY SIKER KÖTELEZ!

Már most bemutatjuk
az univerzális tehetségű

**Danielle
Darrieux**

francia filmjét

VÁGYAK

(ABUS DE CONFIANCE)

Írta: PIERRE WOLFF
Rendezte: Danielle
Darrieux férje:
HENRY DECOIN

Disztributató ma este 10-kor

FORUM

HIREK

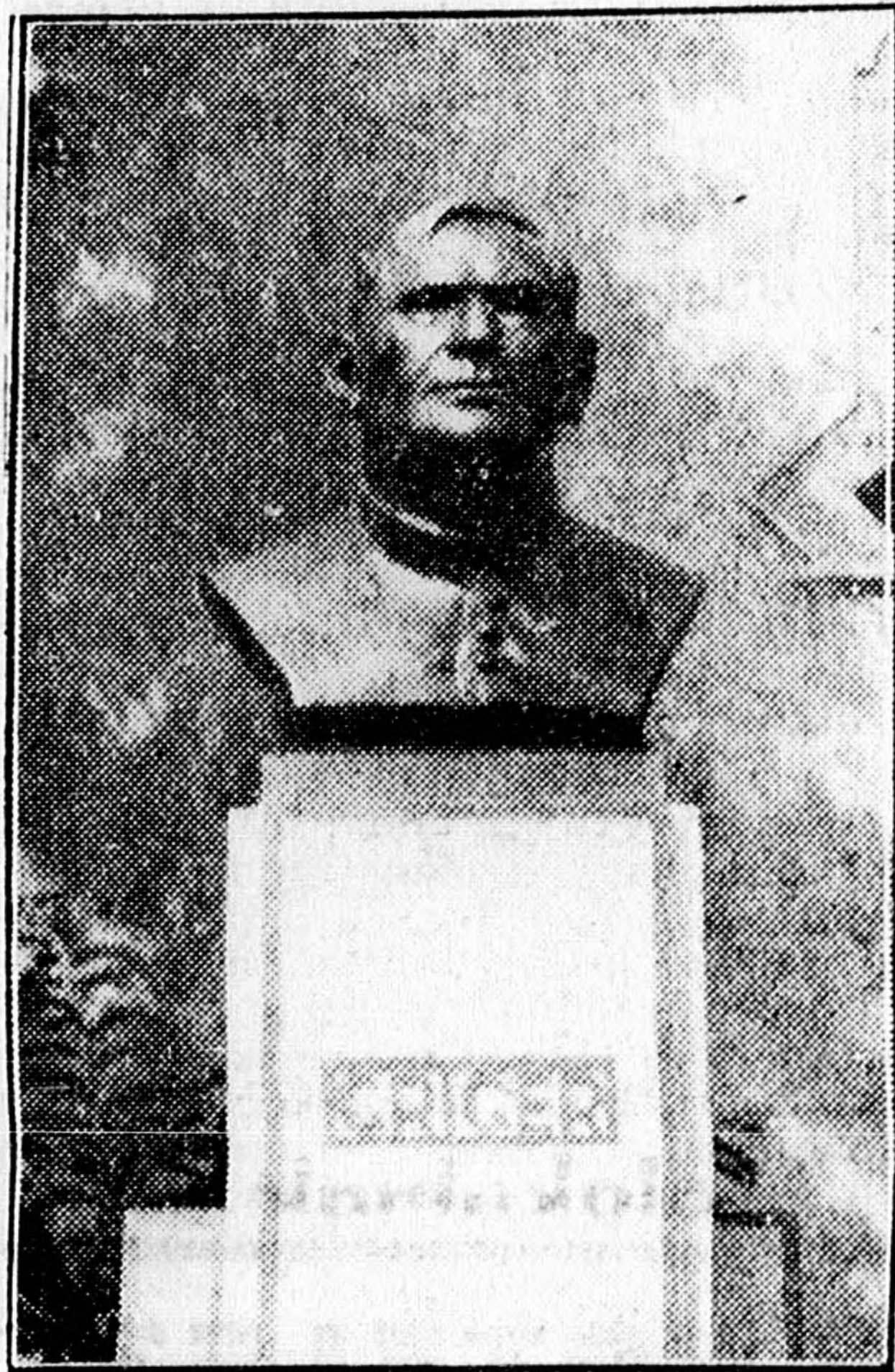
Vasárnap fölavatták Bicskén Griger Miklós szobrát és arcképét

Bicske, szeptember 25.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap, verőfényes koraőszi időben, avatták föl a bicskei katolikus templom előtt a község hat hónappal ezelőtt elhunyt nagynevű apátplébánosának,

Griger Miklósnak a mellszobrát.

A teret körülölelő házakon is vadonatúj névtábla ragyogott: »Griger Miklós tér...« Óriási tömeg vette körül az emlékművet, amelyet a

bicskeiek a maguk emberségéből emeltek, apostoli lelkű papjuknak, a magyar politikai élet egyik legnemesebb, legtisztább lelkületű egyéniségének. Eljött nemesak Bicske népe, de a sósokutak hatalmas küldöttsége is, mert Griger tizenegy évig Sósokut plébánosa volt. Halasy Tibor dr. járási főszolgabíró elnökletével kezdődött a díszgyűlés a képviselőtestület tanácstermében, amelynek falán elhelyezték Griger életnagyságú arcképét, Várdeák Ferenc bicskei tanár kitűnő festményét. Az ünnepi beszédet Füle József református lelkész mondta, megemlékezve

Griger nemes idealizmusáról, tiszta jelleméről.

és legszebb álmáról: arról, hogy szülőföldje, a Felvidék, ismét magyar legyen... A képviselőtestület terméből ezután az ünneplők kivonultak a tere, a hatalmas tömeg közé, amelynek legmeghatóbb csoportja, csupa töpörödött, öreg ember, öreg asszony, virágot tartott a kezében. Ez a bokrétság agg csapat, a helybéli szegényház lakóinak serege a jövőről emlékezett meg ezekkel a szerény virágokkal. Schefesik János szólalt fel itt a szoborbizottság nevében, az ő szavai alatt hullott le a lepel az emlékműről, amely ugyan- csak Várdeák Ferenc kiváló alkotása. Vértess Vilmos főjegyző méltatta ezután Griger pályafutását,

Értékes függönyök és szőnyegek különleges tisztítója Kulcsár és Huppert

megemlékezve arról, hogy ez a nagy-szerű harcos

többször becsülte az eszmények szolgálatát, mint egészségét;

ez okozta korai halálát is. Sikray-Kolmár Imre a bars megyeiek nevében mondott beszédet, majd egymás után tették le Griger Miklós erekpé- mára elé a koszorúkat; a legelsőt Reibel Mihály képviselő, a keresztény párt nevében. Azután a szeretet- ház vén lakói tiptegtek-bukdásoltak oda a jószágos pap szobrához és reszkető kézzel, egymás után letették ők is szerény kis eszmeiket. Nyomukban a főváros bicskei árvaházának kétszáz növendéke borította el virággal a talapzatot. Délben közöbédet tartottak, amelyen azonban az ország helyzetére való tekintettel senki sem mondott pohárköszöntőt.

— A gyönyörű, langyos, őszi idő- járás tovább tart! A Meteorológiai intézet jelenti vasárnap délben: A szárazföldi eredetű levegő egész Európát elárasztja és az esőzés Nyugat-Európa partjára szorul vissza. Tegnap délután hazánk nyugati részein néhány kisebb eső, Nagykanizsán zivatar is volt. Legtöbb csapadé- kót a Balaton vidékéről jelentet- tek. Kenese 3 mm-t. A hőmérséklet több helyen elérte a 25 fokot, az éj- szakai lehülés azonban erősebb lett és a talajmenti rétegben több helyen 4–5 fokig. Turkevény 3 fokig terjedt. Budapesten vasárnap délben a hő- mérséklet 20 Celsius-fok, a tenger- szintre átszámított légnyomás 770 mm, gyengén süllyedő irányzatú. Várható időjárás a következő hu- szonnégy órára: Mérsékelt délkelti szél. Felhőátvonulások eső nélkül. A hőmérséklet alig változik.

Vasárnap őrizetbe vettek harminc tőzsdést

(A Reggel tudósítójától.) A buda- pesti tőzsdei valutarazzia, amelyet a valutarendőrség detektívjei haj- tottak végre, vasárnapra

komoly fordulathoz

érkezett: dr. Kotsis Miklós, a va- lutaügyészség elnöke harminc tőzsdést őrizetbe vettett tiltott valuta- üzelmek miatt. Megállapították, hogy a tőzsdei razzia folyamán en- nél a harminc egyennél

több mint kétszáz ezer pengő

értékű engedély nélküli valutát ta- láltak. További sorsokról holnap, kedden dönt a valutaügyészség.

— Halálozás. Vasárnap d. u. 1-kor kí- sérték utolsó útjára nagy részvét mellett a rákoskeresztúri temetőben Schmeidek Izort, az »Európa« Irodalmi és Nyomdai Rt. elnöke vezérigazgatóját. — Vasárnap d. u. nagy részvét kísérte utolsó útjára a farkasréti temető halottasházából a ma- gyar Felvidék egyik kiváló fiát, Zom- bory Dezső dr. törvényészi tanácselnö- köt, Ung megye volt főügyészét, a Ru- színszói Magyar Hírlap volt főszer- kesztőjét. — Vasárnap délután nagy rész- vét mellett temették el a rákoskeresztúri temetőben Reményi Béla zeneszerzőt, aki a Hősök tere mellett revíziós felvonulás után hirtelen összeesett és meghalt. A temetésen nagyszámban jelentek meg az elhunyt jóbarátai, rokonai és pályatár- sai. Ott volt a Magyar Zeneszerzők Egye- sületének küldöttsége is.

— Művészi siremlékek Eichbaum-nál, V. Rudolf tér 3.

— Súlyos autószerencsétlenséget okozott egy liba. Vasárnap délelőtt Baróc község határában autóján ha- ladt Bednás Mihály székesfehérvári gépészmérnök. A község közelében egy liba repült az autó szélvédő üve- gének. Az összetört üveg szilánkjai súlyosan megsebesítették Bednás Mi- hályt és mellette ülő 15 éves Ilona leányát. Mindkettőjüket kórházba szállították.

— Kigyulladt a kispesti Biehn-vas- gyár. Az éjjel a Biehn-vasgyár ko- romtermelőműhelye kigyulladt. Mire a városi tűzoltók a helyszínre érke- tek, lángokban állt a műhely tetőzete, a padlás beomlott s a zsarátnokok meggyújtották a tűzveszélyes anyag- gal telt kazánokat. Többórás meg- feszített munkával sikerült a tüzet lokalizálni s a gyár többi részét és a környékbeli házakat megmenteni. A vizsgálat folyamatban van.

Felháborodás és sajnálkozás fogadta Szvatkó Pál prágai letartóztatásának hírért

(A Reggel tudósítójától.) Rövid prágai távirat jelenti, hogy Szvatkó Pál, a Prágai Magyar Hírlap országosan is- mert vezérekkiróját, az Uj Szellem fő- szerkesztőjét, a cseh hatóságok ismeret- len okból letartóztatták. A letartóztatás híre

felháborodást és sajnálkozást

kelt mindenütt, ahol magyar emberek a magyar szellem ügyét szívükön viselik. Szvatkó a szellem embere és nem a poli- tikai s így elfogatása nemcsak megdöb- bentő, de érthetetlen is. Szvatkó a leg- nagyobb kultúrájú fiatal magyar írók közé tartozik, stílusa választékos, mely és írójában megvan az a ritka adomány, hogy

egyaránt elismerésre lelt az irodalmi kritikusoknál és a legszelebb nagy- közönségnél.

Vezércikkei a kisebbségi magyarság leg- értékes kérdéseiben mondtak ki mindig bátor és mindig okos szót, tavaly alapí- tott folyóiratában, az Uj Szellemben pe- dig nagy sikerrel plántálta át a felvidéki fiatalság gondolatvilágába azt a modern magyar szociális gondolatot, amelyet ná- lunk a leggyökeresebben magyar és ugyanakkor legnemesebben európai írók képviselnek. Szvatkó mindig megértéssel közeledett a cseh nép irodalma és szle- leme felé: letartóztatása bizonyítja, hogy meddő kísérlet volt.

— A vonat kerekerei jobbkarját és mindkét lábát lemetsztették. Az álló vasútállomás közelében a mozgó vo- natról leesett és a kocsi alá került Szabó Bertalan 29 éves monori ko- vács. A kerekerei mindkét lábát és jobbkarját lemetsztették. Reménytelen állapotban a Szent István-kórházba szállították.

— Vasárnap felavatták otthonukat a józsefvárosi tűzharcosok. A józsefvárosi frontharcos főcsoport a tagok áldozat- készségéből szép otthon rendezett a Népszínház ucca 19. alatt. Vasárnap avatták fel vitéz gróf Takách-Tolvaj Jó- zsef, vitéz Tóth András képviselők, Örfly Imre felsőházi tag és a frontharcos szö- vetség számos vezető tagjának jelenlé- tében. Fűredi Lajos főcsoportvezető meg- nyitója után vitéz Hajnal András do- monkosrendi atya felavatta az otthon. Utána gróf Takách-Tolvaj József a frontharcos eszmék fontosságára hívta fel a figyelmet. »A mai nehéz időkbene — mondotta — mindenkinek csak egy kötelessége van: teljesíteni a legfőbb hadúr, a kormányzó, parancsait.«

— Gázolás a Szent Imre herceg úton. Vasárnap délelőtt Strausz Antal építő- anyagkereskedő AH 442. rendszámú autó- jával a Szent Imre herceg úti aluljáró- nál elütötte Kertész Erzsébet 22 éves leányt. Súlyos állapotban a Rókusba szállították.

— Jó vétel egyenárammal is! Elmult az az idő, amikor az egyenárám helyegekben lakó rádió- zók hátsányos helyzetben voltak a többi rádió- zókkal szemben. Néhány éve már, hogy az ügy- nevezett univerzális készülékeket teljes megele- gedéssel használják egyenárám helyen is. Az Orion rádiógyár idei újdonságai között a éves- teljesítményű 999-es automata luxus szuper és a 999/G típusú zeneszekrény ugyancsak működtet- hető egyenárammal! A nagyigényű rádiózók szá- mára készült az Orion 955/U típusú luxus uni- verzális világgyevő szuper, valamint a 938/U és 56/U típusú luxus európevevő is.

Magy. Kir. Osztálysorsjáték

ismét páratlan nyerési esélyeket nyújt.

88.000 sorsjegy 44.000 nyeremény

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

700.000

jutalom és nyeremények készpénzben

400.000	70.000	2x40.000
300.000	60.000	30.000
100.000	2x50.000	15.000

21 drb á 20.000, 32 drb á 10.000 stb. pengő, összesen közel 10 millió pengő, mely összeget készpénzben kifizetik

Húzás október 15-én kezdődik!

Az I. oszt. sorsjegyek hivatalos ára

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3 1/2 pengő	7 pengő	14 pengő	28 pengő

Sorsjegyek az összes főarustóknál!

— Leszúrta a nevelőapját! Vasár- nap délelőtt a rendőrség letartóztatta Kovács József 27 éves kőművessege- det, aki nevelőapjával, Horváth Jó- zsef kertésszel, annak Lajos ucca 163. alatti lakásán összeveszett. A vita he- vében Kovács konyhakést ragadott és nevelőapjába döfte. Horvátho- válságos állapotban szállították be a Margit-kórházba.

— Házasság. Herési és oláhsági Piatso Gyula kaposvári gyógyszerártulajdonos leányá, Babát, eljegyezte Szűcs József dr. ráko- palotai polgármester fia, Szűcs József hadnagy. — Nehai Kehrling Béla leányát, Sárit el- jegyezte Pavlovits Miklós, a Pénzügyi Köz- pont tisztviselője. — Rosenbergr Rudolf fe- kereskedő leányát, Lenkét (Kóti) eljegyezte Heimlich László közszembányulajdonos (Sá- jószentpéter).

— Romlott tojást adtak el, letartóztat- ták. Vasárnap hajnalban a főkapitány- ság detektívjei elfogták Dzsaja István tahiótfalusi lakost és feleségét, Vargi Mária. Több feljelentés érkezett ellenük, mert furcsa kereskedőknek romlott to- jást adtak el. Dzsaja Istvánt és Vargi Mária a rendőrség letartóztatta.

— Orvosi hír. Bernáth Aurélné dr. Pártos Alice visszaérkezett Püstyéből és reumás betegek részére ismét rende- l. Telefonbejelentés: 114-985, vagy 146-24 (V., Klotild u. 10/a.).

— A m. kir. osztálysorsjáték intézménye any- nyira kedvelt és népszerű, hogy sorsjegyeivel rendszerint mindig ugyanazon résztvevők játsza- nak tovább. Számos sorsjegy családi tulajdon képe, apróléki fiúra száll. Az új sorsjáték októ- ber 15-én kezdődik!

— Fáradságos munkád eredményét pereek alatt dönti romba a tűzvész, megvéd a tűzbiztosítás.

VÍGSZÍNHÁZ

Pénteken, szeptember 30-án
új betanulással először

Az orvos dilemmája

Irta G. B. Shaw
Fordította Hevesi Sándor

Főszereplők:

Bulla Elma, Ráday Imre,
Beregi, Bihary, Dénes,
Gárdonyi, Köpeczi-Boócz,
Vértess, Vágóné,
Kormos Márta, Balassa,
Berczy, Egry, Poór

A jegyeket már árusítják!

BEVONUL?
Rendelje egyenruháját felszerelését
BEKABELI
LUM ÉSTESIVÉRE
Óráról
Váci u. 31-33.

Légvédelmi mentőláda

+ KELETI J. +

IV., Petőfi Sándor uca 17. Tel. 188-013.

— Vasárnap kirándulás közben hirtelen meghalt a Hungária malom igazgatója. *Kallós Mór*, a Hungária malom igazgatója, vasárnap délután barátjával, *Fried Józseffel* kirándult a *Háromhatárhegyre*. Fent a hegyen kedélyes beszélgetés közben *Kallós Mór* hirtelen a szívéhez kapott és összeesett. Barátja a közelben egy gépkocsit talált, de mire be akarták emelni, meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— Vitézi zászlóavatás Szekszárdon. Szekszárdról jelenti *A Reggel* tudósítója: Tolna vármegye vitézei Szekszárdon vasárnap tartották zászlószentelő ünnepségüket vitéz *Igmándi-Heggyessy Géza* testőrtábornok, a vitézek törzskapitánya és a zászlóanya tisztét betöltő felesége, továbbá dr. *Pesthy Pál* ny. igazságügy-miniszter és Tolna megye előkelőségei jelenlétében. A zászlóavató ünnepélyt tábori mise vezette be, majd vitéz *tar-doskedi Benke József* tábornok felesége szavalt a költeményt. Utána vitéz *Thuránszky László* főispán mondott zászlóavató beszédet. A díszzászló-ajl, majd a vármegye hat járásának közel hatszáz vitéze, a hadiözvegyek és a hadiárvaik elvonultak a zászló előtt.

Hét halász menekült át csónakkal a Dunán magyar területeire, közülük többit lelőttek a cseh örök

Győr, szeptember 25.

(*A Reggel* tudósítójának telefonjelentése.) A győrmegyei *Medve* községnél szombaton éjszaka hét felvidéki ember menekült át csónakon a Dunán magyar területre. A menekültek elmondották, hogy

a mozgósítás után elhatározták, hogy főmegesen szűknek majd át magyar területre.

Szombaton éjszaka éjjel után indult el az első csónak, amelyben heten ültek, többnyire *molnárok és halászok*. Ez a csónak szerencsésen elérte a magyar területet. Amikor a menekültek a csónakkal kikötöttek, fűtőjellel értesítették a *Duna* másik partján varakozó társaikat, hogy *ők is indulhatnak*. A következő csónakban ketten ültek és amikor a csónak a *Duna* közepére ért, a cseh határt védő őrség.

puskatűz alá fogta a menekülteket.

Mind a ketten megsebesültek, s egyikük a vízbe zuhant. A csónakot ezután a víz sodra lefelé sodorta a *Dunán*. Pár perccel később elindult a cseh részről a harmadik menekülő csoport is, mintegy harminc megszállt területen lakó gazdálkodó. Két csónakon igyekeztek a magyar terület felé, de a cseh őrség őket is észrevette, motorcsónakokkal üldözőbe vette és

puskatűzzel visszakényszerítette a *Duna* cseh oldalára.

Ezek közül is többen megsebesültek. *Medve* község vezetősége nagy szeretettel fogadta a menekülteket, majd magyarországi hozzátartozóikhoz továbbította őket.

— Nem lesz háború, családi perpatvar, ha ki-dobhatja lakásától clavutt ócska kályhát és meg-lepi feleségét kitűnő Gyöngy-kályhakkal, ame-lyek egyetlenes mezeget adnak és a gyöngyszén leggazdaságosabb kihasználása teszi lehetővé.

Étkezés előtt és után

UNICUM

gyomorerosító likört

— Mi történt, Kovács néni? Hisz mostanában kétszer annyi pénzt tesz be, mint máskor!

— Most duplán spórolok. Először is olcsóbban világítok Krypton gombalámpákkal. Másodszor pedig, ha kiégtek, pénzt ad értük a boltos.

Megnyitotta a gázcsapot és meghalt Kassák Lajos író felesége

(*A Reggel* tudósítójától.) Tizedt arú emberek gyűltek ma délután a *Bulcsú* uca 19. számú ház egyik második emeleti lakásának ajtaja elé. Az egyik arra haladó lakó vette észre, hogy az ajtón keresztül gáz ömlik a folyosóra. Az összegyűlt lakók fölhívták a házmester és vele együtt feltörték a lakás ajtáját, amelyben

Kassák Lajos író

lakik feleségével és édesanyjával. Miközben a lakók az ajtó feltörésével próbálkoztak, megérkezett az író édesanyja, idősebb Kassák Lajosné, aki kora délután ment el a lakásból sétálni. A konyha ajtájában mindnyájukat

megdöbbenő látvány fogadta.

A gázzal teljesen elárasztott fehér konyhában egy karosszékben

halottápadtan és eszméletlenül találták Kassák Lajos feleségét.

Azonnal orvost hívtak, mentőknek telefonáltak, de a megérkező orvos és a mentők

már nem tudták Kassáknén segíteni — meghalt.

A konyhaasztalon kis üveg pálinka állott és mellette búcsúlevelet találtak a hozzátartozók. A búcsúlevél

így kezdődött: »Háromnegyed négyet ütött az óra...» Az író felesége tehát alighanem négy óra után nyitotta meg a gázcsapot. Anyósa sírva és kezeit fordelve mesélte a lakóknak, hogy teljesen értetlenül áll menyének öngyilkosságával szemben. Délelőtt — mondotta — egészen jókedvű volt, tett-vett a konyhában.

énekelt is.

Kassákék szép és kiegyensúlyozott családi életet éltek. Az asszonynak előző házasságából három gyermeke született. Fiatallabb korában többször játszott színpadon és leánykori nevével, *Simon Jolán* néven a művészi életben ismert szavalóművész nő volt. Az utóbbi időben büskomorság jelei mutatkoztak rajta, melyhez hozzájárult súlyos betegsége. Izületi ésú kínozta. Kassákéknak különösen a legutóbbi hónapokban súlyos anyagi gondjaik is voltak, a kiváló magyar író könyvéinek jövedelméből él és ebből csak nehezen tudta fenntartani családját.

Kassák Lajos kora hajnalban, szokása szerint, horgászni indult, azzal, hogy csak este tér haza és így felesége öngyilkosságáról még nem szerzett tudomást. Kassák feleségének halálhíre időközben szétfutott a városban és nagy részét keltett a magyar szellemi és művészi életben.

— Vasárnap Székesfehérvárott tartott közgyűlést a bírák és ügyészek egyesülete. Székesfehérvárról jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap közgyűlést tartott az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület Székesfehérváron, ahová közel kétszáz bíró és ügyész gyűlt össze. A bazilikában pontifikált püspöki mise után *Csajághy Károly* társelnök vezette be a közgyűlést, megemlékezve az országépítő Szent István királyról és a kormányzó hetvenedik

születésnapjáról. *Töreky Géza*, a Kúria elnöke, ezután történeti előadást tartott Szent István jogalkotásairól, majd tisztújítás volt: az egyesület új elnöke *Vladár Gábor* kúriai tanácselnök lett, akit *Dabasi-Halász Lajos* nyug. koronaügyész üdvözölt, mint korelnök. A Himnusz hangjaival fejezték be a közgyűlést.

„Eternit“
FAL-ES BÜTORBURKOLÁSOK
BEMUTATÓHELYISÉGE
VI., Ó UCCA 4.
T. 115-416

SALGÓTARJANI

KAPHATÓ MINDEN JOBB VASKERESKEDÉSBEN
BUDAPEST-SALGÓTARJANI GÉPGYÁR ÉS VASÖNTŐ RT.

egy hajszál

... hián megkapta az állást, de a főnök ur észrevette, hogy ferde a cipősarka... „rendetlen ember... nem kell!” — gondolta.

PALMA kaucsuksarokkal tartósabb a cipőt

170.000 szudétanémet menekült!

Drezda, szeptember 25.

A csehországi mozgósítás és a határvidéki események következtében Felsősziléziától egészen az alsódunai kerületig (Alsó-Ausztria) szombaton

több mint negyvenezer ember lépett át a német határon,

köztük 30.000-nél több férfi. A menekültek száma az este 170.000 volt.

Kalkau közelében Freiwaldauban birodalmi német területen

elfogták a 7. számú esch határőrvadász zászlóalj öt katonáját, akiknél nagymennyiségű ekrazitot találtak.

Szabadcsapatok alakulnak a cseh hadseregéből fegyveresen megszökő lengyelekből

Varsó, szeptember 25.

Teschenből jelentik, hogy a múlt éjjel a bevonulási parancs elől *székmenekültek át a cseh határon Lengyelországba*. A lengyel lakosság és a cseh esendőörök között

véres összeütközésekre került sor.

A esendőörökkel történt összeütközésnél a lengyelek sok fegyvert szákmányoltak. Többen — megszökvé a cseh hadseregéből — fegyvert, löszert, gránátot és gépfegyvert hoznak magukkal. Ezekből a menekültekből

lengyel szabadcsapatok alakulnak.

Jablonkowából érkező jelentések egész éjszaka tartó összeütközésről számolnak be, sok halálos áldozattal és súlyos sebesültekkel, akiknek nagy-része lengyel. *Bysztricin* a lengyelek lefegyverezték a cseh esendőörökön-tményt. Triznicán az áldozatok között két cseh esendő is van, *Teschenben* lengyel szökévények

lefegyverezték a cseh katonaságot és az ezeknek a segítségére érkező erősítést elűzték.

Teschenben tizenkét cseh sebesült meg.

— *Kismoki Károly*, *Varga Gyula*, dr. *Mareznok Jenő* felkerik azokat, akik a világháború alatt a lengyel légiókban vettek részt és máig más lengyel formációkban önként vettek részt és eddig meg nem jelentkeztek, adják le címeiket leg-főleg *Gáthy Róbertnél*, *Dembiszky uca 11.*

mozi

Uj francia film a Forumban

»Vágyak« — ezt a címet adták a Pierre Wolf novellájából készült francia filmnek, amely a Forumban kerül e héten színre. Danielle Darrieux és Charles Vanel főszereplésével. Alcímként szerepel az az intím hatású meghatározás is, hogy: »Egy párizsi leány regénye«. Az alcím sokkal többet fejez ki, mint a főcím! Tudniillik tényleg magát a filmet fejezi ki maradék nélkül, azt a könnyű, szellemes és lelki módszert főleg, ahogy egy ilyen »párizsi leány regényét« végeredményben csak a franciák tudják feldolgozni. Az ember egy ilyen film láttán eltöpreng: miért is van az, hogy a rengeteg amerikai társadalmi mozdíráma között nem akad egyetlenegy sem, amely határában ne volna mindig túlbuzdult, túlhatalmas! Miért van az, hogy csak a franciáknak jutnak eszükbe olyan habkönnyű semmiségek, szinte a primitívumig leegyszerűsített ábécéi akár a fotografálásnak is, amelyekkel oly rengeteget tudnak kifejezni! Ez a filmdarab egyetlen mondatlalt arról szól, hogy egy párizsi diákleány árván maradván s a babiloni nagyváros minden veszélyének, csábításának kitéve, egy régiségkereskedés lim-lomjai között talált napló alapján, amelyet egy tragikusorsú elhagyott nő ír önmagáról és kisgyermekéről, felkeresi a napló hőst és kiadja magát a napló szerint elhagyott és öngyilkossá lett szerencsétlen sorsú nő gyermekének s a dúsgazdag tudós leányának. Mingyárt a film elején azzal exponálódik a leány teljes elhagyatottsága, amely annyira indokolja, hogy ilyen kétségbeesett és ezernyi veszéllyel és kockázattal teli lépésre határozza el magát, hogy az esőtől fénylő kövezeten előbb négy lónak a patáját látjuk, majd utána négy kerekét gördülni, végül két női lábat tipogni. A menet a nyolc lópatával, a négy kerékkel és a két női lábbal véget is ér. Mi lehet ez? A két ló halottaskocsiba van fogva s a halottaskocsi után egyetlen emberi lény halad, az egyedüli hátramaradt, a leány, akinek szülei rég nincsenek s aki most még megmaradt hozzátartozóját, a nagyanyját temeti el, — s Úr Isten! — milyen egyedül lehet ezen az egész nagy világon, ha ilyen egyedül és teljesen magára hagyatva halad egy halottaskocsi után... Szinte érezzük a bőrünkön az irgalmatlan számkivetettségnek azt a tökéletes és kétségbejítő reménytelenségét, amelyet ez a tragikus és kísértetiesen szegény gyászmenet jelent s ez már, íme, néhány méter celluloidszalaggal intonálja az egész film alaphangulatát és alapotívumát, amelyből a drámai mag oly teljes indoklással nemcsak kiindulhat, de ki is fejlődhetik.

A lány ugyanis ebben a szörnyű egyedülletben mindig és minden alkalommal csak a saját maga kétségbejítő védtelenségére ébredve, miután igazán mindent megpróbált, hogy az étellel valahogy a

harcot felvegye, teljes beleegyezésünkkel fordul ahhoz a végső megoldáshoz, hogy hazugsággal férközzék be egy idegen családba s bitoroljon abban egy olyan pozíciót, amelyhez nemcsak hogy joga nincsen, de amely cselekedet ellen végeredményben tiltakozásunkat és bizonyos mértékben ellenszenvünket is hívhatná ki. S lelkünkben mégsem ez a folyamat megy végbe, Sőt ellenkezőleg, neki drukkolunk, hogy jai, csak minden sikerüljön és simán menjen, fel ne fedezzék a »bűnt«, minthogy magunk is tanáctalánok volnánk, hogy mit is csináljon szerencsétlen feje a kegyetlen világban, enélkül a megoldás nélkül: a Szajnába mégsem fullaszthatja bele magát...

A lány mielőtt a nagyanyja meghalt volna, joghallgató volt a párizsi egyetem, ügyvédnőnek készült. A gazdag házában, amelybe befurakodott, természetesen módjában van tovább folytatni tanulmányait, amelyeket a lelepleztetés ezer veszélyének didergő rémülete közepette be is fejez. Első védeence egy szerencsétlen fiatal lány, aki szüleitől elhagyatva nyomorba kerül és egy gyermekét veszített anya bizalmába férközött azzal a hazugsággal, hogy meghalt gyermekének legjobb barátja volt. Az asszony magához vette, de a valóság kitudódott és a bűnös a bíróság elé kerül.

Képzeltető, hogy a közös sorsszerűség milyen bátorságot ad a fiatal lánynak, milyen lángokat lobbant fel benne, s milyen erőt kölcsönöz neki, hogy szívének és lelkének egész meggyőződéssel védje azt a másikat, akinek végeredményben nem volt más bűne, mint neki!

Védeencét a bíróság felmenti, de a fiatal védő önmagát nem menti fel. Zokogva csomagol odahaza, hogy örökre elhagyja a házat, amelynek bizalmába befurakodott. Csakhogy most már őt sem boesátják el, mert hiszen most már úgy megszerették őt, mintha valóban az lett volna, akinek kiadta magát, az teljesen mellesleg, hogy a tények nem felelnek meg a rideg valóságnak. Danielle Darrieux játssza ezt a sokszínű, mélytűző érdekes drámai szerepet, közvetlenül azután, hogy egy amerikai filmben, egy ugyancsak ezerszínű — de vigjátéki szerepet játszott fulmináns sikerrel. A két ellentétes szerepben való egymásutáni beállítás, mint kísérlet is nagyon érdekes, azt hiszem, nem is volt még rá példa, s ha volt, ez Budapesten történt meg először! Ezt a fiatal francia színésznőt a pesti közönség szinte egyik pillanatról a másikra fogadta a szívébe és szeretetébe, s egészen bizonyos, hogy amiúnt előbbi filmje beszédtema volt városszerte, úgy ez a homlok egyenest ellenkező karakterű szereplése is azt a jelszót fogja kiváltani: »nézzük meg Danielle Darrieux-t új szerepében a Forumban.«

Charles Vanel méltó partnere Darrieuxnak, nekünk nagyon tetszett a filmnek egy másik női főszereplője, Darrieux barátja, aki, kár, hogy nevét a film címlapja nem tünteti fel.

Szerelmi vihar

A Rádibusban francia filmet fognak játszani a jövő héten, Charles Boyer főszereplésével. Boyer, akinek ma nyolcezer dollár hetifizetése van Hollywoodban és aki színjátzó művészetének úgynevezett tömör lelkeségével került a világ filmsztárjainak élespontjába, egy-maga is elegendő volna ahhoz, hogy érdeklődést keltsen a film iránt, amelynek ő a főszereplője. (Még Budapesten is, ahol a gordonkahangú Boyer a hölgyvilágnak kedvence!) A franciák azonban, akiknek nincsen Greta Garbóként, Marlene Dietrichként vagy Norma Shearerként, esetleg Joane Crawfordként ki-magasló női csillagok s akik úgyiszólván minden filmjükben újabb és újabb hölgyekkel kísérleteznek, ezúttal Boyern kívül is hoznak egy igazán figyelemreméltó fiatal színésznőt, akiről azt hisszük, hogy nem fog feltűnése után el-

tűnni az ezentúl feltűnendő kísérleti sztárok mögött. A neve: Michele Morgan. Szeretnők őt viszontlátni.

A mese: szerelmi háromszög, — de minden, csak nem sablon. Boyer nő ember létére beleszeret a fantasztikus férfiméregző párizsi lányba, aki egy olcsó kis diákpanzióban lakik, soha sines egy vasa sem, de a kisautója ott áll a ház előtt. Aki máról holnapra prémekekben és ékszerszékraásban jelenik meg, hogy szerelmének kedvéért mindent újra otthagyon és elmeneküljön vele a báránykanyájától fehérítő havasi táj miliójébe és szerelmi tuszkulánumban. A végén meg kell halnia, — kissé elesélt magasztosságból — mert Boyer beteges, törekény felesége kisbabát vár és ő úgy érzi, hogy neki félre kell állnia. A rendezés végtelenül finom, nem csabul el semmiféle túlzásba, egyszerűen és igazi francia filmrendező művészettel bonyolítja le az érdekes mesét. A film nagyon tetszett nekünk.

Zarah Leander új filmje az Urániában

Sudermann »Hazarérés« című regényéből készült Zarah Leander, a mélyhangú svéd sztár új Ufa-filmje, amely a héten kerül színre az Urániában. Az Ufa-filmek, amelyek a multban annyi bosszantó és nehezes egyoldalúságról voltak nevezetesek, ma már meglepő fejlődésről tesznek tanúságot, mint ahogy Sudermann híres regényének ez a filmváltozata is egyenesen bámulatunkat vívta ki a kis duodec német fejedelemségnek azzal a milliórajzával, amely jellegzetességében oly könnyen válhatnék torzképpé s amely óvatossá mértéktartásával és magasfokú izlésével az elmúlt világnak szinte tökéletes festését adja. A regény meséje ismeretes: szigorú polgári erkölösökkel ékes katonatiszti ház lánygyermeké megcsókik a szülői háztól és évek multán mint világhíres énekesnő kerül vissza. A szigorú apa azonban, aki egy régi világ puritán erkölösiségében él és gyermekeit is annak törvényei szerint nevelte, tudni akarja, hogy a nagysáért és csillogásért milyen árat kellett gyermekének fizetni?

Ezek a törvények, amelyek e végső okokat kutatják vele, nem ismernek elnézést, nem ismernek irgalmat, itt felelni kell: tisztességes voltál és maradtál-e, igen vagy nem, ez élet és halál fölött dönt. Az apa választ kap kérdésére, s ez a válasz olyan természetű, amely megoldásként tragédiát követelne, ha az emberiség és az élet erkölösszabályainak felette álló törvényszerűségek nem találnának kielégítőbb és megbékélőbb megoldást. Zarah Leander mintegy a beköszöntő új világ új erkölösiségének szabadságharcosaként száll szembe a régi világ, édesapja által képviselt, kővé merevedett elveivel és halált és tragédiát követelő felfogásával és természetesen — győz! Nehéz volna ez a győzelmet elképzelni a külsőségeiben Greta Garbóhoz oly feltűnően hasonlító svéd sztár valóban magasabbrendű színészi és emberi képességei nélkül. Mintahogy nehéz volna megállapítani, hogy akkor hat-e megejtőbben, mikor művészetének ezerarcú változataival küzd végig szerepének egyes jeleneteit, vagy amikor lehull róla a színésznő játékkészlete, trükksegédeszközei és érezve érezzük, hogy aki most a filmen előttünk áll, ül, lélegzik, vagy sóhajt, nem játszik többé, hanem él.

nem színésznő többé, hanem ember, aki szinte a valóságban vetődik.

Vannak a művésznőnek apró és nagy gesztusai, amelyek méltóak is arra, hogy Garbó mértékével mérjük azokat, — azzal a pluszsal, hogy gyönyörű színezetű, világhíres mély énekhangja valamilyen egész külön varázst, bájt és emelkedettséget kölcsönöz nem mindennapi lényének. Sok olyan kis részlete van ennek az alakításnak, amelyekről külön-külön mindögyikről elmondhatnók, hogy szinte megfoghatatlan jelentéktelenségekbe sűrít bele olyan kielemezhetetlen és csak lélekkel érezhető és tudomásulvehető dolgokat, amelyekből a zseni lehetétét érezzük meg. Az Ufa az utolsó pillanatban kaparintotta el Amerika elől ezt a remek asszonyt és nagy színésznőt, aki napjainkban az európai filmgyártásnak egyik valóban kimagasló művészi képviselője.

Heinrich George, a német Wallace Beery, aki Janningsot nyilván szívvel és lélekkel győzte le a német filmek legutóbbi éveinek szereposztásában, megjelenésének sziklaszerűségével leg-hatásosabb ellentéte (a régi világ elveinek képviselőjében) a magas és mégis oly törekenyen karesú Zarah Leanderrel szemben, aki egy egzotikus világ szépségével és varázsával képviseli az élet iratlan törvényeit, az elfogultság megkövesedett törvényeivel szemben. A troglodita és a sellő harca ez, az élet szépségért és boldogságért való küzdelemben, amelyben természetesen a sellő győz! Hörbiger játszik még egy úgynevezett lelki szerepet a filmben, azzal a komoly kedvességgel, amely művészién egyszerű lényét oly közel tudta hozni kezdettől fogva már a magyar közönséghez. Remek karakter-szerepet játszik Slezák és legkitűnőbb egy intrikus főpeződ szerepben Schafhatlein úr, akit eddig nem ismertünk, de akit mint intrikus Hollywood is megírta lehetne. Elszánt, félelmetes és felbőszítően ellen-szenves, — természetesen szerepe értelmében.

Gyönyörűek a film zenei részei, különösen tetszett nekünk Zarah Leander betétszámái közül a »Drei Sterne sah ich scheitern«. Mintha mérhetetlen sötétvörös bársonyokba burkolna bennünket ez a hang, amelynek alkatelemei: csillagfény, szívdobogás és áhítat...

PÉNTEK RÉZI

Uj magyar film jön ki a héten, címe: Péntek Rézi s a kitűnő Babay József regényéből készült. Turay Ida játssza a főszerepet, egy szegény kis árvaházi lányt, aki bele-szeret az árvaház »egészségügyi főfelügyelőjébe«, Páger főorvos úrba, s egy szegény kis árvaházi lány szerelmes szívének végsőkig megfeszített elhatározásával ki is harcolja magának az ilyen filmekben még mindig elmaradhatatlan happyendet. Ennyit a meséről, amely jószándékában és változatosságában színes, mint egy mezei virágcsokor s amelyben bő alkalmat nyújt a film minden rendű és rangú szereplőjének arra, hogy a magyar filmvígjáték határozott versenyképességéről legyen tanúságot. Az az érzésünk, hogy a magyar film sorsa, sikere a forgatókönyvön kívül nagyban függ a rendezőjétől is, mint ahogy ebben az esetben is meg óhajtjuk állapítani, hogy a tehetséges Vajda Lászlónak ez a film legalább annyit köszönhet majd, mint amennyit a hibátlan derűs és kellemes forgatókönyvnek köszönhetünk. Talán egyetlen kurta jelenete van a filmnek, amely naiv és primitív: az a néhány méter, amikor Páger a villájából ellúnt Péntek Rézit a Gellért-hegy számos kis ucán bolyongva, ordibálva keresi. De ez is csak azért említjük meg, hogy annál szembetűnőbbé tessék: a Péntek Rézi azok közé a magyar filmek közé tartozik, amelyek különösebb igényesség nélkül, végeredményben kilencven és száz százalék között elégítenek ki bennünket. Ez pedig magyar filmtől sok, több, mint amit általában megszoktunk, — nem lévén túlságosan elkényeztetve honi filmgyártóink, rendezők és szövegkönyvíróink izlésétől, ötletességétől és egyéb filmírói és produceri képességeitől. A Péntek Rézi tehát dicséretes kivétel e tekintetben.

A szereplők között főleg Turay

Idát kell kiemelniünk, mint aki a tes-tére túlvá ráfércelt szerepben úgyszólván önmagát adja, s így teljességgel elbájosítja azokat, akiket turayidai tulajdonságaival művészi pályáján már eddig is meghódított magának. Elragadó és megható, vidám és aranyos ebben a kis »ágrólszakadtkában«, aki egyes egyedül dobogó és árva kis szívének piros lüktetésével és megindító őszinteségével szerzi meg boldogtalan kis élete számára az imádott férfi szerelmét. Vidámnak és színesnek azok az árvaházi csoportos kislányjelenetek, amelyek Turay nagyszony szereplése köré halmozódnak. Vajda ért ehhez, egyetlen süket vagy légüres pillanata ezeknek a finom és jókedvű jeleneteknek nincsen. Páger azzal a hajdúsági bajszpedró-szekszipilű chaplinizmus-sal hat, amely szárazon színes egy-niségére oly jellemző! Kedves szerepet játszik kitűnően Juhász József, egy házaspar anyós-após duójában elbájoslák Rajna y és Medgyaszay Vilma, remek egy kabinet alakításában Gázon, igen kedves Egr y Anna kisasszony és mulatságosak a harcias kedvű három tanárnő-párka szerepében Vizvári Mariska, Orsolya Erzsébet és Sittkey Irén, tetszett epizódszerepben Kiszely Ilona. Külön megjegyzésünk Erdélyi Micire: ugyanúgy elskalulyázták a film-démoni szerepkörben, mint a szin pad-démoniban Fejes Terit. Holott Erdélyi Mici igazi szerepköre a fiatal filmkomikáé. Ami természetesen nem jelenti azt, hogy ne játszhatna olyan fiatal hölgyeket, akik valamilyen szízes-relemi bonyodalom központjában áll-lanak. Mindössze kár folytonosan amolyan hangli-vam-p-ként meg-kristályosítani, a végén a füle sem fog kilátszani a pest-görl-kör-nyéki Marlene Dietrich ség-ből...

Ismétljük: gondosság, tapintat, áldozatkésztség és hozzáértés jellemzi a Pless-Harmónia produkciót.

Reggeli levél

Színház...

A Reggeli levél megvallja őszintén, hogy bizony nehezebbé esik azzal a szenvedéllyel és lángolással beszámolni olvasóinak a hét színházi eseményeiről, mint ahogy azt annakelőtte tette. Forrong a világ és miközben főpróbákat hallgatunk, odakünn gázvédelmi sőtérségbe borul a város, a színháznyűfést sem az érdekli, hogy hány konkaskenyeret fog eladni, hanem az, hogy Chamberlain mit mondott a liftben az újságíróknak, — egyszerűen nehéz Elmer Rice és Denys Amiel urak drámáskáiról beszámolni akkor, amikor a kulisszákon túl olyan shakespeare-i drámát ír a történelem, amelyek világrendítő jelenetei mellett igazán eltörpül, hogy Muráti kisasszony alakítása a »Szabad leány« nadrág-szerepében mérföldkövet jelent-e a művész pályájában vagy sem, vagy hogy az új drámai csillagnak kiképzett Somlyó Kornélia fellépése a Magyar Színházban egy csapásra oldja-e meg a magyar drámai színjátszás válságát, — vagy csak két csapásra... Végezzünk előbb sorrendben az Elmer Rice-darabban, az »Uccá«-val, amely körül még illetéktelen politikai viharok is harsogtak, híresztelvény, hogy a szerző kommunistaérzelmű, ami a darab mondanivalójában is kidomborul, ennél fogva a dráma előadása — nem kívánatos. Tants de bruit pour un Schmarrn! Elteltekéntve attól, hogy maga Mr. Rice sem tagadta egy nyilatkozatában, hogy a »Streetscene«-t legrosszabb drámai művének tartja, meg óhajtjuk állapítani, hogy a Magyar Színház keresse sem találhatott volna érdekletlenebb darabot, mint ez a newyorki uccai vázlat, amelyben vért is ontanak ugyan a szereplők, — a lokálkülör hatásosabb és ritkább valóságérzése érdekében — de amelyben vér helyett mégis csak — víz folyik, mégpedig langymeleg és élvezhetően víz. A híres newyorki hősegtől párolgó bérház csak úgy ontja magából az unalmasabbnál unalmasabb közhelyeket: érzelmessége áporodott, szenvedélye spirituszlanon forralt, passziósága és élnivágása emelygős, olesó pálinkamámortól gőzölgő. A számítás, hogy a sok szereplőt kavarázó és forraló »ucca« legalább nohiszerű érdekességet fog nyújtani a közönségnek, nem vált be. Ez a mozi úgy hatott ránk, mint amikor a film őskorában egy üldözési jelenetben az üldözött előbb kétoldalt bökkentett a mutatójával, abba az irányba, amelybe a menekülő elmenekült és csak azután irambodott utána. És az iró! Szociális apostoli bölcsesége abban a mondatban kulminál, amelyet a mindig Quasimodót játszó Szigeti bátyákkal mondat el adáz hangletítés és gesztikulálás kíséretében, hogy asszonya, hogy asszonya: »mindennek a gazdasági viszonyok az okozói!« Egy színpadi munkással kiirtatja a családját, jönnek a mentők (óh realitás, óh valóságérzés!), — amit aztán ebben a tömecszenetben a briliáns Heresi Sándor nyilván gyeplőt és kedvet vesztett rendezése művel, az csüggedten simul a sírási darabhoz s a rálogatott statisztákból álló fő- és mellékszereplők zulukaffer hadüvöltéséhez mint mozgalmassági és valószínűségi színjátszási szimbólumhoz. (Csak ilyen nagykulturájú és gazán élőkölő rangú színházi embernek lehet ilyen fatális tévedése!) A szereplők között talán Keresztessy Mária találja meg a leginkább a hangot, de ő is csak az első felvonásban, a másodiktól kezdve már őt is elragadja az általános kulisszahasogatás és — elromlik. Nagyon kellemes Orsolya

Erzsi és feltűnt egy Bihari nevű új színész, akiben izmos komikai vénát sejtünk. Bálint Gabi ügyes volt. Somlyó kisasszony, az »új heroina«, nem jelentékeny egyéniség. Megköszönve az olvasó szíves figyelmét, áttérünk Pesti Színházunk oly jól meggondolt és megfontolt és nyilván logaritmustáblával is kiszámított ama művészi haditettére, amellyel idén is harcra vetette, sőt »sturmtroppnak« állította be a jótékonyan bevált Monsieur Amyell, akinek »Virágzó asszony« című darabja hajdanában-damában száznál több előadást hozott a Révai uccai színház borszeszlángú kis garzonkonyhájára. Ez a visszavetítő szarvashibája a vígszínházi műsorpolitikának: végkimerülésig ismételni minden bevált patron! Hát az új Amyell-darabról sem mondható el, hogy az telitalálat lenne. Adva van egyrészt az egyik pár, apa és leánya, bekenve az enyhe Ödipuskomplexumtól is csurgadozó egymásiránti régtelen megértéstől, fémjelozve egy szinte szemkápráztató szuperintelligenciával, — ők a szellem és az értelem hőrszai, — a másik oldalon pedig és velük szemben szerepelnek kontrapunktikus sivárságban a lány és a férje és az apának a felesége, a durva anyagiasság, az éhes ösztönök léha és megretentő képviselőként. Mondja is Muráti, a lány, férjének, Básthynak, aki újra csak úgy illatozik a pomádés, szőke amorózságtól, hogy »testem, mellem, fizikai lényem a tied, de az agyamat, amelyet úgysem értesz meg, megtartom magamnak«. Direkt érthetetlen, hogy Básthy ennek dacára, egyjédtől maradván apósának ifjú feleségével, kárpótlásként attól sem az agyát kéri, ami aztán hatásos drámai jelenetben kiderülve (a darabnak egyetlen, valóban lélegzetelállítóan izgalmas pillanata), utat nyit és lehetőséget nyújt a további drámai kifejlődésnek, ami hova is vezethetne máshova, minthogy apa és leánya a párhuzamos csalódás lelki bánatán keresztül újra egymásra találva és egymásra utalva, megint csak felveszik félbeszakadt platói vonaluk fonaltát és mint egy elvált, de

újra összeházasodott fiatal pár, elutaznak Svájcba egy kis megrepetált sietési honneymoonra. Ha már most a darab ezzel végződne, akkor legatöbb logikai szempontból nem lehetne kifogásunk a sajátos drámafejlés ellen, sajnos azonban a harmadik felvonással vadonatúj darab kezdődik: a papa és a leány is újabb szívesszerelemre találnak, kárba veszt tehát az előbbi két felvonáson keresztül ünosuntalan hangoztatott ama vezérszólama a darabnak, hogy ők ketten — apa és leánya — csak egymással lehetnek végeredményben boldogok, mert az egész világon csak ők ketten azok, akik teljesen és tökéletesen megértik egymást, csak ők ketten lehetnek egymás igazi »élettársai«, akik dacára a teljes és tökéletes élettársi boldogsághoz mégis csak elengedhetetlenül szükséges valami hiányának, egymásban — egymás eszményképeit fedezték fel...
Rezümé: az első felvonás tökmalmas, a harmadik abszurd és a darabhoz indokolatlan erőszakossággal hozzáférte, a második felvonás viszont érdekes, önmagában befejezett remek kis dráma. (Nem lehetne egy kis átírással csak a második felvonást játszani?) A címszerepben Muráti Lili, különösen a második felvonásban, izgató, szí-

nes és megható. Egyszóval: elragadó. Első felvonásbeli fehér stílusruhája nagyszerű, második felvonásbeli csipkével áttört bodegatoalettjéért szobafogságot érdemel! Ajtay kellemes, rokonszenves, természetes. Básthy újfent, mint nyársnyelóművész van jelen a színpadon, merev, mint egy zászlópózna s a székszeplije festett, mint a háromheles lángvörös hajkorona, amely tővéntől kétecentiméternyire gesztenyebarna. Meglepetés volt Lengyel Gizinek, a vígszínházi játéktílusba olyan könnyedén belesimuló szereplése: rendez taggá lépett elő, úgy véljük. Keleti László a semminél is semmibb szerepecskéjéből nyiltszínitapsos produkciót tudott csinálni. A második felvonás szalonfalain szeglyukakat fedeztünk fel. — Vörös úr, mi történt? Az első felvonás párizsi díszletében budapesti telefonkészüléket használnak és hatfilleres kisskatulya Turul biztonsági gyujtóval gyujtanak rá. Nem is tudtuk, hogy gyufaexportunk van Franciaországba! Régebben az ilyen csekélységekre is nagyon ügyelt a vígszínházi rendezés, de belátjuk, ennél igazán fontosabb dolgok is vannak a világon és a színházon kívül... Enchentée mesdames, messieurs.

Égyed tottán

(A Reggel rossz filmet nem jöccsér.)

Véleményünk a hét filmjeiről:

A fiatal film-story-írónak elfogyott a képzelőtehetsége és meg akarja azt tolni — egy útszámolással. Mexikóba megy, nyilván a filmgyár költségen, illetélen keresni. Ihlet helyett egy gyönyörű délszaki leányzóval találkozott, forróvérűt, álmatagot, karbunkulusszeműt, ringóderékűt, vakítófogú, már ahogyan a könyvek leírják és az operettrendező vígsorba viszik a mexikói lányt... Izgalmassá hevített, nagy műtermi feszültségű, sok Jupiter-lámpájú szerelmi történet, palmafákkal, esilagfénnyel, búján epedő melódiákkal, össze-vissza keverve kacagató burleszk-elemmel, bikaviadallal, szaxofónnal és mindazzal a film-álromantikával, amit az amerikai dramaturgok, rendezők, reklámfőnököknek az európai helyesírás művelt-

ségnívójáig még föl nem emelkedett flekkcsneider-képzetele Mexikónak, szerelemnek, egzotikumnak, szenvedélynek érez. Sok szép fölvetett látunk azonban, a bikaviadal-jelenetet nagyon mozgalmasan rendezték, a búbajos Dorothy Lamour pedig még így, felöltözött állapotban és cipőben is elragadó. Elsősorban Dorothy az, akiért a filmet érdemes megnézni.

A legforróbb kaland
Corso
Ah, Mexiko!...
Ah, bikaviadal-romantika!

Revüfilm sok táncos, zenével és természetesen szédítő koreográfiákkal! Sonja Henje nemcsak koreográfiával, hanem művészetével kápráztat: jég nélkül is a legkiválóbbak közé tartozna! A film három pazar jégrevü-jelenetében pillangószerű kecsességgel sítan a reflektorfényben! Partnere, Don Ameche jó színész, emberi és közvetlen. A másik főszereplő, Caesar Romero, kitűnő a nőbálvány jazzkarmester szerepében. A kimondottan »jazzhangús« Jean Hersholt sokban hozzájárul ahhoz, hogy a remek zeneszámokból — különösen az »A gipsy told me« című dalból — nálunk is sláger legyen.

Táncoló angyal
Scala
Sonja Henje kápráztató...

A velencei világverseny díjnyertes filmje!

A NÉMET FILMGYÁRTÁS REMEKE
HEINRICH GEORGE
HÖRBIKER PÁL
RUTH HELLBERG • G. ALEXANDER •
HANS NIELSEN • SLEZÁK LEO
FRANZ SCHAFFHEITLIN
Carl Froelich
RENDEZÉSE

Hazatérés
PREMIER KEDDEN
URÁNIA
A KLASSZIKUS FILMEK SZÍNHÁZA

A REGGEL SPORTJA

ARÉNA

Dr. Kelemen Kornélt üdvözli a sportársadalom

A Reggel jelentette elsőnek, hogy Kelemen Kornél dr., az Országos Testnevelési Tanács elnöke tisztségéről lemondott. Azóta már hivatalosan is megírták a legfelsőbb sportfórum elnökének a felmentése. A sportszövetségek, testületek, egyesületek, sok-sok sportember levelekben, sürgönyökben köszöntötték az elnököt és az üdvözlések mind-mind annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy Kelemen Kornél dr., az OTT éléről való távozása után is támogatója, barátja marad a magyar sportnak. Nem akarjuk felsorolni az ő maradandó alkotásait, hisz mindenki tudja, aki a sportban él, hogy hat év alatt az ő vezérése mellett, milyen nagy belső és külső sikereket ért el a magyar sport. Karafiáth Jenő annakidején mint OTT elnök biztosította a Testnevelési Alap által sportunk anyagi bázisát, utódja, Lázár Andor tovább fejlesztette a sportot és a magyar sport Kelemen Kornél hatéves vezérése alatt érte el a legmagasabb régiókat. Még nem tudni, ki lesz az utódja, de a sportkörök hatalmas többsége, akik szeretettel ragaszkodtak mindig Kelemen Kornélhoz, remélik, hogy utódja az ő nyomdokain fog haladni.

Ifj. Horthy Miklós lesz a NOB új tagja

Andrássy Géza gróf elhunyt alkalmából megüresedett a Nemzetközi Olimpiai Bizottság egyik tagsága. Ebben az ügyben különböző kombinációk kerültek forgalomba és több értékes, tiszteletreméltó nevet emlegettek, mint Andrássy Géza gróf utódját. Donáth Leó dr., aki legutóbb Brüsszelben járt, Darányi Gyula dr.-t, a Futura vezérigazgatóját ajánlotta Baillet-Latour grófnak, a NOB elnökének figyelmébe. A beavatottak úgy tudják, hogy az egész kérdés Muzsa Gyulához, a NOB magyar tagjához tartozik és egyedül ő hivatott ebben a kérdésben a szükséges lépéseket megtenni. A Nemzetközi Olimpiai Bizottság jövő évben tartandó teljes ülése azt választja meg tagjának, akit Muzsa Gyula ajánl. Ertesülésünk szerint, Muzsa Gyula ifj. Horthy Miklóst, a Magyar Uszó Szövetség elnökét szeretné erre a tisztségre megnevezni. Ebben az irányban már megtette a szükséges lépéseket és tervéről magát Baillet-Latour gróftól, a NOB elnökét is tájékoztatta.

Stankovits Szilárd +

Erős, dőlő ember volt. Pár nappal ezelőtt felutazott Bécsbe a női atléták Európa-bajnokságára. Megnyitó beszéd közben megfázott, tüdőgyulladást kapott és szombaton délután egyik bécsi szanatóriumban meghalt. A magyar atléták elnökét a világ egyik legnagyobb atlétikai szakértelmét egyszerű tüdőgyulladás vitte el az élők sorából. Az ő halála nemcsak az atlétikának, hanem az egyetemes magyar sportnak ószinte gyászja. Stankovits Szilárd megalapítója volt a magyar szabadtéri sportoknak. Maga is aktív atléta volt, aztán szövetségi vezetőember a titkártól kezdve az elnökig. Utöröge a magyar atlétikának, úszásnak, vívásnak, birkózásnak, ökölvívásnak! Halálával pótelhatatlan veszteség érte a magyar sportot. Toméfyé szerdán délután fél négy órakor lesz a kerepesi úti temető halottasházából.

Besztercei-Jacobi Roland dr. érdekes nyilatkozata

Az Asztali Tenisz Szövetség Besztercei-Jacobi Roland dr. miniszteri tanácsost, aki annakidején Magyarország első asz-

tali tenisz világbajnoka volt, elnökévé választotta. Felkerestük az all-round sportembert, az új elnököt, aki egyébként a BBTE teniszszakosztályának népszerű elnöke. Első nyilatkozatát így kezdte:

— Előre kell boesátanom, nem kerestem ezt a tisztséget... Hivatalomban rendkívül el vagyok foglalva. Ezt közöltem is azokkal, akik felkérték, de kijelentették, hogy csak az én személyemben tudtak egyhangúlag megegyezni és így mint a sport régi barátja, vállalkoztam az elnökségre. Azt kikötöttem, hogy egyelőre hivatali elfoglaltságom miatt az ülésekre nem tudok eljárni, de mindenbe be akarok tekinteni és a jelentősebb ügyekben fenntartottam a döntés jogát. Természetesen arra töreksem, hogy a szövetség révén az asztali tenisz-sport újra visszanyerje régi erejét.

Unalmas futballmatiné Phöbus-Budafok 2:1 (1:1)

(A Reggel tudósítójától.) A derbi konkurenciája elől vasárnap délelőttre menekült a Phöbus-Budafok mérkőzés. A nagyszerű idő és a »kényelmes« időpont ellenére is mindössze 250 néző volt kíváncsi a mérkőzésre. Akik nem mentek ki a mérkőzésre, nem sokat vesztek, mert

unalmas, hibákkal teli mérkőzést játszottak a csapatok és a harc tüz csak néha-néha lobbant fel.

Budafok kezdi a játékot és Fodor révén veszélyes támadást vezet. Phöbus Tóth lefutásával válaszol. A kezdeti bizonytalanságok után a Phöbus támadásai valán rendszeresebbekké.

A 7. percben Béki lefutását a budafoki védelem tétlenül nézi és így Turai II. senkítől sem zavarva bepöcköli a labdát a hálóba. 1:0.

Solti és társai jobbnál jobb gölhelyzeteket rontanak.

Arra a kérdésünkre, hogy mikor nyitják professzionistává a négy legjobb magyar asztali teniszezt, Kelent, Szabadost, Barnát és Bellákol, akik hónapok óta távol vannak Magyarországtól és külföldön különböző ping-pong cirkusokban szerepelnek, a következő választ kaptuk:

— Ezt az ügyet még nem ismerem teljesen és nem tudom, milyen bizonyítékok állnak rendelkezésünkre. A szövetség mindenestre rövidesen foglalkozik a kérdéssel. A sport szempontjából sajnálatos, hogy néhány kiváló asztali teniszeztet törölni kell majd az amatőrök listájáról, de a sport tisztasága és tisztességes fejlődése ezt megköveteli. Majd előtörnek a fiatalok, az új tehetségek...

Pataky Károly

Kolláth és társai nem tudják a helyzetet kihasználni.

A szolnokiak támadnak. Mú-már ügylát-szik, hogy egyenlítés lesz, helyett azonban az újpestiek egyetlen támadásából is gólt szület k.

Zsengellér gyönyörű »oxforddel« Kállalhoz játszik, akinek labdáját Gulyás a hasa alatt hálóba eresztí. 2:0.

A szolnoki közönség tovább bizdítja csapatát, de a Futó-Fekete védelem jól állja a vasutasok ostromát. A 30. percben Kolláth miatt szabadrúgást ítélt a játékvezető. A közönségnek nem tetszik, hogy kedvencét bántják, körúsbán szítja a bírót, mire Boronkay mindaddig nem hajlandó tovább vezetni a játékot, amíg esend nem lesz. Így csak 4 perc múlva folytatják a mérkőzést s a 35. percben a tisztán álló

Kállal lövését Gulyás ismét beengedi.

Most már a mérkőzés végéig az Újpest támad.

Kiss Zoltán,

az Újpest elnöke ezt mondotta A Reggelnek a mérkőzésről:

— Szép, erős küzdelem volt.

Langfelder Ferenc

— A talaj lehetetlenül rossz, ezért nem tudtunk laposan játszani.

Kerekes Géza,

a Szolnoki MAV elnöke:

— Két gól benne maradt a csatársorban.

A lelkes, küzdő tudó szolnoki csapat meg lehet elégedve az eredménnyel, de a játék képe alapján egy gólt megérdemelt volna. A csapat legjobbjai Kolláth, akinek azonban nincsenek megfelelő társai. Az Újpest csak akkor fekdült bele a játékba, amikor már látta, hogy könnyen ki is kaphat.

Lukács László

Négyezren buzdították a szolnokiakat — hiába Ujpest-Szolnoki MAV 3:0 (1:0)

Szolnok, szeptember 25.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) A pesti gyors délelőtti futbe Szolnokra. A ragyogó napsütés beargyozza a vasárnapi sétálókkal szűfolt kedves kisvárosi utcákat.

Beszélnék mindenről, háborús helyzetről, helyi pletykákról, időjárásról, de talán legelőbb a délutáni Ujpest-Szolnoki MAV mérkőzésről.

— Ma meg kell mutatni, hogy mit tudunk, — mondják — hiszen először játszottunk nagycsapattal.

Délután 2 óra felé sűrű sorokban indul a nép a pályára, amely néhány perccel van csak a vasúti állomástól, a MAV volt sportkedvelő műhelyfőnökéi elnevezett Podolszky utcában. Erre a meccsre elkészült

az új fedett állóhely is.

Elég szép számmal gyűltek össze alatta. A tribün közönségével együtt vagy négyezren lehettek a mérkőzésen. Az Újpest vezetői, élükön Aschner Lipóttal, Kiss Zoltánnal, Arányi Árpáddal mind itt vannak.

— Vigyázzunk, — mondja Kiss Zoltán — a szolnokiak 4:1-re legyőzték az Elektromost.

Ünnepélyes zászlócserevel kezdődik a mérkőzés. Ezután így áll fel a két csapat:

Ujpest: Sziklai — Futó, Fekete — Szalai, Szűcs, Balogh — Kocsis, Vincze, Zsengellér, Kállai, Szedder.

Szolnoki MAV: Gulyás — Retkes, Barna — Csabai, Selmeczy, Bukács — Szántó, Sárkány, Kol-

A 40. percben váratlanul klegyenlít a Budafok. Fodor sarokrúgása a sok védő és támadó között hátraperdül Sós elé, aki 18 méterről éles bombalövést küld a kapura. A kapus az előtte állóktól nem láthatta a labdát, amely hálóba jut (1:1).

Phöbus-támadásokkal kezdődik a második félidő. Megyeri kézzel el egy veszélyes helyzetet, de Majorszky bíró nem veszi észre. Budafok részéről ismét Sós próbál gólt löni a tehetetlen csatárok helyett.

Az utolsó tíz percben a Phöbus döntő rohamra indul és

a 40. percben Tóth sarokrúgását Turai II. magasra felugorva bombafejessel juttatja a hálóba.

Ezzel a góllal a Phöbus 2:1-re megnyerte a mérkőzést.

A Phöbusban Béki, Turai II. és Tóth játszott elfogadhatóan. A Budafokban a védelem és Sós volt jó.

lath, Korom Fazekas.

Ujpesti szorongatással kezdődik a meccs, de ezután kétszer egymásután Kolláthhoz kerül a labda és

a szolnokiak szemefénye kritikus pillanatokot okoz az újpesti védelemnek.

A 10. percben ismét veszélyes a Szolnoki MAV. Sziklai kijut a kapuból, a labda körül szaladgál s közben

a kapu üresen áll.

Szerencsésére azonban a szolnoki csatárok az üres kaput sem találják el. A közönség optimista.

Jobbak vagyunk — állapítják meg nagy örömmel.

Az újpesti csapatban azonban ott van Zsengellér, de neki nincs szerencsése: háromszor a kapu felé bombáz. A 20. percben kirobbanok a szenvedélyek. Csabai nem kíméli Baloghot és pár perc múlva Balogh visszaadja a kölcsönt. Boronkay játékvezető ítéletével nem ért egyet a közönség. Többször élénken tüntetnek ellene.

A 43. percben Ujpest megszerzi az első gólt. Karavodás támad a szolnoki kapu előtt, ide-oda pattog a labda, míg végre

Kocsis bevágja a hálóba.

1:0. Kezdet után Kolláthnak volna jó helyzete, de ahelyett, hogy ő törne kapura, átadja a labdát. Ezzel vége is az első félidőnek.

— Potyagól volt — állapítják meg szünetben a szolnokiak. Elismerik, hogy az Ujpest ellen elég szép eredményt értek el s még biznak csapatukban.

Szünet után a szolnoki csatárok ugyanabba a helyzetbe kerül, mint az első félidő végén az újpesti, csak hogy, míg az újpestiek gólt lőttek belőle, addig

M. T. K. Sportle'epe. X., Hungária középkerút 6.

1938 október 2-án, vasárnap délután 3 órakor

Budapest-Wien

válogatott labdarúgó csapatainak mérkőzése, előtte 1 órakor

Budapest-Graz

amatőr válogatott labdarúgó csapatainak mérkőzése

HYPEROL

szájvíztabletta ideális száj- és torokfertőtlenítő!

Dietz Károly: „Az első féldőben gólokkal volt jobb a Ferencváros, a másodikban megérdemelten nyert a Hungária“

Hungária-Ferencváros 3:0 (1:0)

(A Reggel tudósítójától.) A Ferencváros és Hungária küzdelme, amelyet vasárnap délután

16.000 néző előtt

az üllőiúti sporttelepen tartottak meg, bizony

nem volt igazi derbimérkőzés.

A csapatok csak néha játszottak stílusosan, csak pár percre lángolt fel a szép összjátékon alapuló küzdelem, néha-néha keletkezett

egy kis »gázmaszkos« harci játék,

igen sokszor *ellaposodott* a játék és maga a közönség sem tudott megfelelően derbihangulatra emelkedni.

Az elmúlt napok eseményei rányomták a bélyegüket a tribünök népere és a játékosok teljesítményére.

Az első negyedóra a *Hungáriáé* volt, aztán jött a Ferencváros. A zöld fehérek akciót hallatlan *balszerencse* kísértte.

mintha valami fátum üldözné a bajnokcsapatot.

Kezdődött ez a végzettség a Középeurópai Kupamérkőzéseken és folytatódott most a derbi. A Középeurópai Kupamérkőzések erősen igénybe vették a Ferencvárost és emiatt fel kellett forgatni a csapatot. A vezetőségnek valóban sokat kellett töprengenie, míg a megfelelő csapatot össze tudta állítani és a baj már az első pillanatokban megkezdődött, amikor

Lázár, a szükség-balösszekötő rosszul lett.

Ennek ellenére, ha nem üldözi a Ferencvárost balszerencse, az első féldőben a sorozatos támadásokat megfelelő gólokkal tudta volna átváltani. A második féldőben fokozatosan összeroppant a Ferencváros és

a Hungária, amely pompásan tudott védekezni,

védelmi hibák következtében megszerzte a győzelemhez szükséges gólokat.

A Ferencváros támad, a Hungária vezet 1:0-ra...

Szigeti játékező Sárosi és Sebest hívja a közönségre, hogy megejtse a helyváltást. A szerencse a ferencvárosiak kapitányának kedvez, mert

a Hungáriának kell tűző nap ellen játszania.

A két csapat a következőképpen áll fel:

Hungária:

Szabó — Kiss, Bíró — Sebes, Turai, Dudás — Müller, Cseh, Kardos, Kisuczky, Titkos.

Ferencváros:

Háda — Tátrai, Polgár — Magda, Sárosi III., Pósa — Tancos, Kis, Sárosi dr., Lázár, Kemény.

A Hungária kezdi a játékot, méghozzá igen biztatóan, mert *Titkos csak nehezen tudja Pósa leszerelni*. Kardost jól fogja a ferencvárosi védelem, Turai a szabadrúgást Kisuczkyhoz gurítja, aki kiugratja Kardost.

A center lábáról máris robban a bomba, de Háda villámgyors mozdulattal kapu fölé boxolja a labdát.

Fokról fokra feljön a Ferencváros. Kemény lövésébe az utolsó pillanatban lép bele Kis és így *korner árán megmenekül a Hungária*.

A sarokrúgást Szabó kétszeri kísérletezés után tudja hatalmába keríteni.

A Ferencváros fölénye tovább tart és az újabb sarokrúgást *Kemény* helyett Kis íveli középre. *A berugás pompásan sikerül, Sárosi magasra ugorva feleli, de a labda a kapu mellé surran.*

Pompás Hungária csatárjáték szakítja meg a ferencvárosi fölényt.

Cseh-Müller-Titkos akció fut lábról-lábra s a szélső beadását Kisuczky kapásból zúditja a sarokba.

De Háda most is helyén van és remek elvetéssel ujjhegyével kitolja a labdát. Szép jelenet volt! *Bíró* egy alkalommal csak úgy tudja Sárosi elől hazaadni a labdát, hogy Szabó minden gyorsaságát kénytelen latbavetni az öngól megakadályozására. A ferencvárosi támadások tervszerűbbek, mint a Hungáriáé.

Sárosi a kapu mellé fejel, Lázár kapu fölé lö.

Táncos a 16. percben kapja az első labdát, ezt jól adja be. *Lázár* kapásból akarja löni, de labda helyett a földre rug. Néhány percig biogve játszik. *Táncos* következő labdáját Sárosi egy lépésről szorongatott helyzetben csak *gurítani* tudja a kapura és Szabó így elkapja a labdát. A következő perc balszerencsés a Ferencvárosra és szerencsés a Hungáriára.

Táncos beadására Szabó kifut, de nem tudja megfogni a labdát és így az teljesen a fedezetlenül maradt Sárosi elé kerül. Sárosi az üres kapura feleli a labdát, a ferencvárosi közönség már gólt kiált, de a labda nem jut a hálóba, hanem a kapufáról kispattan, a kétségbeesetten visszafutó Szabó ráveti magát, mire tisztázódik a helyzet.

A Ferencvárosnak most nagyon megy a játék. *Allandó tűz alatt tartja a Hungária kapuját*. A Hungária ritkán támad, de ilyenkor veszélyesen. *Cseh* leszen kapja a labdát, a bíró nem füttyöl és így *Cseh* kiadja Titkosnak, a szélső hi-

A második féldőben a Hungária változtat összeállításán. *Cseh* lesz a jobb-szélső és Müller az összekötő. Ennek ellenére a Ferencváros támad, Sárosi dr. bombázza a Hungária kapuját, Bíró fel-szabadít és

a 4. percben Müller megy előre a labdával, faképnél hagyja Pósa-t és Sárosi III.-at és úgy 25 méterről ötletszerűen megvágja a labdát, amely, mintha zsinóron húznák, a rosszul védő Háda mellett besivít a kapuba.

Persze a ferencvárosiak azt várták, hogy Müller leadja a labdát és így a lövés meglepetésszerű volt. *A Hungária 2:0-ra vezetett!* A Ferencváros megint támad, de hiányzik a lendület és az átütő erő a csatársorból. Viszont a Hungária most már jobb! A 13. percben könnyelműsködik Tátrai, ebből Hungária-támadás kö-

Hétfőn állítják össze a válogatott csapatot

A mérkőzés, amint már bevezetőben megállapítottuk, *nem volt derbi-stílusú*. A Ferencváros balszerencsés-jén kívül, csatársorának rossz összeállítására miatt *vesztette el a meccset*. A Hungáriában kitűnő volt a védelem, míg a csatársor szerencsével operált. *Szabó nagy formában van.*

Bíró a Hungária legjobb játékosa!

Kis megbízható partner. A fedezet-sorban *Dudás* végig egyenletesen jó volt, *Sebes* fokról fokra visszacsúszott, *Turai* különösen a *védekezésből vette ki a részét*, de labdái már nem a régiék. Müller mint jobb-szélső a gólon kívül mást nem igen sok szerencsével operált. *Kisuczkyban*

ALBUMOK és könyvtári könyvek bekötése legelőnyösebben
Intézetek **bizalmas** természetű okmányainak és üzleti könyveinek az intézet helyiségeiben való bekötését is vállalom!
Radó Olga könyvkötészet,
V. Szent István körút 10. sz. I. emelet. Telefon: 121-531

báttan beadását Kardos és Cseh is át-lépi és így elvész a helyzet. Sárosi nagy előnnyel megszökik a Hungária-hátvédéktől, — már vészes a helyzet a kék-fehérekre! — de a rendkívül gyors *Bíró utoléri és mielőtt Sárosi dr. lehetne vagy leadhatná a labdát, elrúgja előle*. Sárosi mesteri labdával lövéshez jut-tatja Táncost, a kistermetű szélső lábá-ról száll is a bomba,

de Szabó nagy biztonsággal elfogja.

A játék most már pereről percre változatosabb és izgalmasabb lesz. Lassanként a közönség hangja is megjön. Támad a Ferencváros.

Közben a közönség *Bíró*nál kezelést lát és emiatt 11-est reklamál.

Szabó egy alkalommal majdnem a fél-vonalig fut ki és onnan lábbal rúgja a labdát a ferencvárosi kapu közelébe. A 44. percben *Titkos* rohan a labdával, löni ké-szül, amikor Tátrai belenyúl a labdába és sarokra ment. Titkos sarokrúgása pompá-san száll át a ferencvárosi védők és a Hungária támadók feje fölött a másik ol-dalra.

Müller fedezetlenül várja a labdát. Mellel maga elé fessz, aztán lövést zúdit a ferencvárosi kapu jobb felső sarkába, amely után Háda hiába ugrik.

A labda megrezegteti a hálót: 1:0-ra vezet a Hungária. Egy elkeseredett ferencvá-rosi megjegyzi:

— A Ferencváros támadott és a Hun-gária lötte a gólt!

Még pár percig tart a játék, aztán vége az első féldőnek.

Háda, oh!

vetkezik,

Cseh átadja Kardosnak, lövését Háda kiüti pontosan Kisuczky lába elé, aki-nek lövése nem téveszt célt (3:0).

Annyira meglepő az eredmény, hogy míg a ferencvárosi hívek dermedt csendben nézik a játékot, a Hungária hívei *elfelej-tenek lelkesedni*. A Ferencváros nem adja fel a küzdelmet. *Lázár* megy bal-szélre, *Kemény* lesz a balösszekötő.

Igy sincs szerencsénk!

A végén egy kis izgalom keletkezik.

Turai formálisan kétvállra fekteti Magdát.

Sárosi 40 méteres bombáját Szabó elve-téssel kiüti. *Es aztán vége az úgynevezett derbinek...*

sok szerencsével operált, *Kisuczkyban* sok az értékes lendület.

A csatársor legjobb tagja Titkos volt.

A Ferencvárosban Háda mind a három gólt védhette volna, de *legalább két gólt ő a felelős*. Tátrai nem volt rossz, de *főleg könnyelműsége bajt okoz*.

Polgár végig kiválóan dolgozott. A Ferencvárosban Sárosi III. volt a legjobb, aki felülmulta Turait.

Magda rossz formában van, *Pósa* tehetséges, de még kevés a rutinja. *Táncos* kevés labdát kapott, *Kis* túl-zásba vitte a cselezést. *Sárosi dr. jól* játszott, őt azonban erősen fogták s miután nem voltak megfelelő partne-rei és szerencsésje sem volt, a *gólok is elmaradtak*.

Lázár mint balösszekötő, meg-bukott.

Kemény meglátszott, hogy nemrég még súlyosan sérült volt. A játéke-zető teljesítményét — *Szigeti sport-*

Ballon-raglán

Tiroli loden felöltők nagy választékban

Sportruházatnál Vilmos császár út 13. Andrássy út sarok.

szerűen, szépen bíraskodott! — külön osztályozzuk. A mérkőzés után

Dietz Károly dr.

futballkapitány *A Reggel* munkatár-sának a következő nyilatkozatot adta:

— Az első féldőben a Ferencváros gólokkal volt jobb.

Szerintem *legalább két gól-lal* kellett volna vezetnie.

Ez balszerencse miatt nem következett be. A második féldőben felülkereked-tett a Hungária és a Háda hibái miatt letört Ferencváros fölött megérdemelten győzedelmeskedett. A Ferencváros csatár-sorában nem volt semmi súly, semmi lendület, semmi erő. A Hungária csatár-sorában

mind az öt csatár mindkét lábával jól tud futballozni.

A bécsiek elleni magyar csapatot hét-főn este állítom össze. Szabó, Bíró, Dudás és Titkos szereplése biztos. Azt még nem tudom, hogy ki lesz a centerfedezet, Sárosi III., vagy Turai. Csatársorban Sárosi dr. és Zsengel-lér helye is biztosítva van. Remélem, hogy a Bécs-Budapest mérkő-zésen megálljuk a helyünket.

Játékezők osztályzata:

Hertzka	1
(Kispest-Elektromos 4:0)	
Majorszky	2
(Phöbus-Budafok 2:1)	
Wéber	2
Nemzeti-Taxi 4:3 (0:1)	
Szigeti	2
(Hungária-Ferencváros 3:0)	
Boronkay	2/3
(Ujpest-Szolnok 3:0)	
Gombos	4
Szeged FC-ZSE 2:0)	
Juhász dr.	2
(Bocskai-SSE 8:0)	

Néhai Kehrling Béla leányának eljegyzése. Minden idők legkiválóbb magyar teniszbajnokának, néhai Kehrling Bélának leányát, *Magdust*, eljegyezte *Pavlovits Miklós*.

Lauber Dezső sikere Bledben

Bled, szeptember 25.

(A Reggel tudósítójától.) Most avatták fel Bledben az új golfpá-lyát, amelyet Lauber Dezső, a magyar golfbajnok szaktanácsai alapján építettek. A golfpályához a jugoszláv kormány hatmillió dinárral járult hozzá. A főversenyben Lauber Dezső és az angol Shannon holtversenyben került az első helyre. A magyar és az angol golfbajnok versengését a közönség lelkes érdeklődés-sel nézte végig.

Kérje mindenütt a közis-merten kiváló minőségű

OMTK = Oemtéka
tej és tejtermékeket.

ORSZAGOS MAGYAR TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT M. SZ.

Levélcím: Budapest 112. Postafiók 15. Telefon: 258-840.

A REGGEL SPORTJA

ARÉNA

Dr. Kelemen Kornél
üdvözlí a sportársadalom

A Reggel jelentette elnök, hogy Kelemen Kornél dr., az Országos Testnevelési Tanács elnöke tisztségéről lemondott. Azóta már hivatalosan is megtörtént a legfelsőbb sportforum elnökének a felmentése. A sportszövetségek, testületek, egyesületek, sok-sok sportember levelekben, sürgönyökben köszöntötték az elnököt és az üdvözlések mind-mind annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy Kelemen Kornél dr., az OTT éléről való távozása után is támogatója, barátja maradjon a magyar sportnak. Nem akarjuk felsorolni az ő maradandó alkotásait, hisz mindenki tudja, aki a sportban él, hogy hat év alatt az ő vezetése mellett, milyen nagy belső és külső sikereket ért el a magyar sport. Karafiáth Jenő annakidején mint OTT-elnök biztosította a Testnevelési Alap által sportunk anyagi bázisát, utódja, Lázár Andor tovább fejlesztette a sportot és a magyar sport Kelemen Kornél hatéves vezérére alatt érte el a legmagasabb régiókat. Még nem tudni, ki lesz az utódja, de a sportkörök hatalmas többsége, akik szeretettel ragaszkodtak mindig Kelemen Kornélhoz, remélik, hogy utódja az ő nyomdokain fog haladni.

Ifj. Horthy Miklós lesz
a NOB új tagja

Andrássy Géza gróf elhunytja alkalmából megüresedett a Nemzetközi Olimpiai Bizottság egyik tagsága. Ebben az ügyben különböző kombinációk kerültek forgalomba és több értékes, tiszteletreméltó nevet emlegettek, mint Andrássy Géza gróf utódját. Donáth Leó dr., aki legutóbb Brüsszelben járt, Darányi Gyula dr.-t, a Futura vezérigazgatóját ajánlotta Baillet-Latour grófnak, a NOB elnökének figyelmébe. A beavatottak úgy tudják, hogy az egész kérdés Muzsa Gyulához, a NOB magyar tagjához tartozik és egyedül ő hivattott ebben a kérdésben a szükséges lépéseket megtenni. A Nemzetközi Olimpiai Bizottság jövő évben tartandó teljes ülése azt választja meg tagjául, akit Muzsa Gyula ajánl. Értesülésünk szerint, Muzsa Gyula Ifj. Horthy Miklóst, a Magyar Uszó Szövetség elnökét szeretné erre a tisztségre megnyerni. Ebben az irányban már megtette a szükséges lépéseket és tervéről magát Baillet-Latour gróftól, a NOB elnökét is tájékoztatta.

Stankovits Szilárd †

Erős, delege ember volt. Pár nappal ezelőtt felutazott Bécsbe a női atléták Európa-bajnokságára. Megnyitó beszéd közben megfázott, tüdőgyulladást kapott és szombaton délután egyik bécsi szanatóriumban meghalt. A magyar atléták elnökét a világ egyik legnagyobb atlétikai szak tekintélyét egyszerű tüdőgyulladás vitte el az élők sorából. Az ő halála nemcsak az atlétikának, hanem az egyetemes magyar sportnak ószinte gyászja. Stankovits Szilárd megalapítója volt a magyar szabadtéri sportoknak. Maga is aktív atléta volt, aztán szövetségi vezetőember a titkártól kezdve az elnökig. Utöröje a magyar atlétikának, úszásnak, vívásnak, birkózásnak, ökölvívásnak. Halálával pótelhatatlan veszteség érte a magyar sportot. Temetése szombaton délután fél négy órakor lesz a kerepesi úti temető halottasházából.

Besztercei-Jacobi Roland
dr. érdekes nyilatkozata

Az Asztali Tenisz Szövetség Besztercei-Jacobi Roland dr. miniszteri tanácsosa, aki annakidején Magyarország első asz-

tali tenisz világbajnoka volt, elnökévé választotta. Felkerestük az all-round sportembert, az új elnököt, aki egyébként a BBTE teniszszakosztályának népszerű elnöke. Első nyilatkozatát így kezdte:

— Előre kell boesátnom, nem kerestem ezt a tisztséget... Hivatalomban rendkívül el vagyok foglalva. Ezt közöltem is azokkal, akik felkértek, de kijelentették, hogy csak az én személyemben tudtak egyhangúlag megegyezni és így mint a sport régi barátja, vállalkoztam az elnökségre. Azt kikötöttem, hogy egyelőre hivatali elfoglaltságom miatt az ülésekre nem tudok eljárni, de mindenbe be akarok tekinteni és a jelentősebb ügyekben fenntartottam a döntés jogát. Természetszerűen arra töreksem, hogy a szövetség révén az asztali tenisz-sport újra visszanyerje régi erejét.

Unalmas futballmatiné Phöbus-Budafok 2:1 (1:1)

(A Reggel tudósítójától.) A derbi konkurenciája elől vasárnap délelőttre menekült a Phöbus-Budafok-mérkőzés. A nagyszerű idő és a kényelmesebb időpont ellenére is mindössze 250 néző volt kíváncsi a mérkőzésre. Akik nem mentek ki a mérkőzésre, nem sokat vesztettek, mert

unalmas, hibákkal teli mérkőzést játszottak a csapatok és a harc tüz csak néha-néha lobbant fel.

Budafok kezdi a játékot és Fodor révén veszélyes támadást vezet. Phöbus Tóth lefutásával válaszol. A kezdeti bizonytalanságok után a Phöbus támadásai válnak rendszeresebbé.

A 7. percben Béki lefutását a budafoki védelem tetlenül nézi és így Turai II. senkitől sem zavarva bepöckölli a labdát a hálóba. 1:0.

Solti és társai jobbnál jobb gólhelyzeteket rontanak.

Négyezren buzdították a szolnokiakat — hiába Ujpest-Szolnoki MAV 3:0 (1:0)

Szolnok, szeptember 25.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) A pesti gyors délelőtti futball-szolnoki. A ragyogó napsütés beavnyozza a vasárnapi sétálókkal szűfolt kedves kisvárosi utcákat.

Beszélnék mindenről, háborús helyzetéről, helyi pletykákról, időjárásról, de talán legfőbbel a délutáni Ujpest-Szolnoki MAV mérkőzésről.

— Ma meg kell mutatni, hogy mit tudunk. — mondják — hiszen először játszottunk nagycsapatokkal. Déltűn 2 óra felé sűrű sorokban indul a nép a pályára, amely néhány perccel van csak a vasúti állomástól, a MAV volt sportkedvelő műhelyfőnökétől elnevezett Podolszky utcában. Erre a meccsre elkészült

az új fedett állóhely is.

Elég szép számmal gyűltek össze alatta. A tribűn közönségével együtt vagy négyezren lehettek a mérkőzésen. Az Ujpest vezetői, élűkön Aschner Lipóttal, Kiss Zoltánnal, Arányi Árpáddal mind itt vannak.

— Vigyázzunk. — mondja Kiss Zoltán — a szolnokiak 4:1-re legyőzték az Elektromost.

Ünnepélyes zászlócserevel kezdődik a mérkőzés. Ezután így áll fel a két csapat:

Ujpest: Sziklai — Futó, Fekete — Vincze, Zsengellér, Kállai, Szeder.

Szolnoki MAV: Gulyás — Retkes, Barna — Csabai, Selmeczy, Buják — Szántó, Sárkány, Kol-

lath, Korom Fazekas. Arra a kérdésünkre, hogy mikor nyitják professzionistává a négy legjobb magyar asztali teniszest, Kelent, Szabadost, Barnát és Bellakot, akik hónapok óta távol vannak Magyarországtól és külföldön különböző ping-pong-cirkuszokban szerepelnek, a következő választ kaptuk:

— Ezt az ügyet még nem ismerem teljesen és nem tudom, milyen bizonyítékok állnak rendelkezésünkre. A szövetség mindenestre rövidesen foglalkozik a kérdéssel. A sport szempontjából sajnálatos, hogy néhány kiváló asztali teniszest tőlünk el kell távolítani majd az amatőrök listájáról, de a sport tisztasága és fizetőséges fejlődése ezt megköveteli. Majd előtörnek a fiatalok, az új tehetségek...

Pataky Károly

A 40. percben váratlanul kiegyenlít a Budafok. Fodor sarokrúgása a sok védő és támadó között hátraperdül Sós elé, aki 18 méterről éles bombalövést küld a kapura. A kapus az előtte állóktól nem láthatta a labdát, amely hálóba jut (1:1).

Phöbus-támadásokkal kezdődik a második félidő. Megyeri kézzel el egy veszélyes helyzetet, de Majorszky bíró nem veszi észre. Budafok részéről ismét Sós próbál gólt lőni a tehetetlen csatárok helyett.

Az utolsó tíz percben a Phöbus döntő rohamra indul és

a 40. percben Tóth sarokrúgását Turai II. magasra felugorva bombafejessel juttatja a hálóba.

Ezzel a góllal a Phöbus 2:1-re megnyerte a mérkőzést.

A Phöbusban Béki, Turai II. és Tóth játszott elfogadhatóan. A Budafokban a védelem és Sós volt jó.

Láth, Korom Fazekas.

Ujpesti szorongatással kezdődik a meccs, de ezután kétszer egymásután Kolláthhoz kerül a labda és

a szolnokiak szeméfnye kritikus pillanatok okoz az ujpesti védelemnek.

A 10. percben ismét veszélyes a Szolnoki MAV. Sziklai kifut a kapuból, a labda körül szaladgál s közben

a kapu üresen áll.

Szerencséjére azonban a szolnoki csatárok az üres kaput sem találják el. A közönség optimista.

Jobbak vagyunk — állapítják meg nagy örömmel.

Az ujpesti csapatban azonban ott van Zsengellér, de neki nincs szerencséje: háromszor a kapu fölé bombáz. A 20. percben kirobbannek a szenvedélyek. Csabai nem kiméli Baloghot és pár perc múlva Balogh visszaadja a kölesűnt. Boronkay játékevető ítéletét nem ért egyet a közönség. Többször élűken tüntetnek ellene.

A 43. percben Ujpest megszerzi az első gólt. Kavarodás támad a szolnoki kapu előtt, ide-oda pattog a labda, míg végre

Kocsis bevágja a hálóba.

1:0. Kezűs után Kolláthnak volna jó helyzete, de ahelyett, hogy ő törne kapura, átadja a labdát Ezzel vége is az első félidőnek.

— Potyagóll volt — állapítják meg szűnetben a szolnokiak. Elismerik, hogy az Ujpest ellen elég szép eredményt értek el s még bíznak csapatukban.

Szűnet után a szolnoki csatárok ugyanabba a helyzetbe kerül, mint az első félidő végén az ujpesti, csak hogy, míg az ujpestiek gólt lőttek belűle, addig

Kolláth és társai nem tudják a helyzetet kihasználni.

A szolnokiak támadnak. Má-már ügylát-szik, hogy egyenlítés lesz, ahelyett azonban az ujpestiek egyetlen támadásából is gólt születik.

Zsengellér gyönyűrű sarokrúgással Kállaihoz játszik, akinek labdáját Gulyás a hasa alatt hálóba eresztli. 2:0.

A szolnoki közönség tovább buzdítja csapatát, de a Futó-Fekete védelem jól állja a vasutasok ostromát. A 30. percben Kolláth miatt szabadrúgást ítélt a játékevető. A közönségnek nem tetszik, hogy kedvencét büntetik, kórusban szűdja a bíró, mire Boronkay mind-addig nem hajlandó tovább vezetni a játékot, amíg esend nem lesz. Így csak 4 perc múlva folytatják a mérkőzést s a 35. percben a tisztán álló

Kállal lövésűt Gulyás ismét beengedi.

Most már a mérkőzés végűg az Ujpest támad.

Kiss Zoltán,

az Ujpest elűke ezt mondotta A Reggelnek a mérkőzésről:

— Szép, erős küzdelem volt.

Langfelder Ferenc

— A talaj lehetetlenül rossz, ezért nem tudtunk laposan játszani.

Kerekes Géza,

a Szolnoki MAV elűke:

— Két gólt benne maradt a csatársorban.

A lelkes, küzdeni tudó szolnoki csapat meg lehet elégyve az eredménnyel, de a játék képe alapján egy gólt megérdemelt volna. A csapat legjobbja Kolláth, akinek azonban nincsenek megfelelő társai. Az Ujpest csak akkor fekdűt bele a játékba, amikor már látta, hogy könnyen ki is kaphat.

Lukács László

Csak Ibolya kettős győzelmet aratott. A Nemzeti Torna Egylet női atlétikai versenyének eredményei a következők: 100 m-es síkfutás: 1. Fehér (MTE) 13.2 mp, 2. Lőrinczi (MTE) 13.4 mp, 3. Ipolyi-Keller (MTE) 13.9 mp. — Magasugrásban Csák Ibolya 150 cm-rel győzött Pálffy és Csendom előtt, akik 133 cm-t ugrottak. A magasugrás csapatversenyét az NTE csapata nyerte 131.2 cm átlagugrással. — A díszkosvetésben B. Kátl Anna (TFSC) győzött 31 m 30 cm dobással, 2. Kulitzyné (BBTE) 29.30 m, 3. Oster Margit (NTE) 22.50 m. — Távolugrásban szinten Csák Ibolya győzött 518 cm-es ugrással, 2. Fehér (MTE) 506 cm, 3. Lőrinczi (MTE) 499 cm. A csapatversenyét itt is az NTE csapata nyerte 455.8 cm-es átlagugrásokkal. — 4x100 m-es staféta. 1. NTE/A 55.5 mp, 2. MTE 57 mp, 3. NTE/B csapata 58.5 mp.

Gerevich Adár és Bogáthy Ema szombaton tartották eskűvőjüket a Belvárosi plébán atemplomban. A sportlá sadalom nagy szeretettel üdvölte az ifjú párt, a két jeles vívóbajnokot.

Szombaton lesz Magyarország és Németország válogatott ökölvívó csapatának mérkőzése. Vasárnap délelőtti expresszlevél érkezett Kankorszky Artúrhoz, a Magyar Ökölvívó Szövetség ügyvezető elűkéhez, amelyben a német ökölvívó szövetség közli, hogy a boxcsapat hétfőn Berlinből Münchenbe utazik, majd onnan jön Budapestre a szombati válogatott küzdelemre. Ezek szerint a nagy mérkőzés elmaradásáról szűlő hírek térsnek bizonyultak. A Magyar Ökölvívó Szövetség a két ország amatőrboxolójának küzdelemű szombaton este a Fényes Nagy Cirkuszban rendezi. A válogatott csapatot kedden este állítják össze véglegesen.

M. T. K. Sportleípe. X., Hungária közűpkörűt 6.

1938 október 2-án, vasárnap déltűn 3 órakor

Budapest-Wien

válogatott labdarúgó csapatainak mérkőzése.
előtte 1 órakor

Budapest-Graz

amatőr válogatott labdarúgó csapatainak mérkőzése

HYPEROL
szűjvíztabletta ideális
szűj- és torokfertűlenítű

Dietz Károly: „Az első félidőben gólokkal volt jobb a Ferencváros, a másodikban megérdemelten nyert a Hungária”

Hungária-Ferencváros 3:0 (1:0)

(A Reggel tudósítójától.) A Ferencváros és Hungária küzdelme, amelyet vasárnap délután

16.000 néző előtt

az üllőiúti sporttelepen tartottak meg, bizony

nem volt igazi derbimérkőzés.

A csapatok csak néha játszottak stílusosan, csak pár percre lángolt fel a szép összjátékon alapuló küzdelem, néha-néha keletkezett

egy kis »gázmaszkos« harci játék,

igen sokszor *ellaposodott* a játék és maga a közönség sem tudott megfelelően derbíhangulatra emelkedni.

Az elmúlt napok eseményei rányomták a bélyegüket a tribünök népere és a játékosok teljesítményére.

Az első negyedóra a *Hungárié* volt, aztán jött a Ferencváros. A zöld fehérek akcióit hallatlan *balszerencse* kísérte.

mintha valami fátum üldözné a bajnokcsapatot.

Kezdődött ez a végzettség és Középeurópai Kupamérkőzéseken és folytatódott most a derbi. *A Középeurópai Kupamérkőzések erősen igénybe vették a Ferencvárost és emiatt fel kellett forgatni a csapatot.* A vezetőségnek valóban sokat kellett töprengenie, míg a megfelelő csapatot össze tudta állítani és a baj már az első pillanatokban megkezdődött, amikor

Lázár, a szükség-balösszekötő rosszul lett.

Ennek ellenére, ha nem üldözi a Ferencvárost *balszerencse*, az első félidőben a sorozatos támadásokat megfelelő gólokra tudta volna átváltani. A második félidőben fokozatosan összeroppant a Ferencváros és

a Hungária, amely pompásan tudott védekezni,

védelmi hibák következtében megszerelte a győzelemhez szükséges gólokat.

A Ferencváros támad, a Hungária vezet 1:0-ra...

Szigeti játékvezető *Sárosit* és *Sebest* hívja a középére, hogy megejtsék a helyváltást. A szerencse a ferencvárosiak kapitányának kedvez, mert

a Hungáriának kell tűző nap ellen játszania.

A két csapat a következőképpen áll fel:

Hungária:

Szabó — Kiss, Bíró — Sebes, Turai, Dudás — Müller, Cseh, Kardos, Kisuczky, Titkos.

Ferencváros:

Háda — Tátrai, Polgár — Magda, Sárosi III., Pósa — Tancos, Kis, Sárosi dr., Lázár, Kemény.

A Hungária kezdi a játékot, meghozza igen biztatón, mert *Titkos csak nehezen tudja Pósa leszerelni.* Kardost *»ollóba fogja«* a ferencvárosi védelem, Turai a szabadrúgást Kisuczkyhoz gurítja, aki kiugratja Kardost.

A center lábáról máris robban a bomba, de Háda villámgyors mozdulattal kapu fölé boxolja a labdát.

Fokról fokra feljön a Ferencváros. Kemény lövésébe az utolsó pillanatban lép bele Kis és így *»korner árán megmenekül a Hungária.«*

A sarokrúgást Szabó kétszeri kísérletezés után tudja hatalmába keríteni.

A Ferencváros fölénye tovább tart és az újabb sarokrúgást *Kemény* helyett *Kis* lveli középre. *A berugás pompásan sikerül, Sárosi magasra ugorva fejeli, de a labda a kapu mellé surran.*

Pompás Hungária csatárjáték szakítja meg a ferencvárosi fölényt.

Cseh-Müller-Titkos akció fut labról-lábra s a szélső beadását Kisuczky kapásból zúdítja a sarokba.

De Háda most is helyén van és remek elvetéssel *ujjhegygel* kitolja a labdát. Szép jelenet volt! *Bíró* egy alkalommal csak úgy tudja *Sárosi* elől hazaadni a labdát, hogy Szabó minden gyorsaságát kénytelen latbavetni az öngól megakadályozására. A ferencvárosi támadások tervszerűbbek, mint a Hungáriáé.

Sárosi a kapu mellé fejel, Lázár kapu fölé lö.

Tancos a 16. percben kapja az első labdát, ezt jól adja be, *Lázár* kapásból akarja löni, de labda helyett a földbe rug. Néhány percig *»beegye«* játszik. *Tancos* következő labdáját Sárosi egy lépésről szorongatott helyzetben csak *gurítani* tudja a kapura és Szabó így elkapja a labdát. A következő perc *balszerencse* a Ferencvárosra és szerencsés a Hungáriára.

Tancos beadására Szabó kifut, de nem tudja megfogni a labdát és így az teljesen a fedezetlenül maradt Sárosi elé kerül. Sárosi az üres kapura felel a labdát, a ferencvárosi közönség már gölt kiált, de a labda nem jut a hálóba, hanem a kapufáról kipattan, a kétségbeesetten visszafutó Szabó ráveti magát, mire tisztázódik a helyzet.

A Ferencvárosnak most nagyon megy a játék. *Allandó tűz alatt tartja a Hungária kapuját.* A Hungária ritkán támad, de ilyenkor veszélyesen. *Cseh* *lesen* kapja a labdát, a bíró nem fűtül és így *Cseh* kiadja *Titkosnak*, a szélső hi-

ballan beadását Kardos és Cseh is át- lépí és így elvész a helyzet. Sárosi nagy előnnyel megszökik a Hungária-hátvédektől, — már vészes a helyzet a kék-fehérekre! — de a rendkívül gyors *Bíró utoléri és mielőtt Sárosi dr. lőhetne vagy leadhatná a labdát, elrúgja előle.* Sárosi mesteri labdával lövéshez jut-tatja Tancost, a kistermetű szélső lábáról száll is a bomba,

de Szabó nagy biztonsággal elfogja.

A játék most már perceről percre változatosabb és izgalmasabb lesz. Lassanként a közönség hangja is megjön. Támad a Ferencváros.

Közben a közönség Bírónál kezelést lát és emiatt 11-est reklamál.

Szabó egy alkalommal majdnem a felvonulig fut ki és onnan lábbal rúgja a labdát a ferencvárosi kapu közelébe. A 44. percben *Titkos* rohan a labdával, löni ké-szül, amikor Tátrai belenyúl a labdába és sarokra ment. *Titkos* sarokrúgása pompásan száll át a ferencvárosi védők és a Hungária támadók feje fölé a másik oldalra.

Müller fedezetlenül várja a labdát. Mellette maga elé teszi, aztán lövést zúdít a ferencvárosi kapu jobb felső sarkába, amely után Háda hiába ugrik.

A labda megrezgetteti a hálót: 1:0-ra vezet a Hungária. Egy elkeseredett ferencvárosi megjegyzi:

— A Ferencváros támadott és a Hungária lötte a gólt!

Még pár percig tart a játék, aztán vége az első félidőnek.

Háda, oh!

A második félidőben a Hungária változtat összeállításán. *Cseh* lesz a jobb-szélső és *Müller* az összekötő. Ennek ellenére a Ferencváros támad. Sárosi dr. bombazza a Hungária kapuját, *Bíró* fel-szabadít és

a 4. percben Müller megy előre a labdával, faképnél hagyja Pósat és Sárosi III.-at és úgy 25 méterről öt-letszerűen megvágja a labdát, amely, mintha zsinóron húznák, a rosszul védő Háda mellett besüvit a kapuba.

Persze a ferencvárosiak azt várták, hogy Müller leadja a labdát és így a lövés meglepetésszerű volt. *A Hungária 2:0-ra vezetett!* A Ferencváros megint támad, de hiányzik a lendület és az átütő erő a csatársorból. Viszont a Hungária most már jobb! A 13. percben könnyelműsködik Tátrai, ebből Hungária-támadás kö-

vetkezik,

Cseh átadja *Kardosnak*, lövését Háda kiüti pontosan *Kisuczky* lába elé, akinek lövése nem téveszt célt (3:0).

Aunyira meglepő az eredmény, hogy míg a ferencvárosi hívek dermedt esendben nézik a játékot, a Hungária hívei *elfelejteneik* lekendezni. A Ferencváros nem adja fel a küzdelmet. *Lázár* megy *bal-szélre*, *Kemény* lesz a *balösszekötő*.

Igy sincs szerencsénk!

A végén egy kis izgalom keletkezik.

Turai formálisan kétvállra fekteti Magdát.

Sárosi 40 méteres bombáját Szabó elve-téssel kiüti. *Es aztán vége az úgynevezett derbinek...*

Hétfőn állítják össze a válogatott csapatot

A mérkőzés, amint már bevezetőben megállapítottuk, *nem volt derbi-stílusú.* A Ferencváros, *balszerencsés* jén kívül, csatársorának *rossz össze-állítására miatt veszítette el a meccset.* A Hungáriában kitűnő volt a védelem, míg a csatársor szerencsésével operált. *Szabó nagy formában van.*

Bíró a Hungária legjobb játékos!

Kis megbízható partner. A fedezet-sorban *Dudás* végig egyenletesen jó volt, *Sebes* fokról fokra vissza-esett, *Turai* különösen a *védekezés-ből vette ki a részét*, de labásai már nem a régiiek *Müller* mint jobb-szélső a gólon kívül mást nem igen sok szerencsésével operált. *Kisuczkyban*

sok szerencsésével operált, *Kisuczkyban* sok az értékes lendület.

A csatársor legjobb tagja Titkos volt.

A Ferencvárosban *Háda* mind a három gólt védhette volna, *de legalább két gólért ő a felelős.* Tátrai nem volt rossz, *de fölösleges könnyelműsége bajt okoz.*

Polgár végig kiválóan dolgozott. A Ferencvárosban Sárosi III. volt a legjobb, aki felülmulta Turait.

Magda rossz formában van, *Pósa* tehetséges, de még kevés a rutinja. *Tancos* kevés labdát kapott, *Kis* túl-zásba vitte a cselezést. *Sárosi dr. jól játszott*, őt azonban erősen fogták s miután nem voltak megfelelő partne-rei és szerencsésje sem volt, a gólok is elmaradtak.

Lázár mint balösszekötő, meg-bukott.

Kemény meglátszott, hogy nemrég még súlyosan sérült volt. A játékve-zető teljesítményét — *Szigeti sport-*

Ballon-raglián

Tiroli loden felöltők nagy választékban

Sportruházatnál Vilmos császár út 13. Andrássy út sarok.

szerűen, szépen bíraskodott! — külön osztályozzuk. A mérkőzés után

Dietz Károly dr.

futballkapitány *A Reggel* munkatár-sának a következő nyilatkozatot adta:

— Az első félidőben a Ferencváros gólokkal volt jobb.

Szerintem legalább két góllal kellett volna vezetnie.

Ez *balszerencse* miatt nem következett be. A második félidőben *felülkerekedett* a Hungária és a Háda hibái miatt letört Ferencváros fölétt megérdemelten győzedelmeskedett. A Ferencváros csatársorában nem volt semmi súly, semmi lendület, semmi erő. A Hungária csatársorában

mind az öt csatár mindkét lábával jól tud futballozni.

A bécsiek elleni magyar csapatot *hét-főn* este állítom össze. Szabó, Bíró, Dudás és Titkos szereplése biztos. Azt még nem tudom, hogy ki lesz a centerfedezet, Sárosi III., vagy Turai. Csatársorban Sárosi dr. és Zsengel-ler helye is biztosítva van. Remélem, hogy a Bécs-Budapest mérkő-zésen megálljuk a helyünket.

Játékvezetők osztályzata:

Hertzka	1
(Kispest—Elektromos 4:0)	
Majorszky	2
(Phöbus—Budafok 2:1)	
Weber	2
Nemzeti-Taxi 4:3 (0:1)	
Szigeti	2
(Hungária—Ferencváros 3:0)	
Boronkay	2/3
(Újpest—Szolnok 3:0)	
Gombos	4
Szeged FC—ZSE 2:0)	
Juhász dr.	2
(Bocskai—SSE 8:0)	

Néhai Kehrling Béla leányának eljegyzése. Minden idők legkiválóbb magyar teniszbajnokának, néhai Kehrling Bélának leányát, *Magdust*, eljegyezte *Pavlovits Miklós*.

Lauber Dezső sikere Bledben

Bled, szeptember 25.

(A Reggel tudósítójától.) Most avatták fel Bledben az új golfpályát, amelyet Lauber Dezső, a magyar golfbajnok szaktanácsai alapján építettek. A golfpályához a jugoszláv kormány hatmillió dinárral járult hozzá. A főversenyben Lauber Dezső és az angol Shannon holtversenyben került az első helyre. A magyar és az angol golfbajnok versengését a közönség lelkes érdeklődéssel nézte végig.

Kérje mindenütt a közis-merten kiváló minőségű

OMTK=Oemtéka tejet és tejtermékeket.

ORSZAGOS MAGYAR TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT M. SZ.

Levélcím: Budapest 112. Postafiók 15. Telefon: 258-840.

ALBUMOK és könyvtári könyvek bekötése legelőnyösebben

Intézetek **bizalmas** természetű okmányainak és üzleti könyveinek az intézet helyiségeiben való bekötését is vállalom!

Radó Olga könyvkötészet, V., Szent István körút 10. sz. I. emelet. Telefon: 121-531

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA:

Table with 5 columns: Rank, Team, Wins, Draws, Losses, Points. Lists teams like Hungary, Kispest, Újpest, Nemzeti, Budafok, Szeged FC, etc.

Kikapott a DVTK az NBB derbijén

(A Reggel tudósítójától.) Az NBB vasárnapi fordulójában is derbi volt. A csepeli WMFC Miskolcon legyőzte a DVTK-t.

Keleti-csoport: FTC-Törekvés 3:0 (1:0) Üllői út. Bíró: Ujvári. Góllövők: Pyber (11-esből), Horváth, Suhay.

V. Reménység-MÁVAG 3:2 (3:0). Kőbányai út. Bíró: Dopscher. Góllövők: Müller (2), Kisoczkzy, illetve Kürthy és Muszka.

Cs. MOVE-Peremes 1:1 (1:0) Csepel. Bíró: Gallovich. Góllövők: Glaser, illetve Tolocz.

Salgótarjáni BTC-Szegedi AK 3:1 (1:0). Salgótarján. Bíró: Gébert.

A salgótarjániak góljait Takács IV. (11-esből), Jenőfi és Balázs szereztek, a SzAK gólját pedig Alberti.

Csepeli WMFC-Diósgyőri MÁVAG 3:2 (2:2). Miskolc. Bíró: Bíró Sándor.

A nagyobb állóképességű csapat győzött a második félidőben erős küzdelem után. Az első gólt Rökk rúgta a 8. percben (1:0), majd a 12. percben Szuhai volt eredményes (2:0). A 22. percben Barna szerezte az eredményt (2:1), míg a 43. percben Lippai egyenlített (2:2).

Vácse-Szentlőrinci AC 4:2 (1:0). Vác. Bíró: Leiner.

A győztes csapat góljait Virág (3) és Varga, vesztesét pedig Kotterbach rúgta.

Nyugati csoport:

BSzKRT-PTSC 3:0 (2:0). Sport u. Bíró: Kautek. Góllövők: Tancos (2), Berger. Tóth (BSzKRT), Nagy (PTSC) kiállítva.

Lampart-Rákoskeresztúr 10:0 (6:0). Erzsébet u. Bíró: Kohányi. Góllövők: Major (3), Bihari (2), Wéber (2), Tolvaj (2), Kerekes.

Postás-UTE 1:1 (0:0). Lóverseny tér. Bíró: Lantos. Góllövők: Bokor I., illetve Németh.

Vasas-Egyetértés 3:2 (1:1). Béke uca. Bíró: Molnár L. Góllövők: Szalkai, Krocsek, Mateczky, illetve Fekete, Marschowszky.

Haladás VSE-Soproni FAC 1:0 (0:0). Szombathely. Bíró: Kriszt. Az első félidőben a soproni csapat volt jobb, de a második félidőben a Haladás kerekedett felül. A 14. percben Kiss 11-esből rúgta a vasutasok egyetlen gólját.

Tokodi ÚSC-DVAC 2:2 (2:0). Játékvezető: Fenyő. A pécsi pályán jó időben folyt le a mérkőzés, amelynek első félidejében a tokodi csapat fölényrel játszott. Fölényét Kecskés és Sárdi góljai bizonyították.

Amatőreredmények

Bíró-csoport:

- URAK-Turul TE 3:2 (1:1). III. ker. TVE-BSzKRT II 3:1 (1:0). B. Vasutas-BRSC 3:2 (0:2). BLK-ZSTE 5:1 (1:0). MTK-MSC 7:1 (1:0). HAS-Drasche 2:1 (2:0). USC-Testvériség 4:3 (2:0).

Pártos-csoport:

- WMTK-WSC 3:2 (2:2). KTC-Hungária 0:0. Ganz-KAC 3:1 (3:0). EMTK-Goldberger SE 7:1 (5:0). SzFC-M. Posztó 0:0. FSC-MAFC 3:1 (1:0). BMTE-ETC 5:2 (0:1).

Miért kapott ki a Ferencváros és Miért győzött a Hungária?

(A Reggel tudósítójától.) A fenti két kérdésre kérünk választ két ismert sportbaráttól. Miért kapott ki a Ferencváros? Erre válaszol

Szél Jenő,

a Budapesti Kisipari Hitelintézet vezérigazgatója, a Ferencváros fődrukkere. - A csapatösszeállítás miatt... Egy jó fejedetünkkel rossz csapatot csináltak. Ezzel megbolygatták a fedezetsort, viszont Lázár a csatársornak sem használt. Aztán pechünk volt az első félidőben. A második félidőben pedig hiányzott a fradiszív. Kérem, ezek a fiúk nekünk annyi örömet szereztek, hogy ha szomorúak vagyunk is a vereségért, biztosak vagyunk abban, hogy majd legközelebb ismét szép eredményeket fognak elérni. Hiszem, hogy rövid-

sen kikerülünk a balszerencsés szériából. Arra a kérdésre, hogy miért győzött a Hungária,

Fuchs Géza

igazgató, a Hungária régi híve így foglalta össze véleményét: - Azért nyertük meg a mérkőzést, mert nem volt mit vesztenünk. Négy legutóbbi mérkőzésünkön igen keservesen szereztük meg a bajnoki pontokat és így a Ferencváros volt az esélyesebb.

Gombos Géza játékvezetővel egyik fél sem volt megelégedve Szegeden Szeged FC - ZSE 2:0 (1:0)

Szeged, szeptember 25.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A ZSE elleni mérkőzésen szép játékok és nagy győzelmet vártak csapatunktól a szegediek. A szép játékok megkapták, a nagy győzelem helyett azonban be kellett érniük 2:0-lal, ami nem a csapat hibája, hanem Gombos Géza játékvezető, aki lehetetlen ítéleteivel megfosztotta a hazai csapatot a nagyobb gólarányú győzelemtől.

Gombos Géza játékvezetésével azonban nemesak a szegediek, hanem a ZSE játékosai és vezetői sem voltak megelégedve. Szegedi támadásokkal kezdődik a mérkőzés, de gólt csak

a 25. percben érnek el. Szojka szabadrúgása Bognárhoz kerül, aki a jó helyzetben lévő Nagyhoz továbbítja a labdát és ő gólt lő. 1:0. A 31. percben szép szegedi akció után Bognár szabályos gólt lő, de Gombos Géza lesállítás címén nem adja meg. A közönség hevesen tüntet az ítélet ellen.

A második félidő 7. percében Baróti Bognárhoz adja a labdát, aki a kifutó kapus mellett hálóba helyezi a labdát. 2:0. A Szeged óriási fölényben van, hátvédei a felpályán állnak, egy alkalommal azonban majdnem gólt kapnak. Récz lövése a kapufáról pattan vissza. Ugyanez a sors éri a 43. percben Bognár biztos gólnak látszó lövését is.

Mentők vitték el a Bocskai kapusát Bocskai-SSE 8:0 (6:0)

Debrecen, szeptember 25.

(A Reggel tudósítójától.) A Bocskai megérdemelten győzött Debrecenben a mindvégig lelkesen játszó amatőrcsapat fölött.

Bocskai-támadásokkal indult a játék. A 16. percben Takács 1:0, a 17. percben ismét Takács 2:0, a 25. percben Horváth 3:0-ra szaporította a gólok számát. A 33. percben salgótarjáni támadás közben Kertes fejsérülése miatt kiállt, azonban a Bocskai így is fölényben volt.

A 34. percben Horváth a negyedik gólt rúgta (4:0). A 40. percben Kertes ismét kapuba állt, s a Bocskai még nagyobb fölénybe került, mert a 42. perc-

ben Hajdu egyéni játékkal az 5. gólt, míg a 43. percben Takács a 6. gólt rúgta (6:0).

A második félidőben ellanyhult az iram és az SSE került némi fölénybe, a gólt mégis a Bocskai rúgta a 16. percben Pásztói révén (7:0). A 26. percben Markos rúgta a mérkőzés utolsó gólját (8:0).

A 31. percben az SSE támadott, kavargós támadt a Bocskai kapuja előt, közben Kertes kapus annyira megsérült az arcán, hogy a mentők vitték a kórházba. A mérkőzés végén a közönség oly erősen tüntetett Juhász bíró ellen, hogy a rendőrségnek kellett közbelépnie.

Izgalmas tárgyalások után vasárnap biztosították birkózóink szabadságát

Hétfőn utazás Stockholmba, a nemzetek versenyére

(A Reggel tudósítójától.) Csütörtökön, pénteken és szombaton Stockholmban rendezik az idei szezon legnagyobb birkózó esztáját, a svéd, német, amerikai és magyar csapat közt.

Ilyen nagyszabású birkózó csapatmérkőzés még nem volt Európában.

A magyar csapat meghívása birkózó sportunkra nagy megtiszteltetést és

climerést jelent. A Birkózó Szövetség hétfő reggelre tűzte ki az elutazást, vasárnap délből azonban a birkózó csapat tagjainak nagy része még nem kapta meg a szabadságot.

Izgalmas tárgyalások, küldöttségjárások után birkózóink főnökei átérve ennek a küzdelemnek nemzeti jelentőségét, vasárnap délután megadták a nyolc napi szabadságot. Ezek szerint birkózócsapatunk:

Zombori, Tóth, Ferenc, Sívári,

Rihetzi, Tarányi és Bóbis

hétfőn reggel utazik Stockholmba. Csütörtökön a magyar csapatnak Svédország, pénteken Németország, szombaton Amerika lesz az ellenfele.

A MÁVAG bokszerlói nyerték a szövetségi díjat. Vasárnap tartották meg a MAV kolonia nagytermében a MÁVAG-MAC ökölvívő mérkőzést, amely 8:8 arányban, eldöntetlenül végződött. A MÁVAG ezzel megnyerte a bajnokságot. Rajta kívül a MAC mint második helyezett bejutott az első osztályba.

A Törekvés-Lapterjesztők ökölvívőmérkőzésén a Törekvés 10:6 arányban győzött.

Budge ismét Amerika teniszbajnoka. Az amerikai tenisz bajnoki versenyben a férfiegyes döntőjében Budge győzött Makó ellen 6:3, 6:8, 6:2, 6:1-re. A nőiegyes döntőjében az amerikai Marble győzött az ausztráliai Wynne ellen 6:0, 6:2-re.

Holtversenyt futott Eles és Karaki. A Székesfehérvári MÁV Előre SE vasárnap rendezte a székesfehérvári országúton 100 km-es kerékpáros versenyt, amelyből változatos küzdelem után Eles FTC és Karaki BSzKRT 2 ó 44 p 43 mp alatt holtversenyt futott át a célon, 3 Kőszegi BSzKRT 2 ó 46 p 10 mp.

Kézilabda bajnoki eredmények: I. osztályú férfi: MAFC-MTE (4:4), BSzKRT SE-VAC 7:7 (6:4), Elektromos MTE-Széchenyi 17:5 (5:2). Szövetségi díjért: VAC-BSzKRT SE 3:3 (3:2), MTE-MAGC 12:5 (3:2). I. oszt. női: Olympia-MPSE 4:1 (2:0). II. oszt. női: AMC-Kispest 1:0 (0:0). GSE-MTE 7:0 (2:0), MPSE-Olympia 8:8 (5:3).

Hú küzdelem után nyerte Puczur és Nemes ellen a Szent László-díjat

Részletes eredmények:

I. I. oszt. eladóverseny, 3000 P. 1000 m. 1. Patlogó (p) Schejbal, 2. Sunion (3), 3. Szegényember (3). Fm.: Wadolai (4-ik), Blass, Judicum, Mutasi meg Szalmaszól, Hattyúfal, Senoritas, 2 h., 1 1/2 h., Tot.: 10:16, 11, 13, 12. Befutó: I-II. 10:27, I-III. 10:28.

II. Oszt. nagy gátverseny, 6000 P. 2800 m. 1. Jancsi P. (p) Hauser, 2. Hali Gani (4), 3. Quarnero (2 1/2). Fm.: Fium (4-ik), Resista, Regulus, Pandur II. 4 h., 1/2 h., Tot.: 10:17, 11, 15, 11. Befutó: 10:20.

III. Kötővessék szeptembri nagy handicapje, 4000 P. 1200 m. 1. Borta (10) Kolonics, 2. Jól van (2 1/2), 3. Soros (3). Fm.: Sanstorb (4-ik), Szajkó, Lucifer, Sanbluc, Ezresbankó (startnál maradt). 1/2 h., fejh. Tot.: 10:77, 18, 14, 20. Befutó: 10:26.

IV. Szent László díj, 20.000 P. 1300 m. 1. Hiu (p) Esch, 2. Puczur (4), 3. Nemes (4), Fm.: Aldershot (4-ik), Eredes (5-ik), Indolent, St. Galien, Pereputty, 1/2 h., 2 h., 1 1/2 h., Tot.: 10:18, 12, 15, 21. Befutó: 10:57. Hiu végig vezetőre nyer, a táv után Puczur erős támadást intéz, de a favorit lovasa felszólítása után felhosszal kivédi a támadást.

V. Handicap, 2000 P. 900 m. 1. Hindu (4) ifj. Fetting, 2. Ave Caesar (12), 3. Széltoló (8). Fm.: Minek? (4-ik), Dénes, Dádém, Farandole, Epizod, Desperado, Rojtos, Hó, Pitypalutj, Rohanj, Pir, Aviso, Babvirág, Bokréta, Dráma, Argument, Kundry, 1 1/2 h., nyakha, fejh. Tot.: 10:51, 30, 136, 51. Befutó: I-II. 10:26:15, 50, I-III. 357,50.

VI. Handicap, 2500 P. 2000 m. 1. Corsica (p) Csuta, 2. Rakoncátlan (4), 3. Vizta (2). Fm.: Dobos (4-ik), Caddie, Irun, Kópia, Nicolette, Öt-negyedh., 1/2 h. Tot.: 10:25, 13, 17, 12. Befutó: 10:169.

VII. Welter handicap, 2000 P. 1600 m. 1. Ravasz (4) Kihmscha A., 2. Lator (8), 3. Aratás (10). Fm.: Trefa (4-ik), Ereszd el, Virulj, Cirada, Csutató, Nines 10bb, Kongó, Cibus, Kibocató, Füttykös, Pandora, 1 1/2 h., 1/2 h., Tot.: 10:41, 19, 33, 37. Befutó: I-II. 10:201, I-III. 10:330.

Az októberi poszt lóversenyek délután 3 1/2 órakor kezdődnek.

GYÖNGY LAJOS fogadási irodája VI., Andrássy út 45. szám. Telefon: 120-335, 114-172.

A REGGEL MEGJELENIK MINDEN HETFŐN Felsős szerkesztő: LAZAR MIKLÓS Szerkesztő: EGYED ZOLTAN Felsős kiadó: SZEPESI JENŐ igazgató